

Sakskart for møte i Programrådet for masterstudiet i rettsvitenskap

J.nr.: 2018/1541

Tid og sted: Torsdag 15. mars kl 12.00-15.15, Kollegieværelset 1. etg DA

Sak 1	Protokoll Protokoll fra PMR møtet 8. februar er allerede godkjent
S 1-10	
Sak 2	Erfaringer fra PMRs medlemmer
Sak 3	Vedtakssak: Forslag til vedtak i PMR om endringer på bakgrunn av valgmennegruppens anbefalinger
S 10-14	Notat fra Kristin Steen Slåttå Til orientering: Dekanvedtak JF 2018/x Vedtak om endringer på bakgrunn av valgmennegruppens anbefalinger (vil bli lagt frem til møtet 15. mars) Valgmennegruppens nettside Forslag til vedtak 1. Forslaget til «Vilkår og retningslinjer for opprettelse og videreføring av valgmenner» vedtas.

2. Studenter på master i rettsvitenskap (MiR) kan la ett emne med HUMR-, KRIM- eller RSOS-kode inngå som (juridisk) valgemne. SMR og IKRS avgjør selv hvilke emner som åpnes for studenter fra MiR. IKRS har valgt å åpne alle valgemenner med KRIM og RSOS-kode på masternivå for studenter på MiR.

3. Ordningen med bachelor- og masternivå videreføres

- Eksisterende vilkår for valgemenner som tilbys på to nivåer videreføres.
- Ansvarlig faglærer vurderer om deler av undervisningen skal rettes kun mot masterstudenter og at TULSA-undervisning særskilt rettes mot emner med mange studenter og masternivå.
- Introduksjonskurset for studenter på bachelornivå videreutvikles og at ansvarlig faglærer utvikler egne filmer for hvert enkelt emne som supplement til introduksjonskurset.

4. De profilansvarlige bes redegjøre for hvordan de ønsker å gi sin profil en klarere merverdi for studentene, og at PMR på bakgrunn av dette vurderer hvilke profiler som bør videreføres. Profilordningen som helhet bør vurderes på nytt om få år.

- De formelle kravene for å oppnå profil mykes opp og at det opplyses om at studentene kan søke om at andre elementer som passer kan inngå i profiler.

5. Fransk og Tysk for jurister videreføres som 10 stp emner med 35 undervisningstimer hver over to semestre, og at vurderingsformen standardiseres. Det anbefales også at fakultetet avsetter 40 000 per år til studietur på emnene. Forslag om nedleggelse av emnet Engelsk for jurister som skal erstattes av målrettet integrering av engelsk i den obligatoriske delen i MiR utsettes i påvente av rapporten fra intrensjonaliseringsgruppen.

6. På bakgrunn av forslag fra ansvarlig faglærer legges emnet JUR3011 ned, det gis tilbud om en siste eksamen, men ingen undervisning i emnet høsten 2018.

<p>Sak 4 s. 14- 19</p>	<p>Vedtakssak: Notat om reduksjoner i undervisningen i faget sivilprosess i JUS 4211</p> <p>Notat fra Anne Robberstad</p> <p>Notat fra Kristin Steen Slåttå</p> <p>Fordeling undervisningstimer våren 2018 på JUS4211</p> <p>Forslag til vedtak</p> <p>PMR slutter seg til at endringen må ligge innenfor studieårsansvarlig fullmakt og ser ikke at det skal være grunn for å overprøve beslutningen.</p>
<p>Sak 5</p>	<p>Vedtakssak: Møtedatoer for PMR høsten 2018</p> <p>Forslag til vedtak:</p> <p>Torsdag 13. september kl 12.00-15.15</p> <p>Torsdag 25. oktober kl 12.00-15.15</p> <p>Tirsdag 4. desember kl 12.00-15.15</p>
<p>Sak 6</p>	<p>Diskusjonssak: Karriereutvikling som del av Masterstudiet i rettsvitenskap</p> <p>Det er ønskelig å diskutere hvordan studentene på et tidlig stadium i masterstudiet kan bli mer oppmerksomme på karriereutvikling og planlegge studieløpet på best mulig måte. Stikkord er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • karriereutvikling/kurs som obligatorisk element på masterstudiet • praksisplass/opphold som obligatorisk element. Eventuelt vurdere om man kunne åpne JUS5010 som valgemne på 3. studieår • hvordan bør Karrieresenteret involveres?

	<ul style="list-style-type: none"> • profilene som spissing av kompetanse • arbeidslivsrelevans er særlig trukket frem i Kvalitetsmeldingen <p>Se også samarbeidsavtale mellom Karrieresenteret, Det juridiske fakultet og Avdeling for fagstøtte om styrkning av arbeidslivsrelevans gjennom studieløpet</p> <p>Se også protokoll fra PMR møte 13. desember 2016 da Karrieresenteret deltok, se sak 2</p>
<p>Sak 7 s. 19-76</p>	<p>Diskusjonssak: Studiebarometeret</p> <p>Notat fra Gry Anita Hemsing</p> <p>Diskusjonspunkter:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hva tar PMR med seg fra årets Studiebarometer? 2. Hvordan vil PMR v/programleder følge opp resultatene fra vedlagte rapport? 3. Hvordan kan vi få opp svarprosenten på emnene i 2. og 5. studieår høsten 2018?
<p>Sak 8 76-84</p>	<p>Diskusjonssak: Tiltak for økt gjennomstrømming på Masterstudiet i rettsvitenskap</p> <p>Notat fra Kristin Steen Slåttå (notatet er redigert siden desember 2017)</p> <p>Diskusjonspunkter</p> <p>På bakgrunn av vedtak i fakultetsstyret bes PMR gi sine innspill til de ulike tiltakene for å redusere gjentak av eksamen, om det er ønskelig å stramme inn på reglene knyttet til permisjon på studiet og eventuelle andre tiltak for å øke gjennomstrømmingen på studiet. På bakgrunn av PMRs tilbakemeldinger utarbeider administrasjonen forslag om vedtak som vil bli fremlagt PMR igjen i løpet av våren 2018.</p>

<p>Sak 9 s. 84- 87</p>	<p>Diskusjonssak: Forslag til Dekanvedtak om Justering av innfasingsplan for Digitale hjelpemidler</p> <p>Forslag til dekanvedtak</p>
<p>Sak 10 87- 100</p>	<p>Orienteringssaker:</p> <p>Muntlige orienteringssaker:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rapport fra Arbeidsgruppen for sensorveiledninger <p>Skriftlige orienteringssaker:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dekanvedtak – JF – 2018/6: Oppnevning av vara for administrativ representant i PMR • MANDAT for: Evalueringsgruppe for eksamensgjennomføring vår 2018 inkl. hjelpemidler • Dekanvedtak –JF- 2018/9 Innfasing av eksamensavvikling for emner ved Det juridiske fakultet i Silurveien • Dekanvedtak – JF – 2018/10: Oppnevninger: Studieårsansvarlig for 1. studieår, Programleder for masterprogrammet Public International Law og representant for engelskspråklige masterprogrammer i PMR
<p>Sak 11</p>	<p>Saker tatt på fullmakt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Godkjent pensumendring for emnet JUS5630 Privacy and Data Protection våren 2018
<p>Sak 12</p>	<p>Eventuelt</p>

	Sakskart samlefil (PDF)
--	-------------------------

Protokoll fra møte

J.nr.: 2018/

Tid og sted: Torsdag 8. februar 2017 kl 12.00-15.15, Kollegieværelset DA

Tilstede: Erling Hjelmeng, Henrik Bjørnebye, Christoffer Eriksen, Ulf Stridbeck, Ingunn Ik Dahl, Christine Ødegaard Sten, Mads Fredrik Baardseth og Elizabeth K. H. Dale.

Forfall: Inger Berg Ørstavik, Johan Boucht og Cecilia Bailliet,

Fra administrasjonen: Randi Saunes og Benedicte Rustad

Observatører/invitert: Anne-Lise Lande, Aleksander Lorentzen Maria Fiorello Conradi og Axel Hjelme

Referent: Kristin Steen Slåttå

Sakene ble diskutert i følgende rekkefølge: 3, 4, 5, 9, 11, 14 og 6

<p>SAK 1</p>	<p>Protokoll</p> <p>Protokoll fra PMR møte 14. desember 2017 er allerede godkjent</p>
<p>SAK 2</p>	<p>Erfaringer fra PMRs medlemmer</p> <p>Saken utgikk.</p>
<p>SAK 3</p>	<p>Diskusjonssak: Eksamensavvikling i Silurveien og eksamenssystemet Inspera</p> <p>Erling Hjelmeng orienterte om bakgrunnen for saken og at notatet er fremlagt for Instituttlederne 31. januar.</p> <p>JSU-representant Baardseth orienterte om at JSU ville frafalle sitt tidligere krav om DIGEKSUIO som digital eksamensløsning ved</p>

fakultetet, med den forutsetning at man kan bruke funksjonaliteten i Word og da kun bruke Inspera som innleveringsverktøy, likt som gjøres ved hjemmeeksamen.

Aleksander Lorentzen viste [en presentasjon for PMR](#) hvor Silurveien ble presentert, samt de tiltakene som er gjort for å imøtegå fakultetets og studentenes klager og innspill høsten 2017.

Det var flere spørsmål knyttet til de tekniske mulighetene i Inspera og hvordan man kan og bør bruke Word, og om den løpende stavekontrollen i Inspera er like god som den som er i Word. Det ble påpekt at sikkerheten er best dersom studentene kun forholder seg til Inspera som tekstprogram under eksamen, da det er auto-lagring hvert 15-ende sekund i en skytjeneste. Dette er en sikkerhet som er langt bedre enn hva som var på plass med DIGEKSUIO. Med Inspera har Silurveien også mulighet for fortsatt å gjennomføre eksamen ved eventuell strøm og nettbrudd.

Flere av PMRs medlemmer hadde før møtet deltatt på en orientering i Silurveien og prøvd en demoeksamen i Inspera. Inntrykket fra denne orienteringen var at lokalene var lyse og luftige, at pultstørrelsen er god, og at det er enkel adkomst. Studiedekanen orienterte videre om at overgang til eksamensavvikling i Silurveien er en sentral beslutning og at å trekke seg fra Silurveien vil ha økonomiske og samarbeidsmessige konsekvenser. Det er dekanatets mening at det ikke er en realistisk mulighet å trekke seg ut, men PMR kan uttrykke at de ønsker at fakultet trekker seg ut.

Det ble stilt spørsmål ved om det var mulig å gjennomføre *noen* eksamener i sentrum også på lengre sikt, da dette gjøres i dag for 6 timers eksamen uten digitale hjelpemidler. Det ble svart at denne løsningen er svært krevende for Silurveien, både økonomisk og logistisk. Fra 2018 er det de som har ansvaret for eksamensvakter og IT-støtte, og dette må da sendes ned til sentrum for å avvikle disse emnene i lokalene i sentrum.

Studieårsansvarlig for 2. studieår foreslo at det skulle nedsettes en hurtigarbeidende evalueringsgruppe. For en slik gruppe er det viktig at problemstillingene fastsettes raskt, og at man er klar for å gjennomføre en evalueringsrapport umiddelbart etter eksamensgjennomføringen våren 2018. Rapporten bør ferdigstilles før sommerferien slik at eventuelle nødvendige justeringer kan gjennomføres før semesterstart høsten 2018. Dette forslaget fikk positiv respons av flere av PMRs medlemmer og av AF (Avdeling for fagstøtte).

JSU informerte om at de kommer til å fremme sak for Fakultetsstyret om at det er ønskelig at fakultetet trekker seg ut av Silurveien. JSU har videre gjennomført ett allmøte om eksamen og en egen spørreundersøkelse blant studentene om Silurveien og Inspera. Baardsth leste opp flere av kommentarene fra studentene i møtet. Disse gikk på engstelse for Silurveien, oppmøtetid, redusert pultstørrelse og manglende medvirkning i beslutningen. Studiedekanen, fakultetsadministrasjonen og AF var klare på at dette er tilbakemeldinger og bekymringer som tas svært alvorlig. De tiltakene som er lagt frem i denne sakene underbygger dette.

Studieårsansvarlig for 1. studieår kommenterte at han hadde vært svært bekymret etter sist PMR møte, men at gjennomgangen i Silurveien var svært betryggende. Pultstørrelse, Insperas grensesnitt, logistikken og de tiltakene Silurveien har iverksatt rundt bokkontroll gjør at dette er en fullt ut tilfredsstillende eksamensløsning for studentene.

Studieårsansvarlig for 5. studieår etterspurte i hvilken grad utvekslingsstudenter får god informasjon på engelsk, og pekte på at oppfølgingen av disse er svært viktig i forhold til digitale hjelpemidler.

Studiedekanen stilte da PMR spørsmål om medlemmene ønsker å melde forslag om at fakultetet skal trekke seg ut av Silurveien. De

	<p>to studentrepresentantene stemte for forslaget, mens de øvrige medlemmene stemte i mot.</p>
<p>SAK 4</p>	<p>Diskusjonssak: Digitale hjelpemidler</p> <p>Hjelmeng orienterte om bakgrunnen for saken og at også dette notatet ble lagt frem for Instituttlederne 31. januar. Sak 3 og 4 må ses samlet, da adgang til hjelpemidler henger sammen med bokkontroll og oppmøtetid for studentene.</p> <p>Studieårsansvarlig for 2. studieår kommenterte at dette har vært en krevende sak. PMR fattet et vedtak knyttet til skriftlige hjelpemidler den 14. desember 2017, at det er PMR som har kompetanse til dette er fastsatt i Administrasjons- og styringsreglementet. I januar ble det sendt ut beskjed via Fakultetsnytt at PMR hadde fattet et vedtak om digitale hjelpemidler. Dette var først og fremst feil da PMR ikke hadde fattet dette vedtaket, tvert i mot var vedtaket i strid med PMRs vedtak fra desember. Studieårsansvarlig la frem at det ikke er fattet vedtak om å oppheve hjelpemiddelreglementet, og at de skriftlige hjelpemidlene må bestå frem til man har hatt en skikkelig gjennomgang av saken. Det har ikke vært tid til å diskutere innholdet i saken, altså om det er hensiktsmessig med skriftlige hjelpemidler tilgjengelig under eksamen med andre faglige og studenter, og en slik gjennomgang er nødvendig å ha før man eventuelt kan fatte et vedtak om utfasing.</p> <p>Baardseth la til at hjelpemiddelreglementet må bestå til rette organ eventuelt har opphevet dette og at dette må bety at studentene på JUS1111 kan medbringe ordinære skriftlige hjelpemidler våren 2018. Her svarte studiedekanen at det i dekanvedtaket av 3. januar er et eget avsnitt om kompetanse som begrunner hvorfor dekanen har mulighet til å vedta dette.</p> <p>Stridbeck leste opp fra tilsynsenssens rapport hvor han viser til at forskning som legger vekt på det motoriske elementet i læring, dvs.</p>

	<p>å skrive fysisk, og anbefaler at den innarbeidede lovsamlingen videreføres. Studieårsansvarlig for 5. studieår la til at det må være en skikkelig prosess med de ansvarlige faglærerne om tilgjengelige kilder på engelsk.</p> <p>Studieårsansvarlig for 1. studieår poengterte at rammevilkårene for JUS1111 våren 2018 er satt og de kan nå ikke endres, dvs. Lovadata Pro og blank lovsamling, slik de blitt orientert om. Inntrykket til studieårsansvarlig etter gjennomført undervisning med denne gruppen er at denne overgangen til digitale hjelpemidler går fint.</p> <p>Det ble stilt spørsmål om det er mulig å tillate hjelpemidler uten bokkontroll, og dette er noe som kan utredes nærmere og som ble tatt opp i gruppen som foreslo digitale hjelpemidler. Det må være en prosess med de faglige hvor spørsmålene knyttet til skriftlige hjelpemidler sees på i samråd med Silurveien, og administrasjonen. Det er et mulighetsrom her, og det er ønskelig å ha en bred forankret prosess.</p> <p>Studiedekanen oppsummerte med å få enighet for at han gis fullmakt til å oppnevne en evalueringsgruppe som fortløpende skal foreta en evaluering av eksamensgjennomføringen i Silurveien. Gruppen skal også vurdere innfasing av digitale hjelpemidler og utfasing av papirbaserte hjelpemidler, herunder også vurdere muligheten for papirbaserte hjelpemidler uten bokkontroll. Studiedekanen utformer mandat for arbeidet.</p>
<p>SAK 5</p>	<p>Diskusjonssak: Delrapport 2 fra valgmennegruppen</p> <p>Studieårsansvarlig for 5. studieår orienterte kort om rapporten.</p> <p>Det ble stilt spørsmål om forslaget knyttet til nedleggelsen av Engelsk for jurister og hva dette betød for de obligatoriske emnene hvor det ikke var enkelt å oppfylle et eventuelt krav om engelsk</p>

litteratur. Dette forslaget vil PMR få mer informasjon om når rapporten fra Internasjonaliseringsgruppen legges frem.

Studieårsansvarlig for 2. studieår var positiv til rapporten men viste til behovet for å få på plass 40-grupper i offentligrettslige fag I dag er det lettere for studenter på statsvitenskap å finne seg en 40-gruppe innenfor biologi enn innen offentligrettslige fag. Ikdahl svarte at valgmenygruppen anbefaler at det nedsettes et eget arbeidsutvalg som skal se på dette.

Det var flere spørsmål knyttet til antall valgmenyer og om det er noen mulighet for å opprette fag utenom de fastsatte periodene for dette. Det er tenkt at det er reell inntaksstopp i fireårsperioden, men at dekanen har anledning til å opprette særskilte emner i tillegg til dette, særlig knyttet til strategiske satsninger eller konkrete bevilgninger.

Det er intensjonen at instituttene får reell myndighet og at det ikke skal legges mange føringer på forhånd. Det er instituttenes ansvar å forvalte denne myndigheten med klokskap. Baardseth spurte om det er mulighet for å beholde emner selv om det er lave studenttall. Til det ble det svart at det er opp til instituttene om de vil foreslå emner med høye studenttall eller lave, men det må være innenfor rammene på 50 emner.

Intensjonen med det nye systemet er å få reell mulighet for nye emner å oppstå, det er derfor alle emner skal nedlegges hvert fjerde år, og krever særskilt vedtak for å videreføres for neste fireårsperiode.

PMR gav med disse kommentarene sin tilslutning til rapporten, og den sendes nå på høring til instituttene. Studieårsansvarlig for 5. studieår la til slutt til at hun ba alle om å gå tilbake til instituttene å legge til rette for en god og konstruktiv prosess.

SAK 6	Vedtakssak: Endringer i reglement for masteroppgaver og regler for Undervisningsplikt og undervisningsregnskap Vedtak PMR vedtar endringene i Reglement for masteroppgaver og anbefaler dekanen å vedta endringene i Regler for undervisningsplikt og undervisningsregnskap i henhold til forslaget.
SAK 7	Diskusjonssak: Rapport fra tilsynssensor 4. studieår Denne saken ble utsatt til neste PMR-møte.
SAK 8	Diskusjonssak: Karriereutvikling som del av Masterstudiet i rettsvitenskap Ble utsatt da forslagstiller hadde forfall.
SAK 9	Diskusjonssak: Ansvarlig faglæreres ansvar Studiedekanen orienterte kort om bakgrunnen for saken, som var bruk av ordet "neger" i en pensumbok på 4. studieår. Lærebokforfatteren er kontaktet og vil endre dette i kommende revisjon. Det understrekes at det er ansvarlig faglæreres ansvar å påse at pensumlitteraturen er innenfor av hva som er ordinært akseptert i samfunnet. Studiedekanen har tiltro til at den enkelte ansvarlig faglærer er sitt ansvar bevisst. Studiedekanen understreket samtidig at ansvarlig faglærer har ett ansvar for å følge opp dersom eksterne lærere trækker over grenser med utilbørlig oppførsel.

<p>SAK 10</p>	<p>Orienteringssak: Rapport til PMR om hjemmeeksamen i rettshistorie JUS3220 etter tre semestre</p> <p>Rapport fra ansvarlig faglærer Marit Halvorsen</p> <p>Ansvarlig faglærers anbefaler at ordningen med hjemmeeksamen i rettshistorie fortsetter.</p>
<p>SAK 11</p>	<p>Orienteringssak: Kjønnsperspektiv i undervisningen</p> <p>PMR fikk utdelt utkast til mandat for arbeidsgruppen og gav sin tilslutning til dette.</p> <p>Det ble stilt spørsmål om hvorfor JURK og ikke JSU skulle peke ut en studentrepresentant. Dette ble besvart med at dette først og fremst er en gruppe som skal bidra med sin faglige kompetanse og det er gruppens leders mening at JURK vil ha noe særlig å komme med her.</p>
<p>SAK 12</p>	<p>Orienteringssaker:</p> <p>Skriftlige orienteringssaker:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rapport fra Arbeidsgruppen for sensorveiledninger <p>Randi Saunes orienterer kort om arbeidet i den sentrale arbeidsgruppen som har hatt som mandat å se på sensorveiledninger og mal for sensorveiledninger ved UiO. Rapporten legges frem for Universitetsstyret 06.02.</p> <p>Eksamensmøtte valgemner høsten 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> • Notat fra Kristin Steen Slåttå • Eksamensmøtte valgemner høsten 2017

	<ul style="list-style-type: none"> • En langsiktig og framtidsrettet satsing på utdanning ved UiO (notat til Universitetsstyret fra Universitetsdirektøren) • Dekanvedtak om planlegging av undervisningsfri for fakultetets lærere • Programevalueringen av masterstudiet i rettsvitenskap • Studentstatistikker - tall fra våren 2017
SAK 13	<p>Saker tatt på fullmakt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maja Janmyr er oppnevnt som ny faglærer i Folkerett JUS2111 • Godkjent at Doms- og kjennelsessamlingen for 1. studieår er tillatt å medbringe til eksamen på JUS2111 Statsforfatningsrett, folkerett og menneskerettigheter • Giuditta Cordero-Moss er oppnevnt som ny faglærer i ENGSEMJ Engelsk for jurister • Nikolai Winge er oppnevnt som ny ansvarlig faglærer i Alminnelig forvaltningsrett JUS2211 fom. 1.2.2018 • Inger Johanne Sand er oppnevnt som ny ansvarlig faglærer i Statsforfatningsrett JUS2111 fom. 1.2.2018
SAK 14	<p>Eventuelt</p> <p>JSU meldte inn en sak knyttet til studentrepresentasjon i oppgaveutvalgene. Flere av tiltakene JSU er opptatt av er også nevnt av tilsynssensor, som at studentene skal ha ulikt karaktersnitt og at studentene bør bruke 6 timer til oppgaveløsning. Dette følges opp med JSU, studiedekanen og eksamensadministrasjonen.</p>

Til: PMR

Dato:
07.03.2018

Deres ref.:
Vår ref.:
2018/1541

Forslag til vedtak i PMR om endringer på bakgrunn av valgmemnegruppens anbefalinger

Tilbakemeldinger fra høringen av delrapport 2

Valgemnegruppen har avsluttet sitt arbeid og levert sin siste delrapport. Delrapportene har alle vært lagt frem for diskusjon i dekanatet, Instituttleder møtet og PMR, videre har alle delrapporter også vært sendt på høring til instituttene.

Tilbakemeldingene fra styringsorganene og høringene har vært positive. PMR gav i møte 8. februar sin tilslutning til arbeidsgruppens anbefalinger. Følgende ble protokollført:

Studieårsansvarlig for 5. studieår orienterte kort om rapporten.

Det ble stilt spørsmål om forslaget knyttet til nedleggelsen av Engelsk for jurister og hva dette betød for de obligatoriske emnene hvor det ikke var enkelt å oppfylle et eventuelt krav om engelsk litteratur. Dette forslaget vil PMR få mer informasjon om når rapporten fra Internasjonaliseringsgruppen legges frem.

Studieårsansvarlig for 2. studieår var positiv til rapporten men viste til behovet for å få på plass 40-grupper i offentligrettslige fag I dag er det lettere for studenter på statsvitenskap å finne seg en 40-gruppe innenfor biologi enn innen offentligrettslige fag. Ikdahl svarte at valgmemnegruppen anbefaler at det nedsettes et eget arbeidsutvalg som skal se på dette.

Det var flere spørsmål knyttet til antall valgmemner og om det er noen mulighet for å opprette fag utenom de fastsatte periodene for dette. Det er tenkt at det er reell inntaksstopp i fireårsperioden, men at dekanen har anledning til å opprette særskilte emner i tillegg til dette, særlig knyttet til strategiske satsninger eller konkrete bevilgninger.

Eksamensseksjonen

Postadr.: Postboks 6706 St. Olavs plass,
0130 Oslo
Kontoradr.: Urbygningen, Karl Johans gate
47, 0162 Oslo

Telefon: 22 85 95 00
Telefaks: 22 85 96 58
postmottak@jus.uio.no
www.jus.uio.no
Org.nr.: 971 035 854

Det er intensjonen at instituttene får reell myndighet og at det ikke skal legges mange føringer på forhånd. Det er instituttene ansvar å forvalte denne myndigheten med klokskap. Baardseth spurte om det er mulighet for å beholde emner selv om det er lave studenttall. Til det ble det svart at det er opp til instituttene om de vil foreslå emner med høye studenttall eller lave, men det må være innenfor rammene på 50 emner.

Intensjonen med det nye systemet er å få reell mulighet for nye emner å oppstå, det er derfor alle emner skal nedlegges hvert fjerde år, og krever særskilt vedtak for å videreføres for neste fireårsperiode.

PMR gav med disse kommentarene sin tilslutning til rapporten, og den sendes nå på høring til instituttene. Studieårsansvarlig for 5. studieår la til slutt til at hun ba alle om å gå tilbake til instituttene å legge til rette for en god og konstruktiv prosess.

Institutt for kriminologi og retts sosiologi har sendt inn ett skriftlig hørings svar på delrapport 2 hvor instituttet støtter forslaget om foreslått ramme for valgemner som tilbys i kriminologi med JUS-kode er 0-1. Videre bekrefter instituttet at de også ser utfordringer knyttet til å ha bachelor- og masternivå på samme fag, men at de støtter å beholde ordningen, og er positive til anbefalingene om å tilrettelegge tilbudet noe mer for nivåene. Videre støtter IKRS ansvarlig faglærer i JUROFF1500 Strafferett sin anbefaling om å beholde dagens undervisnings- og eksamensopplegg. Til slutt bekrefter IKRS at de åpner opp for at studenter fra MiR kan få adgang til alle valgemner på masternivå med KRIM- og RSOS-kode.

På Instituttleder møte den 7. mars gav samtlige instituttledere sin tilslutning til delrapport 2. Institutt for privatrett (IFP) kommenterte at de vil passe på å inkludere JSU i sin prosess trolig via Instituttrådet. IFP er spente på informasjonspakken, samtlige ansatte vil bli informert om prosessen og få anledning til å komme med forslag om nye emner, sammenslåing av emner og eventuell pause for noen emner for kommende porteføljeperiode. Institutt for offentlig rett (IOR) forbereder ett allmøte den 10. april, de ansatte vil bli bedt om å se på emnene i forhold til hverandre. Instituttleder uttalte at dette er et signal om at man forventer utvikling i valgemnene vi tilbyr, det er svært positivt når fakultetet har anledning til å tilby emnetilbud innenfor nye fagområder.

Dekanen minnet om at i løpet av prosessperioden vil forslag til emner fra hvert institutt bli diskutert i ett instituttleder møte, dette med tanke på emner som går på tvers av instituttgrensene, og oppfordret instituttlederne å være obs på slike emner tidlig i prosessen.

Første prosessperiode ha oppstart allerede 15. mars 2018 og informasjonspakken som er beskrevet i delrapport 2 oversendes instituttene 16. mars.

Forslag til vedtak:

Følgende anbefalinger fra valgemnegrupper hører innunder PMRs myndighet:

1. Forslaget til «Vilkår og retningslinjer for opprettelse og videreføring av valgemner» vedtas.
2. Studenter på master i rettsvitenskap (MiR) kan la ett emne med HUMR-, KRIM- eller RSOS-kode inngå som (juridisk) valgemne. SMR og IKRS avgjør selv hvilke emner som åpnes for studenter fra MiR. IKRS har valgt å åpne alle valgemner med KRIM og RSOS-kode på masternivå for studenter på MiR.
3. Ordningen med bachelor- og masternivå videreføres
 - Eksisterende vilkår for valgemner som tilbys på to nivåer videreføres.
 - Ansvarlig faglærere vurderer om deler av undervisningen skal rettes kun mot masterstudenter og at TULSA-undervisning særskilt rettes mot emner med mange studenter og masternivå.
 - Introduksjonskurset for studenter på bachelornivå videreutvikles og at ansvarlig faglærere utvikler egne filmer for hvert enkelt emne som supplement til introduksjonskurset.
4. De profilansvarlige bes redegjøre for hvordan de ønsker å gi sin profil en klarere merverdi for studentene, og at PMR på bakgrunn av dette vurderer hvilke profiler som bør videreføres. Profilordningen som helhet bør vurderes på nytt om få år.
 - De formelle kravene for å oppnå profil mykes opp og at det opplyses om at studentene kan søke om at andre elementer som passer kan inngå i profiler.
5. Fransk og Tysk for jurister videreføres som 10 stp emner med 35 undervisningstimer hver over to semestre, og at vurderingsformen standardiseres fom oppstart høsten 2018/eksamen våren 2019. Det anbefales også at fakultetet avsetter 40 000 per år til studietur på emnene. Forslag om nedleggelse av emnet Engelsk for jurister som skal erstattes av målrettet integrering av engelsk i den obligatoriske delen i MiR utsettes i påvente av rapporten fra intsrenasjonaliseringsgruppen.
6. På bakgrunn av forslag fra ansvarlig faglærer legges emnet JUR3011 ned, det gis tilbud om en siste eksamen, men ingen undervisning i emnet høsten 2018.

De resterende anbefalingene fra valgemnegruppen er forslag om endringer knyttet til overordnede rammer og/eller er et ressurspørsmål og hører derfor innunder dekanus sin myndighet, PMR vil på møte 15. mars bli forelagt dekanvedtak på bakgrunn av delrapport 2.

Med hilsen

Erling Hjelmeng

Prodekan for studier

Saksbehandler:

Kristin Steen Slåttå

22 85 98 61, k.s.slatta@jus.uio.no

Til PMR

27.2.2018

fra Anne Robberstad

ansvarlig faglærer i sivilprosess og faglærer i straffeprosess

Notat om reduksjoner i undervisningen i faget sivilprosess i JUS 4211

Som følge av studieårsansvarliges og studiedekanens beslutninger har faget sivilprosess de senere årene tapt terreng til fordel for fagene strafferett og straffeprosess. Da det ikke har vært mulig å få studiedekanen til å revurdere sine holdninger til dette, finner jeg det nødvendig å ta saken opp i PMR. Den siste endringen bestod i å ta bort en av manduksjonstimenene i sivilprosess. Isolert sett kan dette synes som en bagatell, men det rører ved fundamentale spørsmål om fakultetets ressursbruk og forståelsen av studieordningen.

I protokollen fra PMR-møte 14.12.2017 heter det i sak 2 «Erfaringer fra PMRs medlemmer» blant annet:

«Studiedekanen orienterte videre om at det hadde kommet inn en sak på 4. studieår. Studieårsansvarlig har fordelt manduksjonene mellom de tre fagene som inngår i JUS4211 på en annen måte våren 2018 enn tidligere. [...] Det ble kommentert at det ikke er ønskelig å ta omkamper i PMR om det studieårsansvarlig har myndighet til å beslutte selv om det er en upopulær beslutning, men det ble lagt til at det for studieårsansvarlig er svært viktig å forankre slike beslutninger i faglærergruppen.»

Til dette vil jeg legge til at hvis en studieårsansvarlig misbruker sin myndighet til å fremme egne faglige interesser på bekostning av andre fag og studiedekanen ikke er villig til å korrigere dette, er det nødvendig at saken tas opp i PMR. Beslutningen er jo da nettopp ikke forankret i faggruppen.

Bakgrunnen for fordelingen av undervisningstimer på de tre fagene er denne:

Hvert av de tre fagene har 10 studiepoeng, slik ble det bestemt i studieordningen av 2011.

Hvor mange studiepoeng et fag har, avspeiler den arbeidsinnsats som forventes av studentene. Studiepoengene bestemmer hvor mange sider hovedlitteratur som maksimalt kan være pensum. Studiepoengene indikerer også hvor mye ressurser fakultetet vil bruke på hvert fag. Hvis det ikke er særlige grunner til å gi et fag mer eller mindre ressurser, skal fag med like antall studiepoeng normalt ha like store ressurser.

Til tross for letevirsomhet fra administrasjonen, har det ikke lyktes å finne noe vedtak i forbindelse med studiereformen av 2011 som klart uttrykker disse prinsippene. Det finnes imidlertid dokumenter som viser at det ble forutsatt at fag med samme antall studiepoeng skulle likebehandles med hensyn til undervisningstimer, jfr nedenfor. Jeg tenker at mangelen på formelt vedtak kan sees som utslag av noe en også ofte treffer på i jusen: de fundamentale normene anses som så selvsagte at det ikke er nødvendig å nedfelle dem skriftlig. I dette tilfellet følger likebehandling av de tre fagene av det enkle faktum at de har samme antall

studiepoeng. Noen særlig grunn til å favorisere strafferett og straffeprosess har ikke vært fremmet.

Høsten 2011 holdt en arbeidsgruppe med lærere fra de tre fagene på med å fastlegge mengdene av de enkelte undervisningsformene i disse fagene. At fagene skulle være likestilte, var en selvfølgelig premisse for deltagerne i denne gruppen. Det ble kalkulert med likt antall timer til disposisjon for hvert fag og hvert fag skulle ha 5 uker av semestret til disposisjon. Det forhandlingene dreide seg om, var hvor mange timer det var rom for innenfor den økonomiske rammen og hvordan undervisningen skulle fordeles på forelesninger, kurs og manduksjoner. I tillegg til de vanlige kursene hadde vi (da som nå) rettssakskurs, som omfatter både strafferett og straffeprosess og som derfor ble belastet med en halvpart på hvert av disse fagene. Som følge av dette var det rom for flere timer til de ordinære undervisningsformene i sivilprosess. Det ble fastsatt 20 timer forelesning og 6 timer manduksjoner i sivilprosess og slik har det vært frem til planen for vår 2018, da manduksjonen ble kuttet til 5 timer.

Som følge av rettssakskurset (54 undervisningstimer) og endringene de senere år, er det nå slik at straff og straffeprosess trekker mye større undervisningsressurser enn sivilprosess (per studiepoeng). For høsten 2017 ble situasjonen forverret ved at antallet ordinære kurstimer ble økt med 2 timer i strafferett og straffeprosess (se protokoll fra møte 4.4.17 sak 2). Som kjent er kursene betydelig mer ressurskrevende enn forelesninger. Denne endringen ble jeg kjent med langt senere, da studieårsansvarlig ikke fant det hensiktsmessig å holde noe lærermøte dette semestret.

På denne bakgrunn er det meningsløst å argumentere med, slik studieårsansvarlige og studiedekanen har gjort, at det bør være like mange timer til hvert fag i de tre ordinære undervisningsformene. Å redusere manduksjonstidene i sivilprosess vil ikke være å gi like mange timer til hvert fag, men tvert imot å øke skjevheten mellom fagene i bruken av undervisningsressurser i JUS4211.

Fakultetet er for tiden opptatt av å ivareta kjønns- og kvinneperspektivet. Et godt sted å starte kan være å sikre at ikke kvinnedominerte fag svekkes.

Forslag til vedtak: Manduksjonen i sivilprosess vår og høst 2018 settes til 6 timer.

Anne Robberstad

Til: PMR

Dato:
05.03.2018
Deres ref.:
Vår ref.:
2018/1541

Fordelingen av manuksjonstimer i emnet JUS4211

Våren 2018 gjorde studieårsansvarlig en omfordeling av manuksjonstimene i emnet JUS4211. Endringen bestod i å redusere antall timer fra 6 til 5 i sivilprosess og øke antall timer fra 3 til 4 i straffeprosess. Faget strafferett hadde 4 og ble ikke endret. Spørsmålet har vært diskutert tidligere i PMR, referat fra PMR møte 14. desember 2017:

«Studiedekanen orienterte videre om at det hadde kommet inn en sak på 4. studieår. Studieårsansvarlig har fordelt manuksjonene mellom de tre fagene som inngår i JUS4211 på en annen måte våren 2018 enn tidligere. Studieårsansvarlig har anledning til å gjøre endringer innad på studieåret såfremt total antall undervisningstimer for studieåret er uendret. Ansvarlig faglærer som fikk antall timer manuksjoner redusert gjennom denne beslutningen har klaget på dette og bedt om at det skulle diskuteres i PMR. Studiedekanen stilte da spørsmålet til PMR om dette er en sak PMR mener bør tas opp til samlet diskusjon. JSU kommenterte at det generelt er ønskelig at studieårsansvarlig må få gjennomføre de vedtakene som han/hun har kompetanse til uten at det skal måtte diskuteres i PMR, men la til at dette faget som fikk redusert antall timer manuksjoner går svært tidlig i semesteret, og kommenterte at det da kan være faglige grunner for å ha flere timer enn de andre fagene. Det ble kommentert at det ikke er ønskelig å ta omkamper i PMR om det studieårsansvarlig har myndighet til å beslutte selv om det er en upopulær beslutning, men det ble lagt til at det for studieårsansvarlig er svært viktig å forankre slike beslutninger i faglærergruppen. Studiedekanen gjør en vurdering om det kan det være grunn for PMR å gå nærmere inn i substansen med å få fremlagt saken med dokumenter i februar møtet.»

Ansvarlig faglærer for Sivilprosess på JUS4211 har sendt inn et notat med vedtaksforslag til PMR om at Manuksjonen i sivilprosess vår og høst 2018 settes tilbake til 6 timer.

Emnet JUS4211 er på 30 stp hver hvert av fagene har 10 stp hver. Det gis til sammen 13 t manuksjoner i emnet, noe som er svært mange flere timer sammenlignet med de andre emnene

Eksamensseksjonen

Postadr.: Postboks 6706 St. Olavs plass,
0130 Oslo
Kontoradr.: Urbygningen, Karl Johans gate
47, 0162 Oslo

Telefon: 22 85 95 00
Telefaks: 22 85 96 58
postmottak@jus.uio.no
www.jus.uio.no
Org.nr.: 971 035 854

på jusstudiet. Flere fag har ingen manuduksjoner, og ingen andre fag som er normert til 10 studiepoeng har mer enn 2 t manuduksjoner.

Vedlagt er oversikt over fordelingen av undervisningstimer på emnet JUS4211. Faget Sivilprosess har til sammen 27 forelesningstimer medberegnet forelesning, gjennomgang av fakultetsoppgave og manuduksjon. Fagene Straffeprosess og Strafferett har henholdsvis 24 forelesningstimer hver. Videre har hvert fag til sammen 126 kurstimer hver. I tillegg til rett gis det på emnet tilbud om rettssakskurs, dette er 54 undervisningstimer.

Imidlertid er rettssakskurset kun et tilbud til et mindretall av studentene. Det er begrenset kapasitet og således et tilbud som under halvparten av studentene kan benytte seg av, det kan derfor ikke danne grunnlag for pensum eller være knyttet til eksamen. Kurset kolliderer i tillegg alltid med annen undervisning, så de som velger å følge kurset går som regel glipp annen undervisning.

Dersom man ikke beregner rettssakskurset som ordinære undervisningstimer knyttet til fagene Straffeprosess og Strafferett ser fordelingen mellom de tre fagene lik ut. Videre har Sivilprosess fortsatt ett høyere antall timer forelesninger til sammenligning mot de andre to, som kan kompensere noe for rettssakskurset. Antall timer manuduksjoner i emnet er i alle tilfeller svært høyt, og 5 manuduksjoner i ett fag er høyere enn alle andre fag på jusstudiet.

Forslag til vedtak

PMR slutter seg til at endringen må ligge innenfor studieårsansvarlig fullmakt og ser ikke at det skal være grunn for å overprøve beslutningen.

Med hilsen

Erling Hjelmeng

Prodekan for studier

Saksbehandler:

Kristin Steen Slåttå

22 85 98 61, k.s.slatta@jus.uio.no

Timefordeling våren 2018

Aktivitet	Undervisningstimer
Forelesning: Fakultetsoppgave: Gjennomgang Sivilprosess	2
Forelesning: Fakultetsoppgave: Gjennomgang Straffeprosess	2
Forelesning: Fakultetsoppgave: Gjennomgang Strafferett	2
Forelesning: Forelesning i Sivilprosess	20
Forelesning: Forelesning i Straffeprosess	18
Forelesning: Forelesning i Strafferett	18
Forelesning: Introduksjonsforelesning	2
Forelesning: Manuduksjon i Sivilprosess	5
Forelesning: Manuduksjon i Straffeprosess	4
Forelesning: Manuduksjon i Strafferett	4
sum forelesninger	77
Sivilprosess kurs 1	18
Sivilprosess kurs 2	18
Sivilprosess kurs 3	18
Sivilprosess kurs 4	18
Sivilprosess kurs 5	18
Sivilprosess kurs 6	18
Sivilprosess kurs 7	18
sum	126
Straffeprosess kurs 1	18
Straffeprosess kurs 2	18
Straffeprosess kurs 3	18
Straffeprosess kurs 4	18
Straffeprosess kurs 5	18
Straffeprosess kurs 6	18
Straffeprosess kurs 7	18
sum	126
Strafferett kurs 1	18
Strafferett kurs 2	18
Strafferett kurs 3	18
Strafferett kurs 4	18
Strafferett kurs 5	18
Strafferett kurs 6	18
Strafferett kurs 7	18
sum	126
Rettsakskurs 1	9
Rettsakskurs 2	9
Rettsakskurs 3	9
Rettsakskurs 4	9
Rettsakskurs 5	9
Rettsakskurs 6	9
sum	54
Total	509

Til PMR
Fra Studieseksjonen

Sakstype: Diskusjonssak
Møtedato: 15. mars 2018
Notatdato: 28. februar 2018
Saksbehandler: Gry Anita Hemsing

Studiebarometeret 2017: Resultater fra rettsvitenskap

Studiebarometeret er en årlig nasjonal spørreundersøkelse som gjennomføres av NOKUT på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Alle studenter i andre studieår på bachelor- og masterprogram, samt studenter i femte studieår på integrerte masterprogram og lange profesjonsutdanninger, ble invitert til å svare på undersøkelsen.

Hovedresultater

Studiebarometeret er blitt en undersøkelse som får oppmerksomhet fra viktige premissleverandører til UH-sektoren, og dermed en undersøkelse hvor det er viktig å oppnå både en god svarprosent og gode resultat. Når det gjelder masterstudiet i rettsvitenskap har UiO en svarprosent på 26, mens de juridiske fakultetene ved UiB og UiT har henholdsvis 45 og 67 %. Det nasjonale snittet er 48 %. Vi scorer dessuten gjennomgående dårligere enn våre «konkurrenter» UiB og UiT på alle hovedparametere i undersøkelsen.

Det våre studenter er mest fornøyde med, og hvor de har et positivt avvik fra landet for øvrig, er opplevelsen av at studiet gir gode jobbmuligheter og er faglig utfordrende. Dessuten er de, i likhet med andre UiO-studenter, fornøyde med informasjonen på studieprogrammet og med bibliotekstjenestene. Det jusstudentene er minst fornøyde med er miljøet - både mellom studenter og mellom faglige og studenter, tilbakemelding og veiledning samt mulighet til å påvirke innhold og opplegg i studieprogrammet og hvordan kritikk og synspunkter fra studentene blir fulgt opp.

Det er ellers verdt å merke seg at sosial og faglig integrering mellom norske og internasjonale studenter oppleves å være svært dårlig (1,5); At andelen tid brukt på egenstudier (29 t) er høyere enn UiOs snitt (23 t) som ellers er det høyeste nasjonalt; Og at eget læringsutbytte oppleves bra på teori, selvstendighet, refleksjon og skriftlig kommunikasjon, mens læringsutbyttet innen forskning- og utviklingsarbeid, muntlig kommunikasjonsevne, samarbeid og evne til å tenke nytt scorer lavt. Alt i alt gir jusstudentene en samlet score på 3,9 for tilfredshet med studieprogrammet mot en snittscore på UiO og nasjonalt på 4,1.

Diskusjonspunkter

1. Hva tar PMR med seg fra årets Studiebarometer?
2. Hvordan vil PMR v/programleder følge opp resultatene fra vedlagte rapport?
3. Hvordan kan vi få opp svarprosenten på emnene i 2. og 5. studieår høsten 2018?

Vedlegg

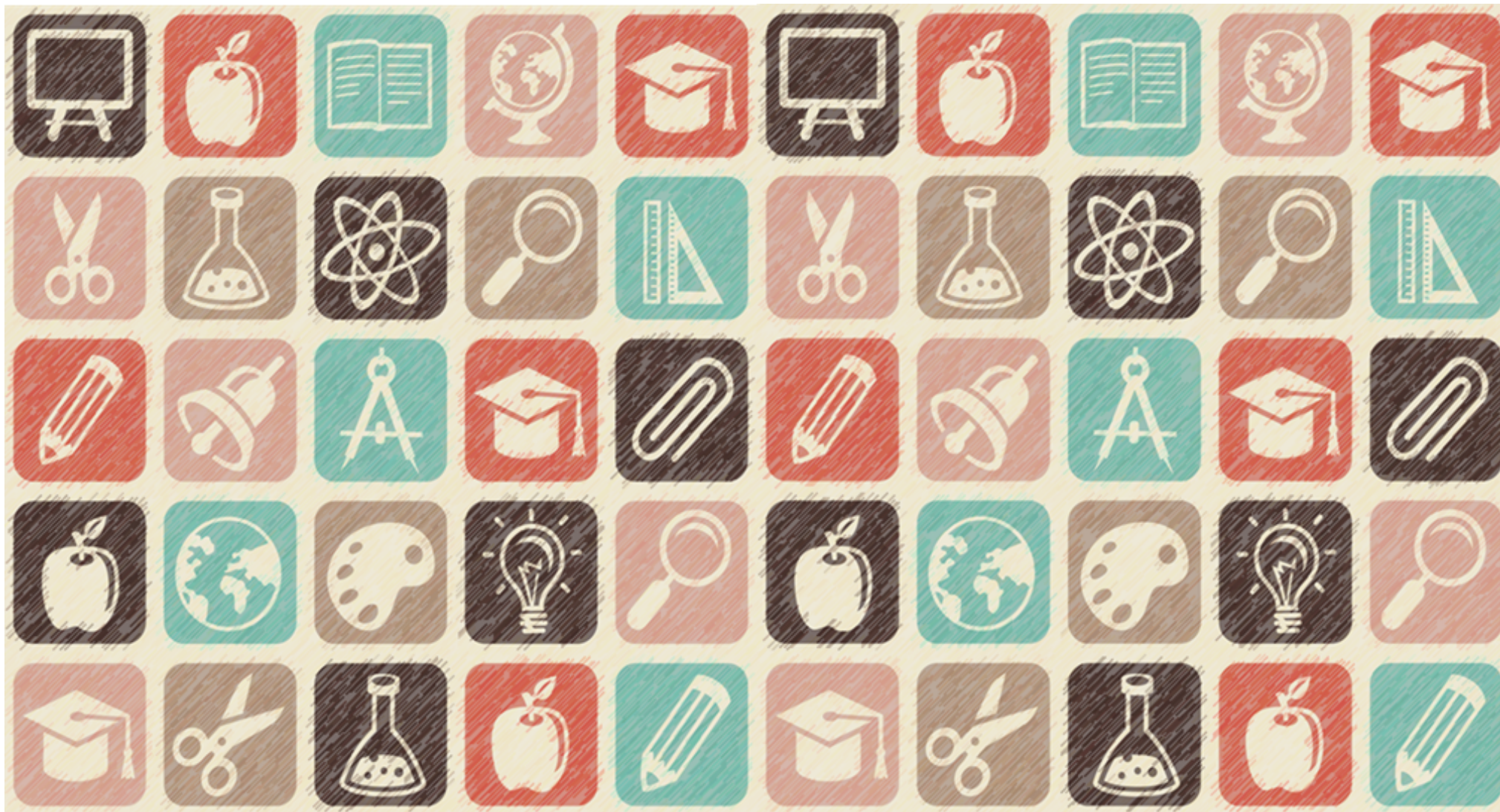
1. NOKUTs rapport fra masterprogrammet i rettsvitenskap
2. Sammenligning av resultatene fra rettsvitenskap UiO, UiB, UiT
3. Fritekstfeltene: Tilbakemeldinger fra 64 studenter

Universitetet i Oslo
Det juridiske fakultet
Rettsvitenskap (jus)

Antall besvarelser: 227
Svarprosent: 26%

Studiebarometeret

NOKUT gjennomfører den nasjonale spørreundersøkelsen om studentenes opplevde studiekvalitet på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Resultatene presenteres på studiebarometeret.no.

Om rapporten

Rapporten er laget for å hjelpe institusjonene i kvalitetsarbeidet. Institusjonene får i tillegg anonymiserte rådata. Det utarbeides ikke rapporter eller vises data for program/enheter med færre enn 6 svarende. Noen få spørsmål er ikke inkludert i rapporten, for eksempel noen av spørsmålene om internasjonalisering. Praksisspørsmålene finnes bare i programrapportene. Data på alle spørsmålene vil finnes i rådataene. Tallene i rapporten kan i noen tilfeller avvike noe fra tallene i nettportalen. Dette skyldes at tallene i rapporten kun baserer seg på 2017-data, mens vi slår sammen data for de to siste årene for små programmer i nettportalen. Indeksverdier for tidligere år beregnes ut i fra hvilke spørsmål som inngår i indeksen i inneværende år, i de tilfellene der dette ikke er likt for alle årene. For 2017 gjelder dette følgende indekser: Læringsmiljø.

Hvem inngår?

Undersøkelsen ble gjennomført for femte gang høsten 2017, og gikk ut til ca. 64 000 studenter. Alle studenter i andre studieår på bachelor- og masterprogram, samt studenter i sitt femte studieår på integrerte masterprogram og lange profesjonsutdanninger, ble invitert til å svare på skjema.

Om svarprosenten

Svarprosenten som vises i denne rapporten baserer seg på alle respondenter som har startet å besvare undersøkelsen. Frafallet i skjemautfyllingen blant disse, frem til spørsmålet om overordnet tilfredshet, er på ca. 10 prosent. De aller fleste respondentene fyller ut hele eller nesten hele skjemaet.

Tema for undersøkelsen

Undersøkelsen tar for seg ulike sider av studiekvalitet. I tillegg finnes flere spørsmål om engasjement, motivasjon og tidsbruk. Spørreskjemaet er rettet mot studieprogramnivå. I utgangspunktet får alle studentene de samme spørsmålene, uavhengig av type studieprogram. Det er imidlertid noen spørsmål som ikke alle får. Spørsmålene om praksis stilles bare til studenter som har hatt erfaring med praksis. I tillegg har institusjonene kunnet velge mellom (maks to av) fire ulike valgbare spørsmålsbatterier. I årets undersøkelse er det flere spørsmål om internasjonalisering. Noen av disse spørsmålene stilles kun til internasjonale studenter, eller studenter som har erfaring fra ulike typer studieopphold i utlandet. Skjemaet baserer seg på erfaringer fra norske og utenlandske spørreskjema, og er kommet til som et resultat av et samarbeid mellom NOKUT og sektoren. Vi bruker primært en 5-delt Likert-skala, der 5 er mest fornøyd / mest enig.

Studiebarometeret.no

I nettportalen er det mulig å sammenligne studieprogram. Portalen er et verktøy for høyskoler, universitet og andre som ønsker å finne informasjon om studentenes oppfatninger av kvaliteten. 2017-tallene blir publisert på nettportalen i starten av februar 2018. Portalen inneholder tidsserier og detaljerte data (standardavvik, svarfordeling m.m.) per spørsmål per studieprogram (klikk på «> Detaljert informasjon» til høyre under søylediagrammene).

Mer informasjon: <http://studiebarometeret.no/no/artikkel/2>

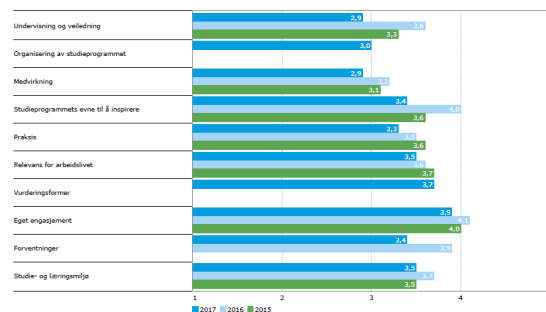

I denne rapporten presenteres resultatene fra Studiebarometeret 2017. Øverst til venstre står navn på studieprogram og institusjon denne rapporten gjelder for. Resultatene presenteres tematisk, slik det fremgår av overskriften øverst på hver side. Informasjon om antall respondenter i undersøkelsen og svarprosent finnes på forsiden av rapporten.

HOVEDOMRÅDER

Rapporten oppsummerer resultatene av undersøkelsens hovedområder. Indikatorene er beregnet ved å legge sammen vurderingen av alle enkeltspørsmålene innenfor hvert tema og er gjennomsnittsverdier for studieprogrammet.

Resultatene er gruppert etter hovedområde, og viser sammenligninger mot tilsvarende tall fra 2015 og 2016.

TOPP OG BUNN

På side 4 vises de fem spørsmålene som skårer høyest og lavest i undersøkelsen. Grønt indikerer de mest positive resultatene, mens rødt indikerer de mest negative.

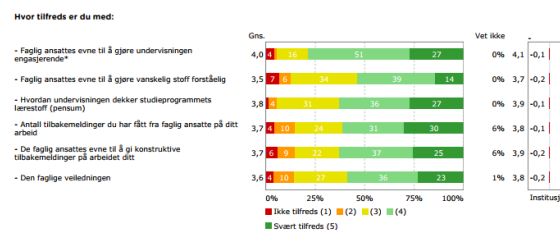
På side 5 vises de fem spørsmålene som avviker mest fra det nasjonale gjennomsnittet, mens side 6 viser de største avvikene sammenlignet med 2016.

RESULTATOVERSIKT

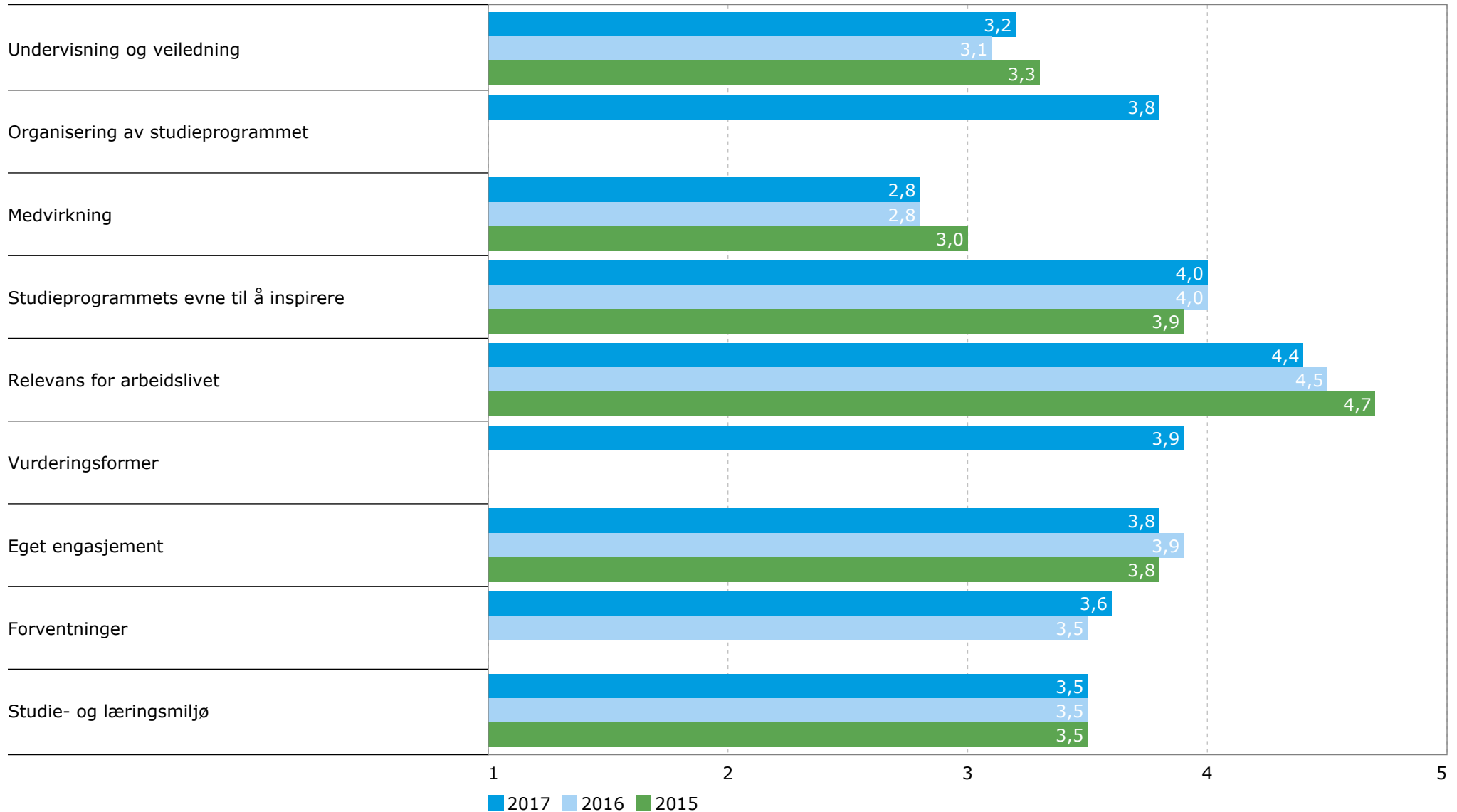
Hoveddelen av rapporten består av resultater på enkeltspørsmål. Øverst på hver side vises hvilket hoved-område spørsmålene tilhører. Resultatene blir presentert grafisk som frekvenser (dvs. svarfordeling).

Positive svar er markert med grønne farger, mens svar i lavere kategorier markert med gule/oransje/røde farger. Svaralternativet "Vet ikke" er ikke inkludert i svarfordelingen, men denne andelen vises til høyre for figuren. Lengst til høyre for figuren sammenlignes studieprogrammet med resultatet fra 2015, 2016 og institusjonen. Til venstre for figuren vises gjennomsnitt for spørsmålet.

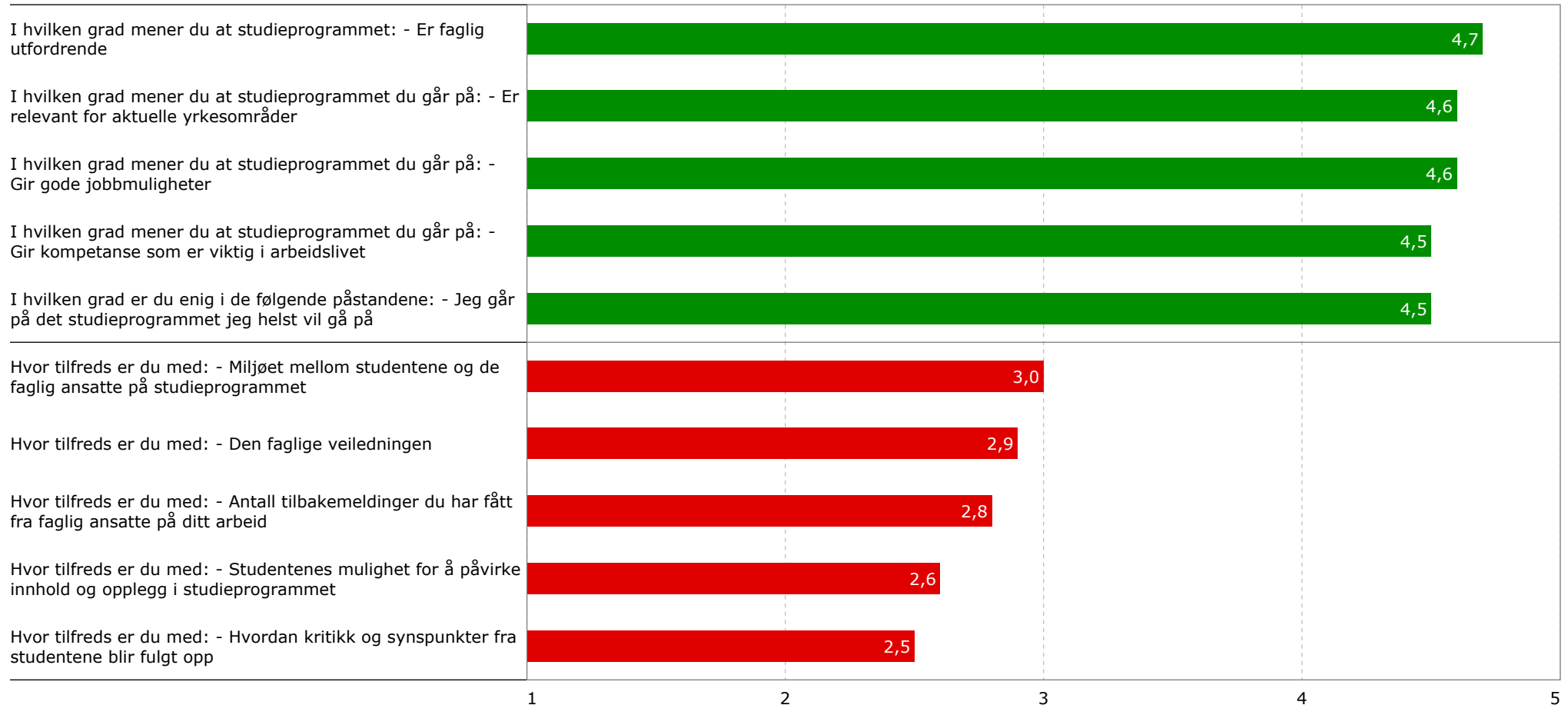

Enkelt spørsmålene i undersøkelsen er gruppert i hovedområder. Hvert hovedområde består av flere enkeltspørsmål innenfor et overordnet tema.

Nedenfor vises de fem enkeltpørsmålene som blir vurdert høyest og lavest av studentene. Spørsmålene kan være en indikasjon på styrker og utfordringer.

Nedenfor vises de fem enkeltspørsmålene som avviker mest positivt og mest negativt sammenlignet med det nasjonale gjennomsnittet.

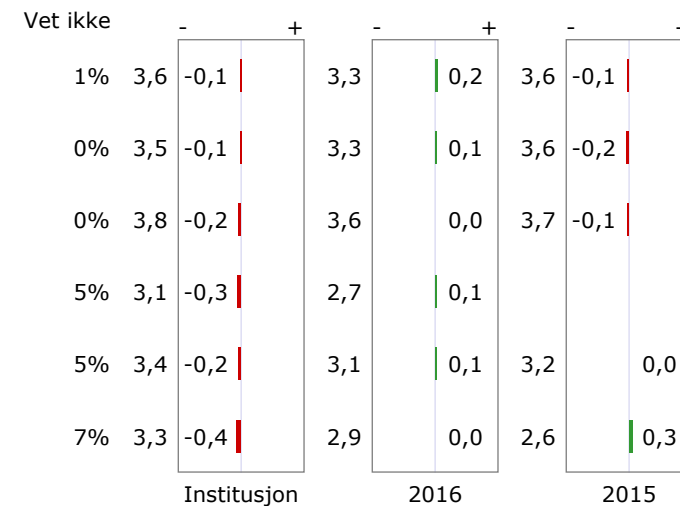
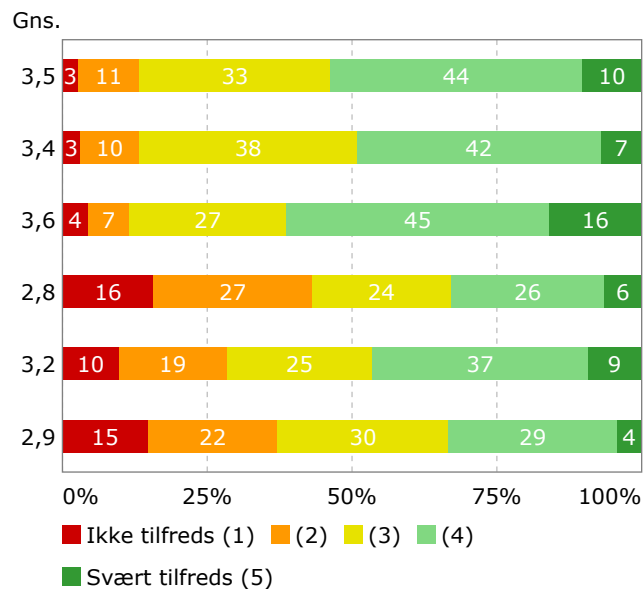
Nedenfor vises de fem enkeltpørsmålene som avviker mest positivt og mest negativt sammenlignet med resultatet fra 2016.

Hvor tilfreds er du med:

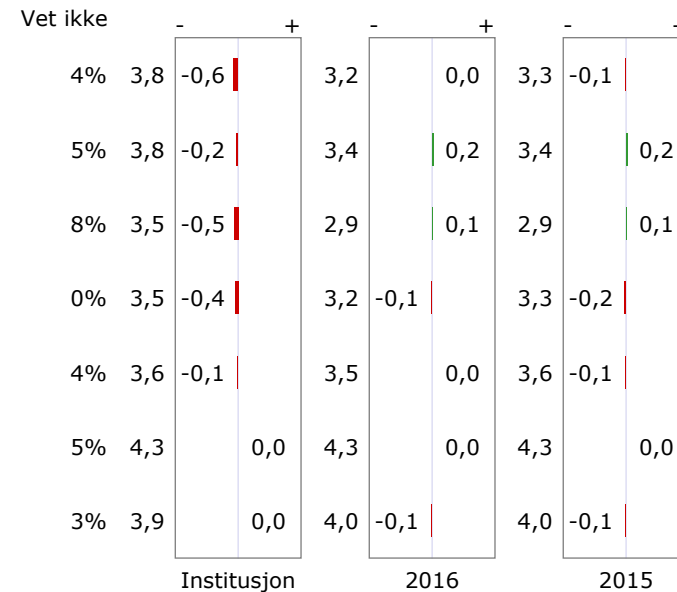
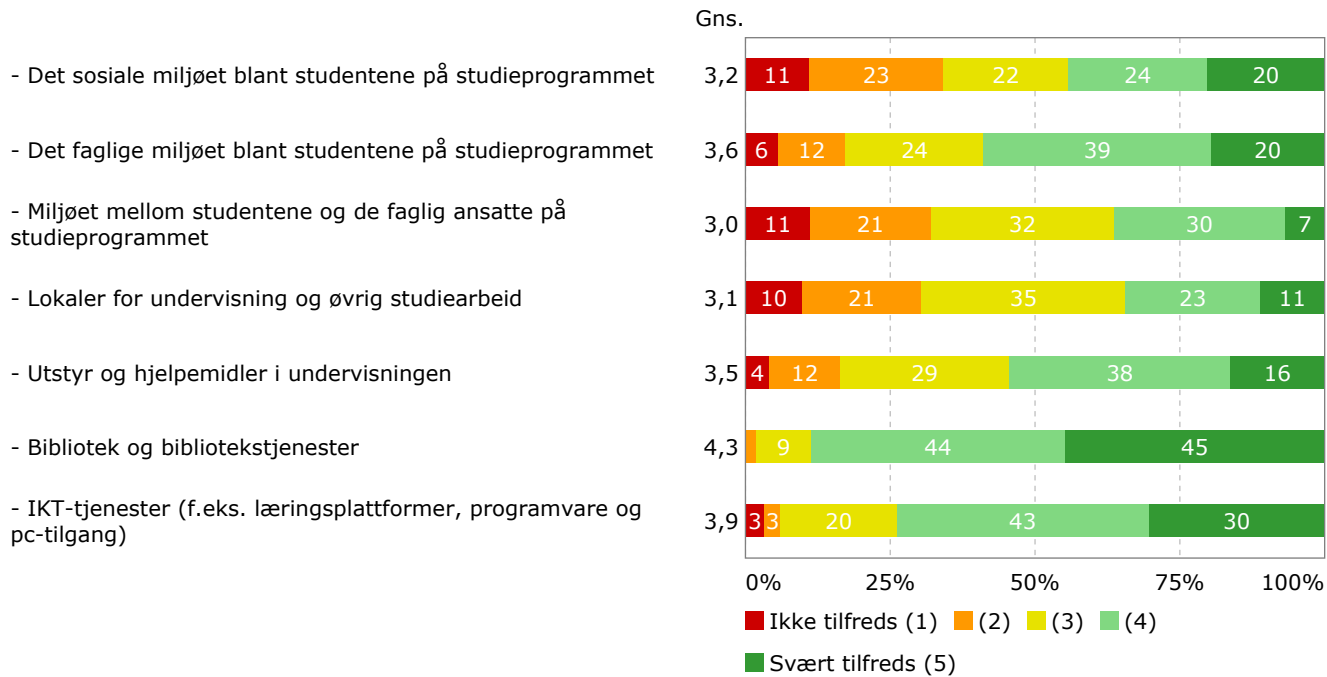
- Faglig ansattes evne til å gjøre undervisningen engasjerende*
- Faglig ansattes evne til å gjøre vanskelig stoff forståelig
- Hvordan undervisningen dekker studieprogrammets lærestoff (pensum)
- Antall tilbakemeldinger du har fått fra faglig ansatte på ditt arbeid
- De faglig ansattes evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet ditt
- Den faglige veiledningen

* Med faglig ansatte mener vi faglærere, studentassistenter, laboratorieassistenter og andre faglig ansatte som bidrar i undervisningen.

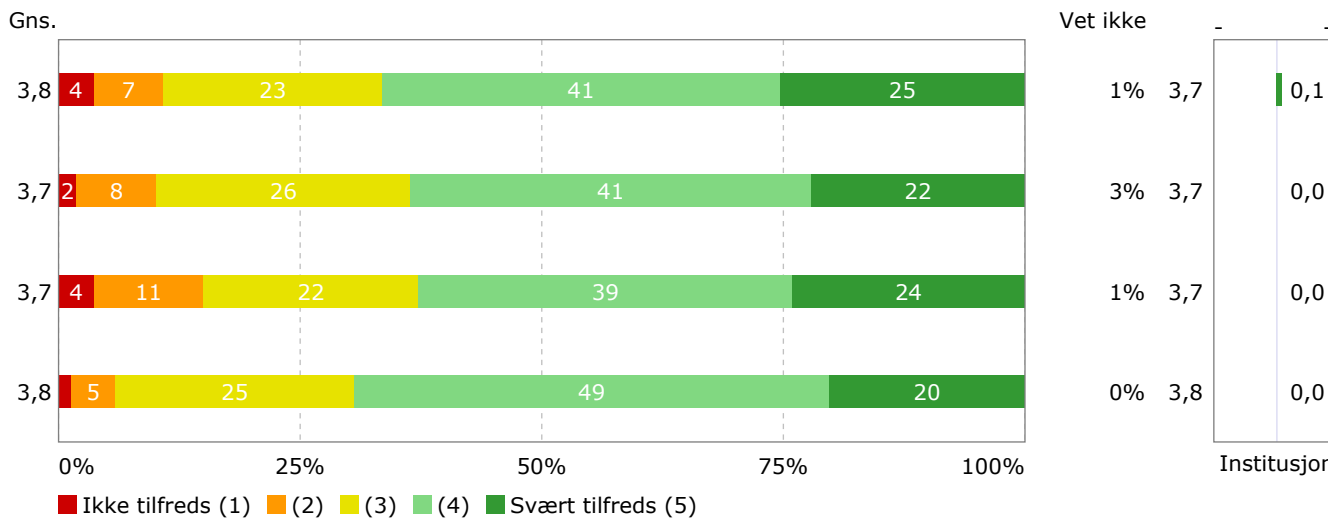
Hvor tilfreds er du med:

Hvor tilfreds er du med:

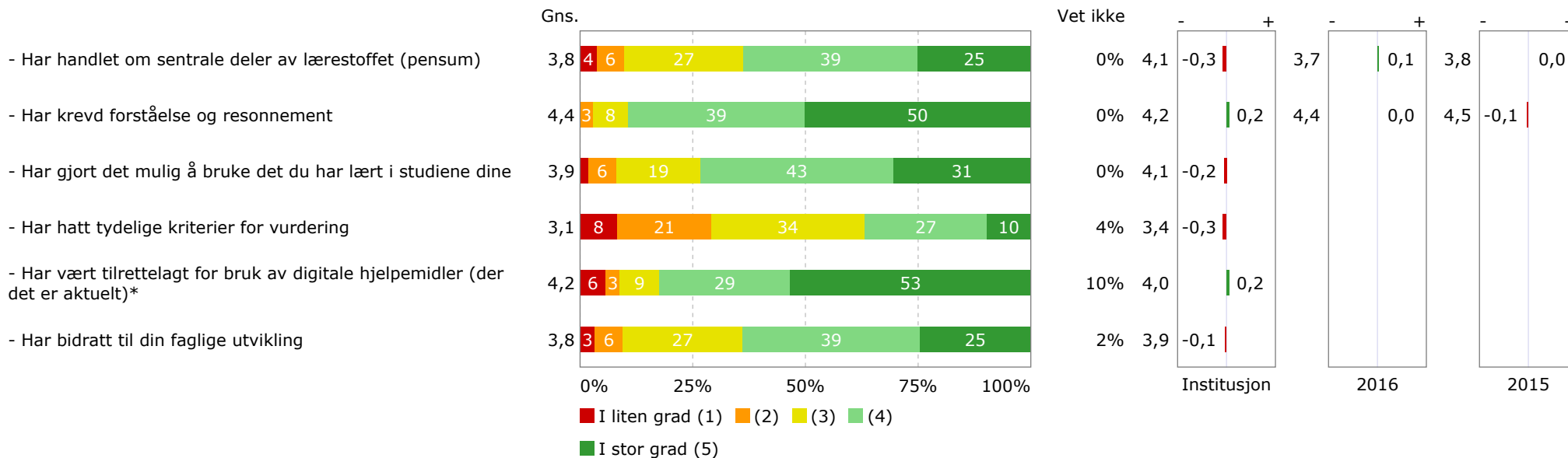
- Tilgjengeligheten på informasjon om studieprogrammet du går på
- Kvaliteten på informasjonen om studieprogrammet du går på
- Den administrative tilretteleggingen av studieprogrammet (timeplan, studieplan, etc.)
- Den faglige sammenhengen mellom emnene i studieprogrammet

Dette spørsmålsbatteriet er nytt i 2017.

I hvilken grad mener du at eksamener, innleveringer og andre vurderingsformer hittil i studieprogrammet ditt:

* Med digitale hjelpemidler mener vi bruk av PC og andre digitale verktøy til eksamen og innleveringer.

Dette spørsmålsbatteriet gjennomgikk store endringer i 2017.

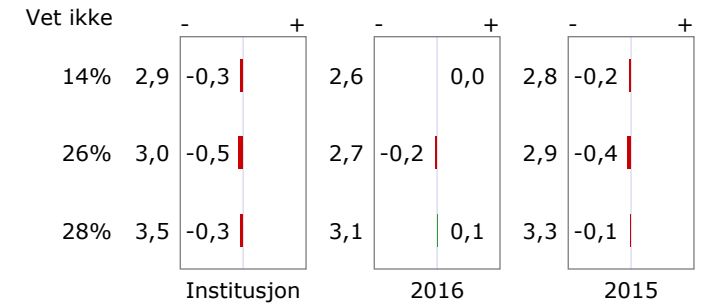
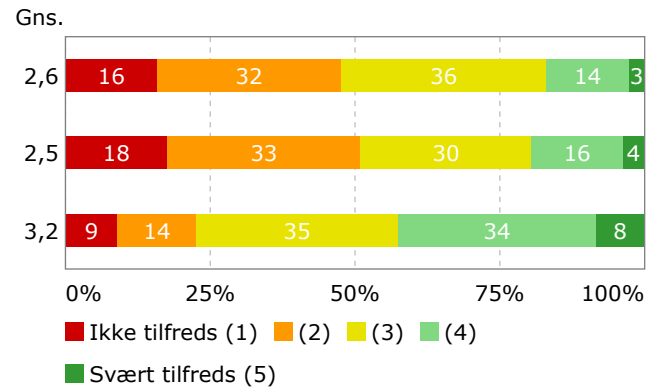

Hvor tilfreds er du med:

- Studentenes mulighet for å påvirke innhold og opplegg i studieprogrammet

- Hvordan kritikk og synspunkter fra studentene blir fulgt opp

- Det lokale studentdemokratiet (fagutvalg, tillitsvalgte, studentparlament o.l.)*

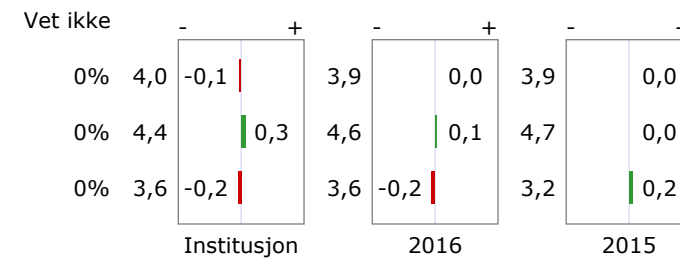
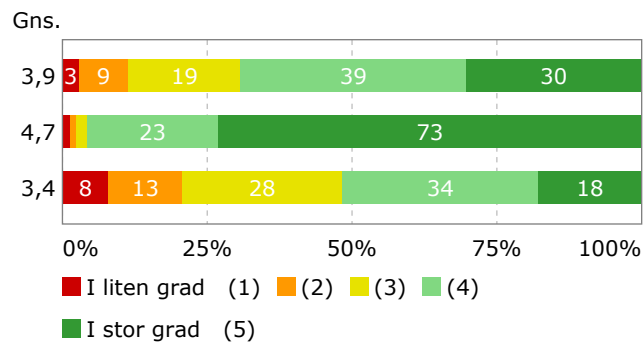

* Med studentdemokratiet mener vi fagutvalg, tillitsvalgte, studentparlament og andre studentorganisasjoner som kan påvirke studieprogrammet ditt.

I hvilken grad mener du at studieprogrammet:

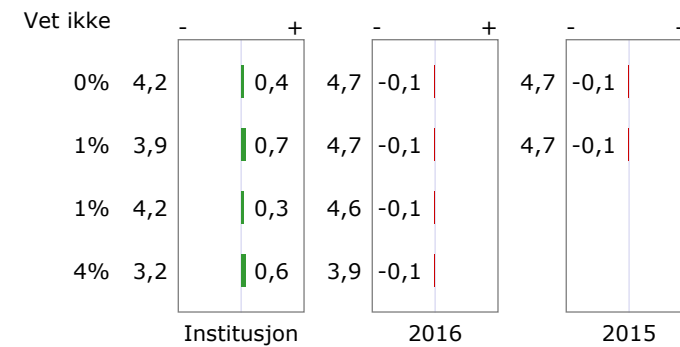
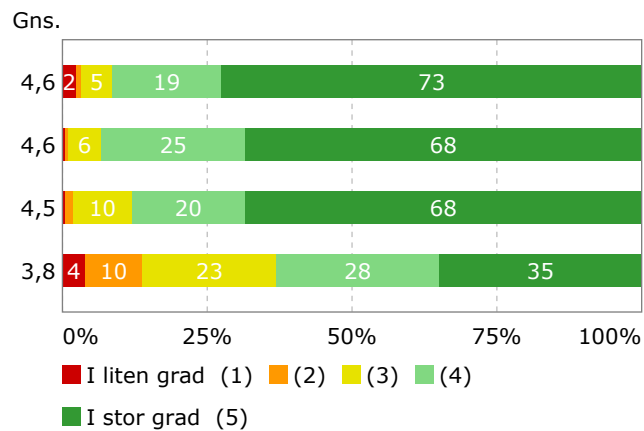
- Er stimulerende
- Er faglig utfordrende
- Bidrar til din motivasjon for studieinnsats

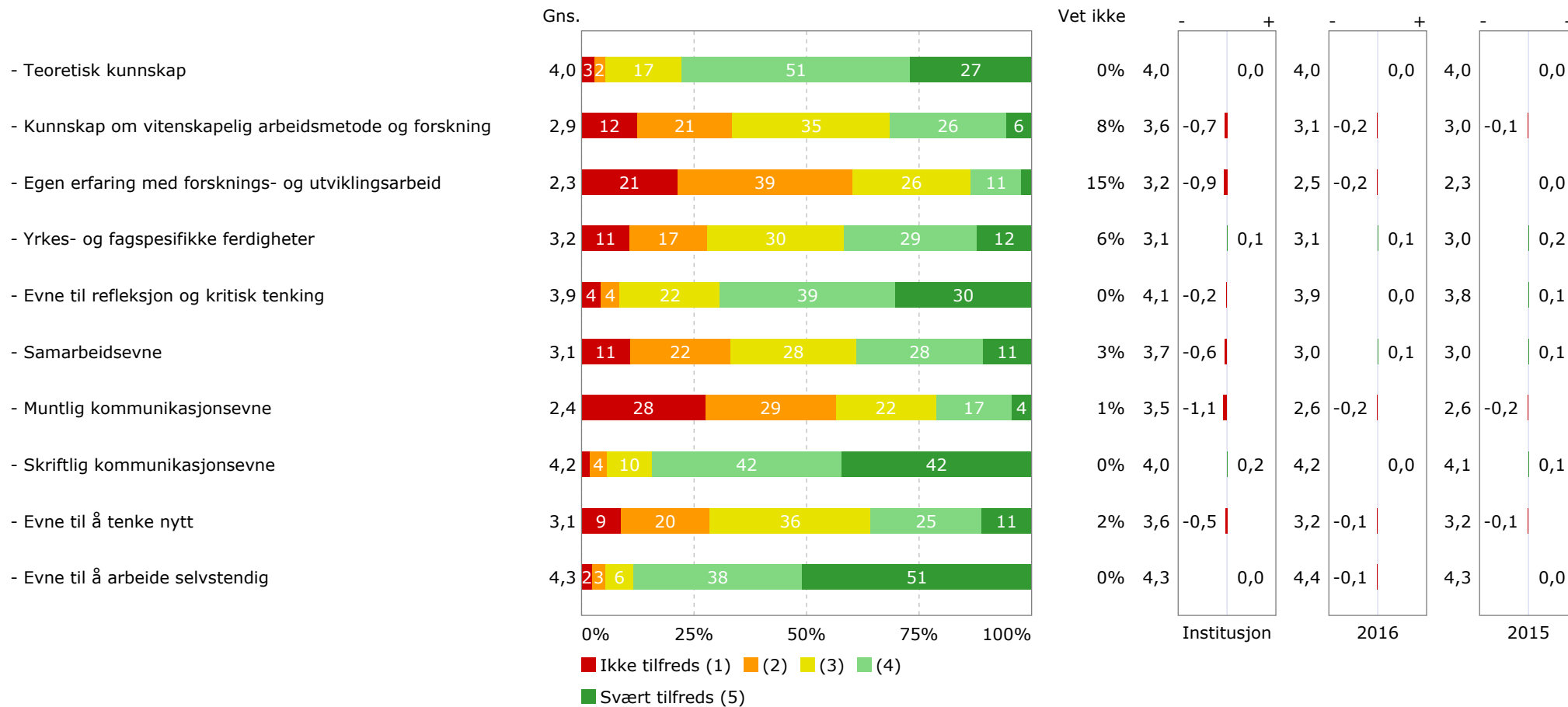
I hvilken grad mener du at studieprogrammet:

- Er relevant for aktuelle yrkesområder
- Gir gode jobbmuligheter
- Gir kompetanse som er viktig i arbeidslivet
- Har godt samarbeid med arbeidslivet

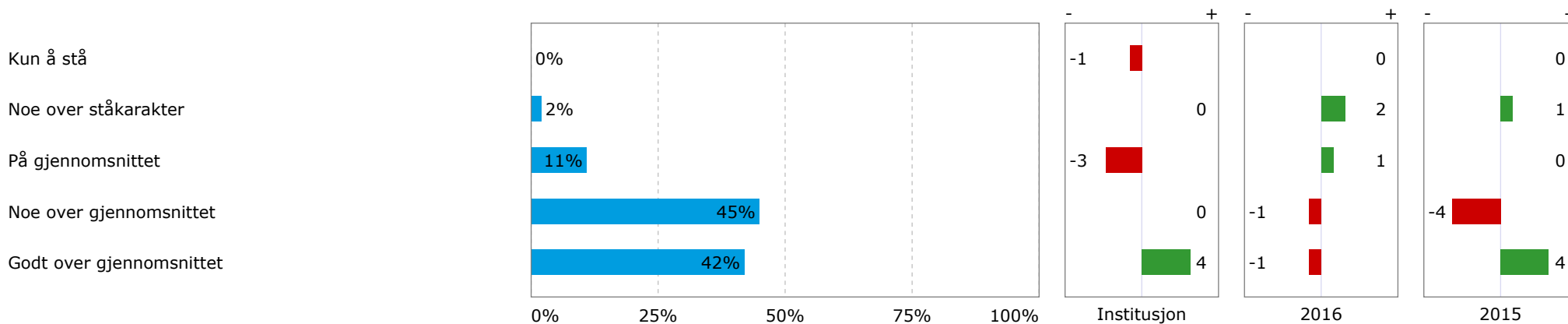

Hvor tilfreds er du med eget læringsutbytte hittil i studiet, når det gjelder:

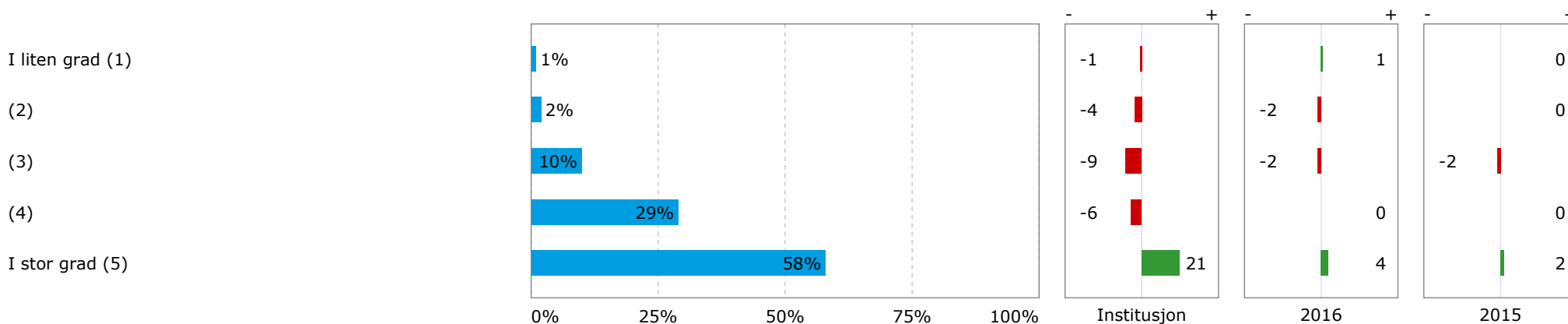

Hvilket mål har du til dine karakterer?

Det er krevende å nå karaktermålene mine:

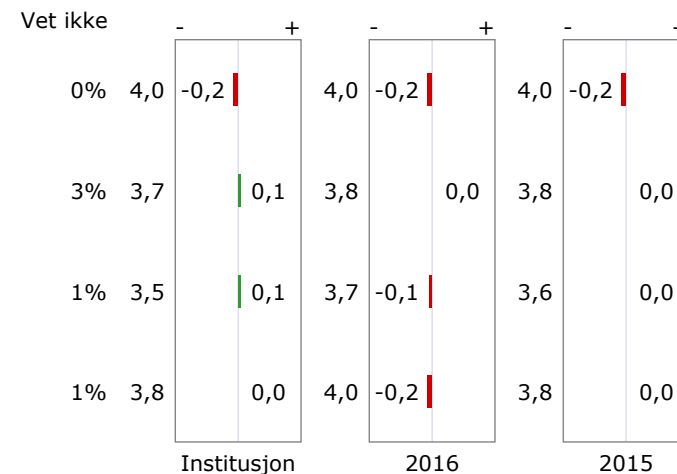
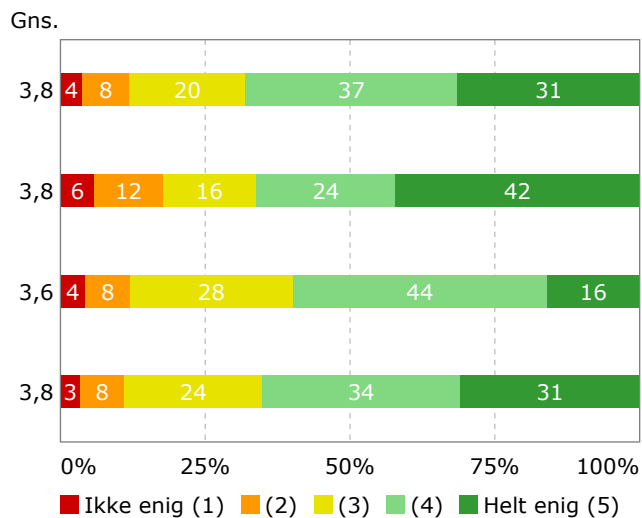
I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene:

- Jeg er motivert for studieinnsats

- Jeg benytter meg av de organiserte læringsaktivitetene som tilbys

- Jeg møter godt forberedt til undervisningen

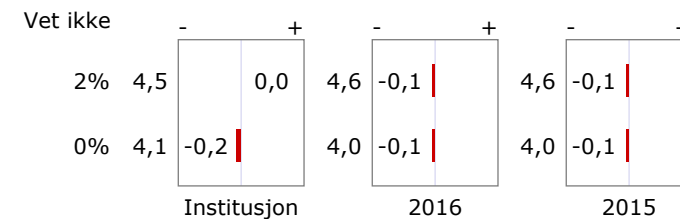
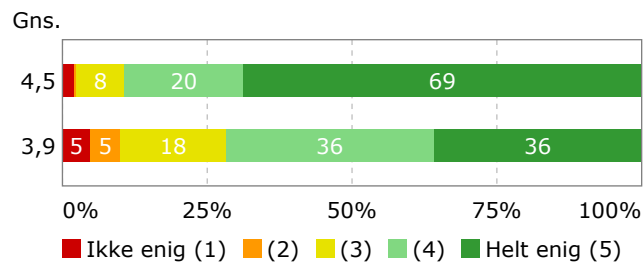
- Jeg opplever at studieinnsatsen min er høy

I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene:

- Jeg går på det studieprogrammet jeg helst vil gå på
- Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på

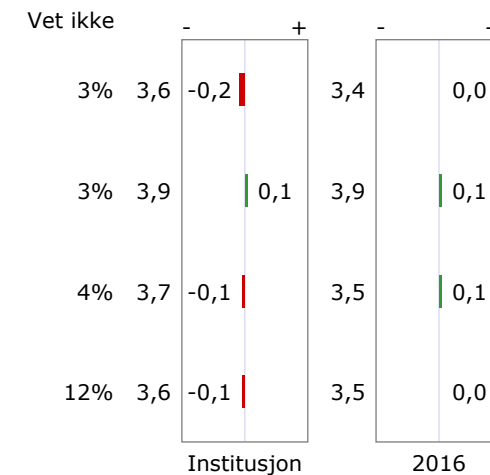
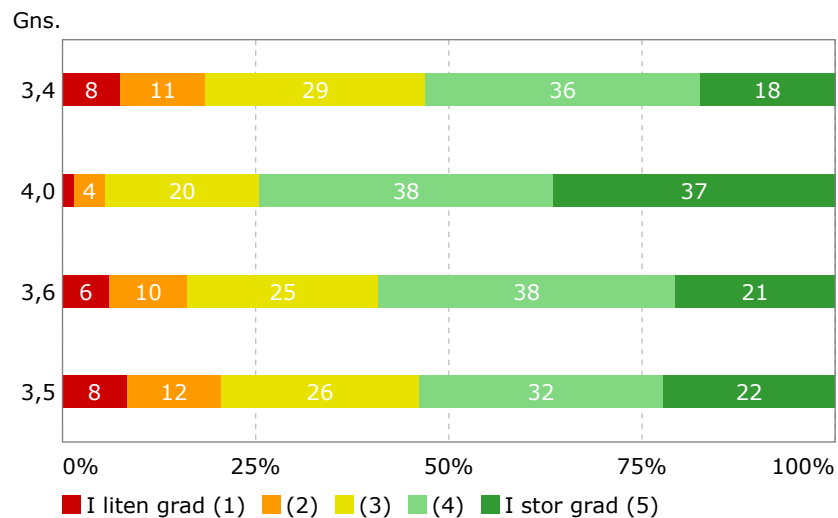
I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene:

- Jeg opplever at de faglig ansatte stiller klare forventninger til meg som student

- De faglig ansatte forventer at jeg stiller forberedt til organiserte læringsaktiviteter

- De faglig ansatte forventer at jeg deltar aktivt i organiserte læringsaktiviteter

- De faglig ansatte har høye faglige ambisjoner på vegne av meg som student

Dette spørsmålsbatteriet var nytt i 2016.

I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene:

- Jeg får tilbakemeldinger fra mine medstudenter på arbeid/oppgaver ved bruk av digitale hjelpemidler

- De faglig ansatte bruker digitale hjelpemidler for å aktivt involvere studentene i undervisningen (quiz, meningsmålinger, etc.)

- Jeg deltar mer aktivt i undervisningen når de faglig ansatte bruker digitale hjelpemidler

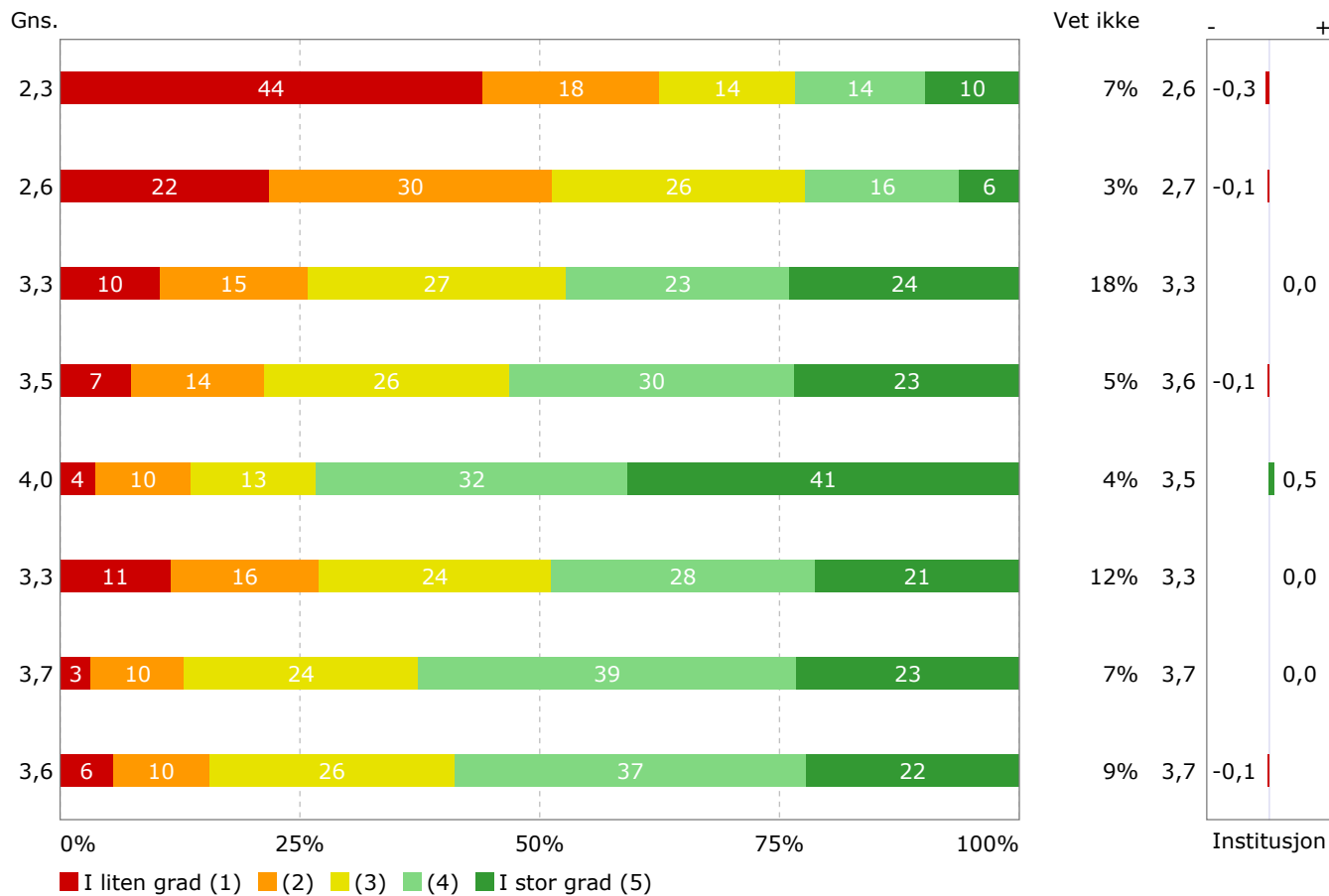
- Undervisningslokalene er tilpasset bruk av digitale hjelpemidler

- Jeg får tilbakemeldinger fra de faglig ansatte på arbeid/oppgaver ved bruk av digitale plattformer

- De faglig ansatte legger til rette for at jeg skal bruke digitale hjelpemidler utenom undervisningen

- De digitale hjelpemidlene som brukes i studieprogrammet er brukervennlige

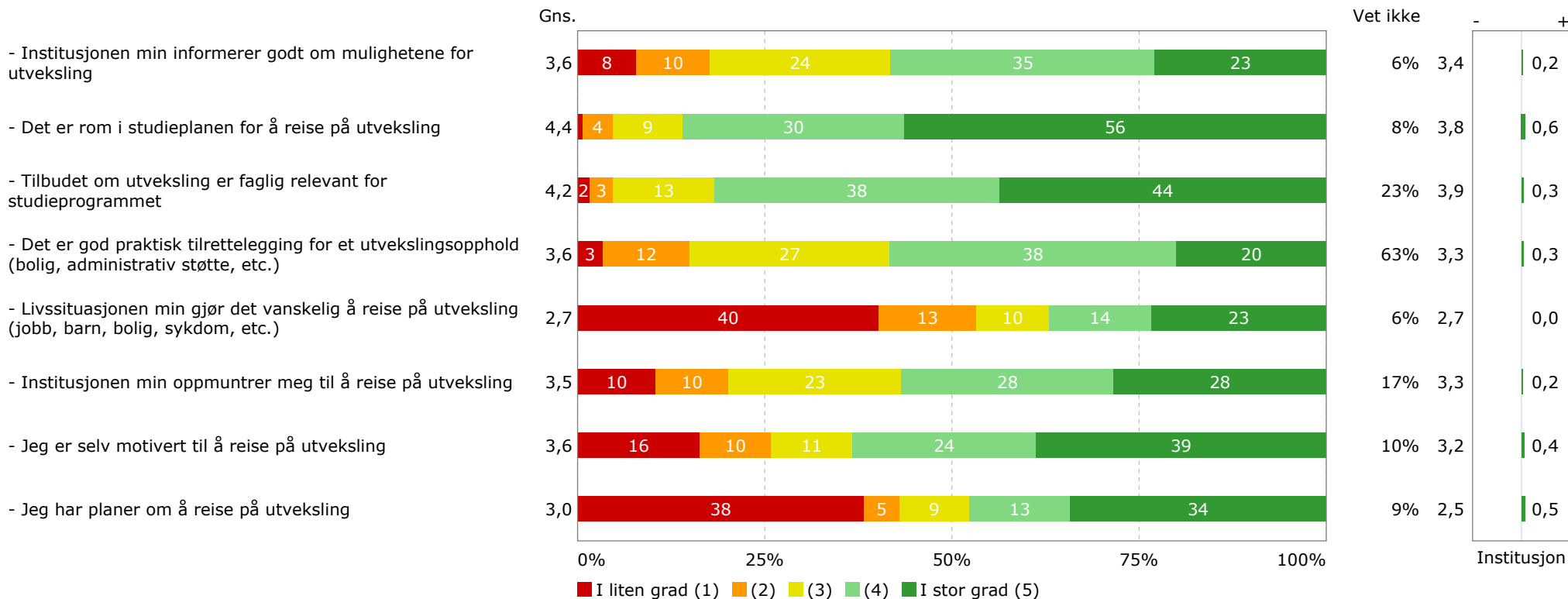
- Digitale hjelpemidler brukes på en hensiktsmessig måte på studieprogrammet

Dette spørsmålsbatteriet er nytt i 2017.

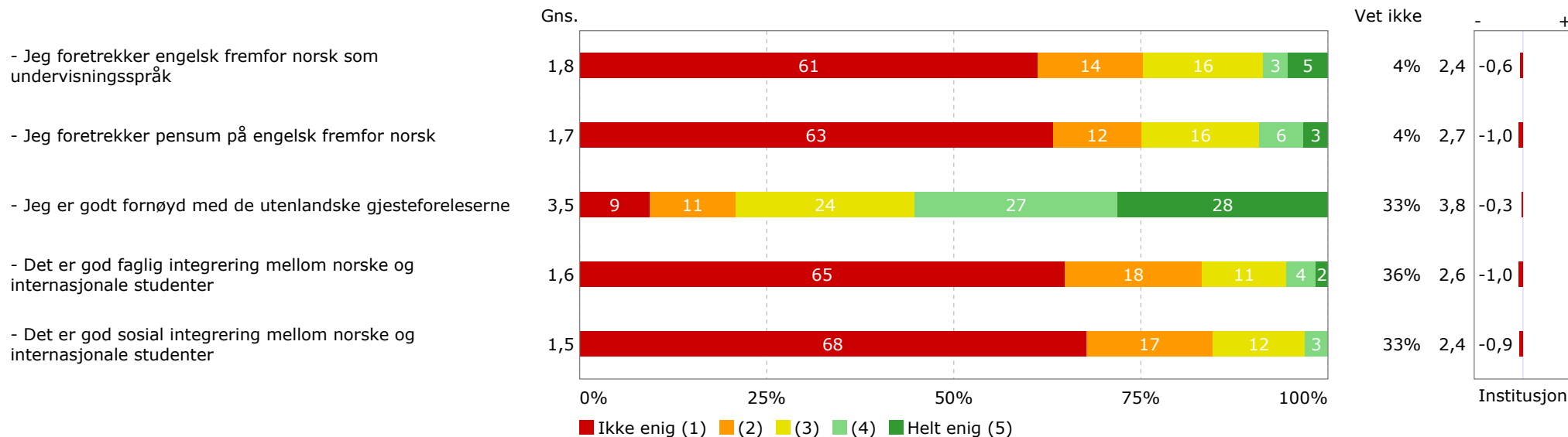
I hvilken grad er du enig i følgende påstander om utveksling utenfor Norge:

Dette spørsmålsbatteriet er nytt i 2017.

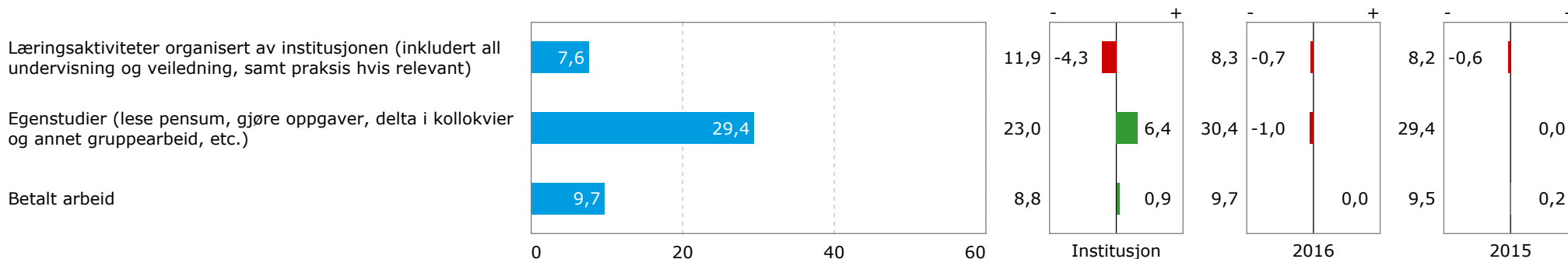
I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene:

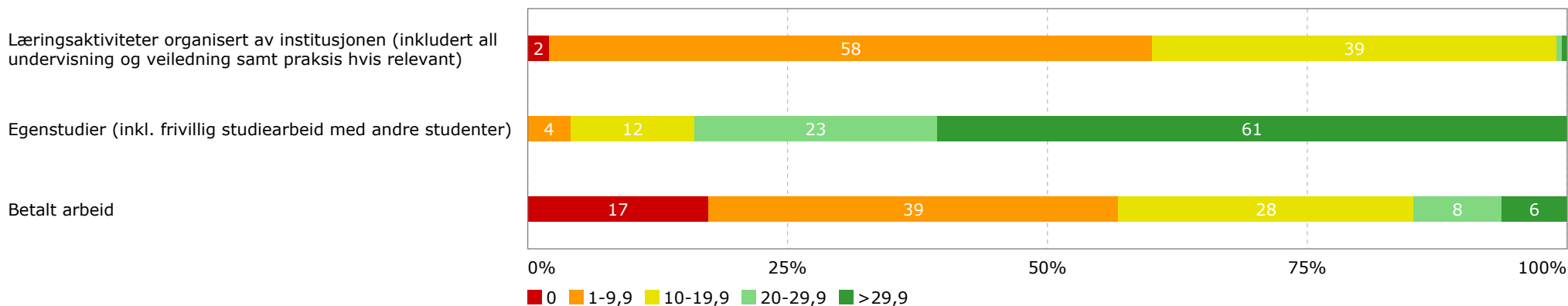
Dette spørsmålsbatteriet er nytt i 2017.

Her ba vi studentene fordele sin totale studieinnsats. De ble bedt om å anslå hvor mange timer per uke, de i gjennomsnitt på studiet (ikke medregnet ferier), brukte på:

Gjennomsnittverdiene på tidsbruk angis over. Tallene er gruppert i figuren under. I spørreskjemaet var det ikke mulig for studentene å skrive inn verdier større enn 80 for faglige aktiviteter eller verdier større enn 50 for betalt arbeid.

		Rettsvitenskap (jus) Master, Universitetet i Oslo	43	Femårig masterprogram i rettsvitenskap Master, Universitetet i Bergen	Rettsvitenskap - master Master, UiT - Norges arktiske universitet
Læringsmiljø	+	3,5		3,7	4,0
Medvirkning	+	2,8		3,0	3,5
Inspirasjon	+	4,0		4,2	4,3
Yrkesrelevans	+	4,4		4,4	4,6
Undervisning	+	3,2		3,6	3,8
Forventninger	+	3,6		4,0	4,0
Organisering	+	3,8		3,9	4,0

Studiebarometeret 2017: Kommentarer gitt av 64 programstudenter i fritekstfelt

Gi oss litt mer tid, gjerne utvide lengden til 6 år fremfor 5. Da rekker vi å gå mer i dybden på emnene, skrive stor masteroppgave osv.

Et bedre fakultet. Det er slitt, veldig spredt over flere lokaler, dårlige foredragssaler, dårlige slitte lesesaler. For få leseplasser, samt at de stenger i eksamenstiden som skaper store problemer. Å ha forelesning og kurs og kantine på forskjellige steder skaper ikke et godt studiemiljø, og alle lokalene er veldig gamle og slitt.

For mye karakterpress blant studentene. Det er dårlig samarbeid og mye konkurrans/knuffing ettersom at en så liten andel får a, men bedriftene som promoterer seg legger stor vekt på karakterer og at man kun får jobb med B-snitt eller bedre. Veldig uheldig, fordi studentene blir ikke bedre av å konkurrere. De blir bedre av godt samarbeid. Det er et vesentlig større press her en på andre studier, og det skaper et dårlig studiemiljø.

Mer undervisning per dag og per uke. Flere kurs. Færre forelesninger som kan erstattes med gode kurs. Ofte innleveringer som er kortere eller med mindre oppgaver. Flere kurs i oppgaveskriving og trening på dette.

Har flere ganger prøvd å gi tilbakemelding på både det faglige innholdet og organiseringen av studiet, men har opplevd å ikke bli hørt og blitt møtt av lite fleksibilitet i administrasjonen. Kvaliteten på undervisningen varierer enormt, og legger mye ansvar på studentene selv for å forstå pensum. Flere professorer har til tider vært meget utilgjengelige.

Min oppfatning av studieprogrammet er at det er krevende, og mye avhenger av hva du gjør det til selv, både faglig og sosialt. Jeg kan med hånden på hjertet si at jeg har hatt en flott studietid, men tror egeninnsatsen har vært avgjørende. Dessverre er det fortsatt slik at man fint kan gå 5 år på studiet uten nødvendigvis å måtte møte på noen.

Dårlig luft og kaldt i undervisningslokaler.

Obligatorisk podcast fra forelesninger.

- Studenter burde oftere høres når det foretas endringer ved fakultet
- Eksamen burde gis i den hensikt å teste studenter i bredere omfang- ikke bare noen få deler av pensum
- Burde være muligheter for muntlig eksamen - spesielt i valgfag

Bytt fra karakterskala til godkjent/ikke godkjent slik at konkurransen mellom studentene går ned og det sosiale miljøet blir sterkere - det vil også øke faglige prestasjoner.

Alt for store faglige krav til studentene (ikke realistiske) Vanskelig å oppnå bra resultater.

Dersom kurslærerene hadde vært forberedt og kunne svare på spørsmålene elevene stiller hadde det hjulpet mye. Jeg har hatt en kurslærer hittil i studiet som har hatt kompetanse til å lære bort emnet han underviser (Fløysvik Nordrum). Etter å ha hatt han innså jeg at alle de andre kurslærerene jeg har hatt ikke har bidratt til min læringsforståelse. Jeg stiller spørsmål ved kvalitetsikringen til kurslærere. Man får inntrykk av at de gjennomfører påtvungen undervisning som de vil bruke minst mulig tid på og jeg har ikke fått svar på spørsmålene jeg har stilt. Når jeg ikke får svar under kurset er det ikke så mange andre muligheter til å få de besvart uten å måtte troppe opp på faglærers kontor og det er ikke en heldig situasjon.

Ryddigere struktur på fagsidene, mindre "wall of text" mer, bolker med informasjon i konkrete avgrensninger.

Professorene som har forelesninger for oss virker ikke alltid motivert til å forelese. For noen virker det rett og slett lite ønsket. Flere av foreleserne burde tatt litt pedagogikk da de ikke er særlig flinke til å lære bort. Når det er så mange flinke jurister kan jeg ikke forstå at de ikke har valgt forelesere som er flinkere å prate med studentene. Noen få forelesere er selvfølgelig veldig flinke, de trengs det flere av!

Flytt juridisk fakultet til Blindern

Jeg har vel egentlig ikke det. Det er trangt om lesesalplassene på Domus Nova når nesten alle salene er stengt fra midten av november/mai og ut semesteret. Forhåpentligvis blir det bedre når det nye jussbygget står klart.

Jeg synes at det nye opplegget i 4211 fungerer kjempebra!

En lavere terskel for kontakt mellom studenter og professorer hadde vært fint.

Mer muntlig/praktisk arbeid.

Gjerne praksisopphold for alle slik de har i Tromsø.

Ikke inspera!

Mer undervisning og faste klasser/grupper og flere timer med kollokvieveileder

I år har vi hatt obligatorisk deltagelse på undervisning. Det syns jeg ikke vi burde ha. En viktig grunn til at jeg valgte å studere jus er friheten til å legge opp egen hverdag, noe som ødelegges av obligatorisk undervisning.

Slutt med snakket om "negativt karakterpress". Det er ikke negativt at foreleser/kursleder ikke vil at studentene skal få D'er. Det er fornuftig. Selvfølgelig skal studentene strekke seg etter å bli bedre. Du er ikke giftig kompetitiv hvis du har lyst på A eller B.

Det er så mye snakk om dette, vi går ikke i en kommunistisk barnehage, det er lov til å ha lyst til å gjøre det bra.

- Kutte ut ExPhil, ExFac og Rettshistorie

- Mer fokus på bevisbedømmelse, vitnepsykologi og klienthåndtering. Selv om ikke alle blir advokater etter endt utdanning, vil man uansett ha brukt for å kunne omgås folk i en faglig setting.

- Det burde ha vært obligatorisk praksis på jusstudiet

- Jeg ser at fakultetet har blitt flinkere til å fjerne svake forelesere. Dette er bra, og måtte det fortsette!!

- JUS4211: Prøveprosjektet som går nå vil sikkert gjennomgå en omfattende evaluering, og jeg bruker ikke plass på det her nå - annet enn å si at pensum er altfor omfattende til å kunne være 30 studiepoeng.

- Det bør bli en større sammenheng mellom sentrale deler av pensum, forelesninger, kursundervisning og eksamensoppgaver

Gi mer klare anbefalinger og "oppskrifter" for hvordan vi skal løse oppgaver, hva vi skal gjøre og hvordan vi skal gjøre det. I dag er vi overlesset med arbeid og det er enkelt nok ikke tid til å komme seg gjennom pensum (både hovedkilder og rettslitteratur) til at vi kan klare å nå de faglige kravene. Justèr ambisjonsnivået litt, få oss til å bli svært dyktige på mindre omfattende områder slik at vi kan bruke de samme prinsippene når vi skal ta for oss andre deler av lovene og den juridiske teorien rundt. Det er hårreisende at man ved enkelte oppgaver legger forventningene til ting vi aldri har gått gjennom på forelesning og som heller ikke står i den juridiske litteraturen. Og at vi i tillegg er forventet å tolke noe i en gitt retning, til tross for streng beskjed om at vi ikke skal bevege oss utenfor lovens ordlyd, er selvmotsigende. You're damned if you do, and you're damned if you don't. Ikke straff oss, hjelp oss.

Mer praktisk tilrettelegging opp mot arbeidslivet hadde vært bra. Mange av foreleserne er ikke særlig gode - kanskje de trenger mer pedagogisk utdanning.

Jeg kunne ønske flere undervisningstimer, først og fremst i forbindelse med kurs.

I forbindelse med kurs er det ofte at kun noen deler av kursopplegget dekkes, fordi det ikke er tid til å gjennomføre alt i løpet av de oppsatte undervisningstimene. Dessuten får jeg ofte mer utbytte av kursundervisning enn å lese pensumbøkene.

Det hadde vært veldig fint med en mulighet til å gi evalueringer av kurslærere og forelesere. Dette er kun gitt ved enkelte anledninger. Flere undervisere er svært flinke og dette kan det være fint å gi tilbakemelding om i en evaluering. Enkelte undervisere underviser på en måte som gir dårlig eller svært dårlig læringsutbytte. Det kunne vært veldig fint med en mulighet til å gi universitetet en saklig tilbakemelding om dette, uten å være nødt til å sende en klage til fakultetet. På den måten ville det vært bedre muligheter for forbedring av undervisning som ikke holder mål.

Obligatoriske oppgaver underveis i semesteret som teller for X % på sluttkarakteren. I et 30 p fag, som gjerne har 3-4 fagområder, bør det være en obligatorisk oppgave i hvert fag, som teller 10-15 %, pluss eksamen som teller restenrende Y%. Det bør være mer obligatorisk undervisning, eventuelt muligheten til å velge om man ønsker at kurs skal være obligatoriske eller ikke.

Jeg ønsker meg mindre grupper i undervisning, gjerne knyttet opp mot eksisterende kollokviegrupper. Dette er fordi det generelt er en kultur hvor det er skummelt/vanskelig å delta i plenum muntlig. Dette opplever jeg i stor grad skyldes at vi studentene ikke har noen fast organisasjonsform. Her etterlyser jeg i større grad klasser eller andre organisasjonsformer som gjør at man faktisk er sammen med folk man kjenner og er trygg på.

Utover det ser jeg det som en selvfølge at det SNAREST blir fritt bruk av rettskilder og internett digitalt på eksamen. Vi må ha mulighet til og bli oppfordret til å bruke Lovdata og Rettsdata under vår studietid. Dette er noe arbeidslivet krever av oss. Jeg synes det er helt hinsides merkelig at vi skal være avhengig av lovbøker med intrikate fargesystemer (som jeg forøvrig ikke mestrer) for å kunne gjøre det godt på eksamen. Jeg vil lage mine egne mapper og merknader på digitale verktøy underveis i studiene og bruke disse på eksamen. Jeg har også sett etter mitt praksisopphold hos et advokatfirma, hvor viktig det er å kunne slå opp fort. Hvis du arbeider bredt med mange rettsfelt, er innarbeidelser i lovdata helt essensielt. Her kan jeg bare påpeke hvor lite jeg har fått bruk for mine lovbøker som støver ned i hylla.

Jeg savner også en bredere vurderingsform. Jeg anser meg selv som kompetent og en som har mye å gi tilbake i virket som jurist eller advokat en dag. Men fordi jeg mestrer dårlig en situasjon med 6 timers skoleeksamen med lovbok og begrenset antall dommer (som er helt absurd i utgangspunktet) så har jeg kommet på den aller nederste delen av karakterskalaen. Jeg omgås folk som har mye høyere karakterer enn meg, men det er ikke slik at de nødvendigvis er så mye mer kompetente enn meg. Jeg ønsker meg at vi i større grad underveis i et semester kan skrive oppgaver som vi får vurdering på. Jeg ønsker meg også vurderinger som ligner mer på det virkelige liv. Tidsbegrensede arbeidsoppgaver, men med et bredt spekter av kilder. Fakultetet kan med stor fordel ta mer i bruk semesteroppgaver, hjemmeeksamen og andre skriftlige former for eksamen. Dette er fordi vi faktisk kan prestere og få et bredere vurderingsgrunnlag enn på eksamen.

Når du gjentatte ganger får B på fakultetsoppgavene, som ikke teller noe og alltid får E på eksamen, synes jeg det er grunnleggende urettferdig at jeg fremstår som en såpass dårlig student. Det er ikke et helhetlig bilde av meg som fremtidig jurist jeg kan presentere på et ark med dårlige karakterer. En arbeidsgiver får aldri innsikt i alle de gode fakultetsoppgavene jeg har skrevet og all den gode tilbakemeldingen jeg får i oppgaveformer som passer mine kvalifikasjoner bedre.

Jeg har også vært i praksis og blir ansett som en ressurs her. Jeg etterlyser at fakultetet gjør det mulig for studenter og velge juridisk praksis som valgfag så mange ganger de vil innenfor kvoten av valgfag. Det har vært utrolig lærerikt og jeg synes det er veldig synd at vi kun kan gjøre dette en gang, utover at JURK og Jussbuss selvfølgelig er alternativer, men at dette faktisk gir lite uttelling på studiepoeng kontra arbeidet som legges inn og at dette rent faktisk er vanvittig vanskelig å klare økonomisk.

Jeg er stort sett svært fornøyd med studiet, hovedsakelig fordi det er lagt opp på en god måte. Jeg syns imidlertid at studiet er aaaaltfor lite muntlig. Etter endt studie tror jeg at svært mange havner i situasjoner og yrker hvor muntlige ferdigheter er viktig. Da er det utrolig synd at vi ikke får trening i dette ıla studietiden. Det er viktig å utvikle alle ferdigheter ıla studietiden, spesielt gjelder dette muntlig, da jeg tror at mange sliter med dette.

Videre syns jeg det er ganske stor avstand i mellom studentene og de ansatte. Jeg skulle ønske det kunne være mulighet for å endre dette. Man skal tross alt lære og hvem bedre til å lære bort enn faglærerne.

Jeg synes at det bør være lettere for de med nedsatt funksjonsevne å få notathjelp (en person som tar notater for deg)

1. Frigjør arbeidstid og ressurser ved å digitalisere forelesningene. Foreleserne holder de samme forelesningene hvert semester. Lag disse digitalt i ro og mak, så godt som mulig. La oss se dem når vi vil. Ved å droppe forelesningene, får vi mer ressurser til kursundervisning. Jeg kan lese teori på egenhånd, å anvende teorien i profesjonen min derimot behøver jeg hjelp til.

2. Vi må få flere tilbakemeldinger inn i jusstudiet. Vi får en dårlig rettet fakultetsoppgave i semesteret. Vi vet ikke hvor vi står, hvordan vi ligger an, eller hva vi gjør feil (eller rett).

Jeg tror dette er hovedårsaken til at jusstudiet har de minst fornøyde studentene med de høyeste klagetallene i landet. Når vi går opp til eksamen, aner vi ikke hvor vi står. Hva vi kan forvente av oss selv. Når vi da får en gjennomsnittlig eller dårligere karakter, og en grundig begrunnelse for hvorfor for første gang - så klager vi. Vi vet jo ikke hvor vi står.

Fakultetet har argumentert med at vi ikke leverer fakultetsoppgaver eller møter på oppgave gjennomgang - men mitt svar: Er det rart? Dere ser færre og færre leverer fakultetsoppgaver gjennom studiet, skyldes det latskap fra oss - eller at vi ikke lenger ser verdien av dem?

Vi følger de insentivene vi har for å gjøre det bra, og tilbakemeldingene vi får fra dere suger.

3. Bytt ut monolog-pedagogikk med Sokrates-pedagogikk. Vi trenger Prof. Kingsfield - ikke professorer som leser høyt fra pensumboken de selv har skrevet. Jeg kan lese på egenhånd, lær meg å anvende!

4. Bedre tilbakemeldinger på fakultetsoppgaven. Fakultetet argumenterer med at vi har en klageordning for når dette er dårlig. Imidlertid får vi ikke rett på ny tilbakemelding ved å klage. Ergo har ingen studenter noe insentiv til å faktisk klage på de unyttige tilbakemeldingene vi får. Etterhvert slutter vi å gjøre oppgavene og - vi får ikke noe konstruktiv tilbake.

5. Kursundervisningen må videreutvikles. I skrivende stund er kursopplegget lagt opp til at vi skal identifisere rettslig grunnlag og problemstillinger, så stopper det der. Hvorfor får vi ikke gå videre i metoden - la oss drøfte harmonisering av rettskildedefaktorene, la oss drøfte avveiningen mellom argumentene pro et contra til retts spørsmålet.

6. Innse at dere er et profesjonsstudium som arbeidslivet ikke lenger har tillit til: Advokatfirmaene og andre profesjonsarbeidsplasser taler om "etterutdanning" av nylig utdannede studenter. Smak på det: 5-år i et profesjonsstudium, men arbeidslivet sier jeg ikke besitter de ferdighetene jeg skal ha. Vi har mye teori, men lite praktiske ferdigheter i å bruke den. Dette er en fallitterklæring til utdannelsen vår.

At arbeidslivet bruker sine ressurser på å sende oss på kurs i opptil 6-12mnd etter ansettelse, fordi vi er ineffektive i profesjonen vår, er svært problematisk.

7. Fakultetet tror studentene er fornøyd med studiet sitt. Og de klager på at vi ikke leverer evalueringer som gjør fakultetet egnet til å forbedre studiet. Vi er ikke fornøyd, vi er apatiske. Og vi har ideer om hvordan studiet kan bli bedre, men vi må få insentiv til å gi dere dem. Jeg foreslår derfor at dere gir oss et spørreskjema -i starten- av undervisningen der vi svarer på "Hva vi håper å få ut av undervisningen". I skrivende stund gir dere ut spørreskjemaet -etter undervisningen- og -i eksamensperioden-. Her har vi verken insentiv eller tid til å svare på dem.

8. Det er mye mer, men nå har jeg ikke tid til å skrive mer. Lykke til!

For forbedring av studieprogrammet skulle jeg ønske det var lagt til rette for mer undervisning/aktiviteter organisert av faglærere. På studiet har vi svært lite tilrettelagt undervisning, noe som gjør at det kan bli lange og kjedelige dager på lesesalen. Spørretimene benytter jeg meg ofte av, og skulle ønske dette var oftere, slik at vi kan ha muligheten til å virkelig bruke foreleserne og ansatte på fakultetet.

Jeg synes det er synd at man gir undervisningen så intensivt, istedenfor å spre det utover. Det gjør at alle som jobber (som er 85% av studenter omtrent) må gå glipp av noe undervisning hver uke. Veldig bra at det tilbys endel undervisning, men synd at man har 4 eller 5 ganger i uken.

Jeg synes det er for dårlig at mye av undervisningen foregår i religiøse rom, kirkerom, som fakultetet leier av private menigheter. Dette er svært uheldig.

Jeg har svært lite kontakt med forelesere. Opplever at forelesninger ikke helt dekker pensum, og at eksamensspørsmålene kan stille veldig detaljspørsmål. Men andre ganger er oppgavene grundige.

Som en student med helseproblemer, opplever jeg fakultet som vanskelig å forholde seg til, noe som har gjort at jeg dropper å søke om den tilretteleggingen jeg burde ha. At man må søke hvert semester, at man ikke kan få en kontaktperson, at det ikke står så utfyllende info på nettsiden, at det kan ta tid å få svar på ting osv.

Jeg skulle ønske man kunne få automatisk skriftlig begrunnelse på eksamen. I hvertfall skriftlig, så man slapp å ringe sensor. Jeg mener også det bryter loven at sensor har treftid på telefon to ganger på en uke (gjørne to kvelder med en gang) noe som gjør at det er vanskelig å få begrunnelse. Hvis man er på ferie, eller på jobb selv, er det ikke sikkert de tre timene to kvelder passer.

Medmenneskelighet. Studentene blir i liten grad tatt vare på og mange får seg en psykisk knekk. Aldri noen som forteller at du er flink, og dette gjelder også for de som faktisk er flinke.

Definitivt mer undervisning. Vi har altfor få opplegg per uke. Også forsikre seg at foreleserne har gått gjennom lektorkurs. Flere av foreleserne er flinke jurister/advokater, men de er ikke flinke på å formidle informasjon.

Vi burde også ha flere vurderinger, spesielt muntlige. Ikke alle må telle, men vi må få flere muligheter for tilbakemelding

Eksamenssituasjonen bør gjøres likere det fremtidige arbeidet som jurist, herunder bør man ikke være bundet av papirutgaver av lov- og domssamling. Dersom det tilbys digital tilgang til disse kildene på eksamen, vil studenter også kunne trene opp evnen til å søke i rettskildene, hvilket trolig er høyst relevant for det fremtidige yrket.

Jobb med modernisering, formidling av oppdatert karakterbetydning, og å begrense konkurransen mellom studentene på studiet. Det er ekstremt mange som sliter psykisk pga. dårlig opplegg og karakterpress, men universitetet synes ikke å bry seg overhodet. En sterk "vi vet best og vil ikke endre oss"-holdning har regjert, men nå virker det som at ting er i ferd med å endres, og det er bra. Uendelig takknemlig for at jeg har en bachelor fra et annet studiested, og vet hvordan de fleste studiemiljøer og fagfolk skal være og er. Jussen har vært noe av det verste jeg har opplevd, og det er rart når studentene som går her er engasjerte, flinke og ivrige, fagene gjennomgående er spennende og aktuelle, og det renner over av frivillig innsats. Her er det opplegget, holdninger og professorene som må endres!

Jeg kunne ønske fakultetsoppgavene ble gitt litt senere etter at vi har hatt forelesninger slik at vi får tid til å lese mer før vi skal levere inn.

Jeg vil også ha mer gruppeundervisning og lødning av oppgaver sammen med andre, og jeg vil at universitetet skal være mer aktive med å arrangere kurs for studentene.

Viser til tidligere kommentar om at ikke jeg har tilgang til aktiviteter som andre studenter har, det skulle jeg gjerne hatt nå som jeg gjenopptar studiet og har ambisjoner om å gjøre det godt.

Mer obligatorisk undervisning

Ikke fjern spørsmål fra eksamen på 1. og 2. studieår. I alle fall ikke samtidig som digitale hjelpemidler på eksamen innføres og gir de nyeste studentene hele rettskildebaser å forholde seg til. Frafallet kan komme til å øke, og manglende mestringsfølelse går direkte utover studenthelsen. Når det først skal innføres bør det arrangeres godt kommuniserte informasjonsmøter så ikke alle studentene som skal over på ny ordning blir usikre og stressa. Involver studentene mer i avgjøringsprosesser!!!

Jobb tettere med studenter. Ikke bare fak-oppgaver.. Får man ikke levert de så får man ingenting tilbakemelding! Senk kravene for karakterer, når 40% har D i snitt? A er typ uopnåelig - der har dere masse å hente. Snakk om dette med karakterer! Studenter stresser seg syke på grunn av dette. Selv har jeg perioder hvor jussen bokstaveligstalt dreper livsgnisten min.

Jeg orker ikke å måtte drikke hver gang jeg vil møte nye folk! Jobb med den holdningen også. Det er helt krise faktisk.

Hvis absolutt alle forelesninger blir podcastet vil det være lettere å repetere i ettertid. Da vil man også ha mulighet til å få med seg innholdet i forelesningen hvis man ikke har mulighet til å møte opp på selve forelesningen.

Mer gruppearbeid og sosiale aktiviteter for studenter. Større fokus på andre egenskaper som er til fordel i arbeidslivet enn bare karakterer. Flere muligheter til å ta tverrfaglig utdanning. Muligheten til å ta påbygg i utlandet, som et alternativ forslag til utveksling.

Jeg opplever at det er altfor stort fokus på karakterer, både blant medstudenter og gjesteforelesere som snakker om arbeidslivet. Noen av de faglige foreleserne/professorene er flinke til å påpeke at karakterkravene i arbeidslivet er overdrevne, men det nevnes gjerne kun i forbifarten og oppleves derfor ikke alltid som genuint. I tillegg har vit.ass-stillingene som fakultetet selv lyser ut høye karakterkrav. Karakterpress kan nok fungere som motivasjon for noen, men min erfaring er at det bidrar til en kald studenthverdag med mye konkurranse og veldig lite samhold. Selv i sosiale settinger blir det ofte kun snakk om eksamen, karakterer og trainee-ordninger. Det kan bli veldig slitsomt, og på sikt gå ut over eget selvbilde og gi negative tanker om fremtiden og arbeidslivet. Ikke minst kan det føre til isolasjon og ensomhet.

Mer vekt på samarbeid for å fremme læring. Hadde satt pris på mer innleveringen og oppfølging fra Universitetets side. Det legges betydelig vekt på karakterer blant lærere og professorer, noe

som resulterer i økt karakterpress og konkurranse blant studentene. Dette bør det gjøres noe med.

Bedre tilrettelegging for studenter i vanskelige livssituasjoner.

Liker at det er lite undervisning som er obligatorisk, siden dette legger til rette for en fleksibel studiehverdag. Jeg opplever at selv om undervisningen ikke er obligatorisk, så dukker de fleste likevel opp.

Det burde vært større fokus på kurs enn på forelesninger.

Det er viktigere at det som blir gjennomgått på forelesning og kurs blir gjennomgått skikkelig enn at det rases gjennom deler av pensum. På den måten får man i alle fall ikke oversikt og det blir vanskeligere å sile ut det viktigste dybdematerialet i helheten av faget.

Professorene må ta tilbakemeldinger mer på alvor og være mer tilgjengelige

Oversikt over hva som bør leses til hver enkelt forelesning i hvert eneste fag. Per nå er det kun enkelte fag som velger å gjøre dette.

1. digitale rettskilder med mulighet for innarbeidelse - deretter bruk på eksamen.

2. ingen hjemmeeksamen, fordi det er en grunnleggende urettferdig vurderingsform. Og det er allment kjent at det er mye juks her.

3. noe mer undervisning.

Fint om UiO hadde prioritert litt ordentlige og gode undervisningslokaler samt at alle lærere var pliktige å podkaste forelesningene sine + dele presentasjon.

Et sterkt personlig ønske for fakultetet er en styrking av de pedagogiske ferdighetene til kursholdere og forelesere. Dette gjelder både den muntlige presentasjonen så vel som struktur på lysbilder. Lysbildene reflekterer sjeldent noe annet en foreleserens egen struktur, og mangoer ofte en åpen og pedagogisk tilnærming. Tydelige overskrifter, korte tekster, og relevante henvisninger gjør det enklere å følge med på det muntlige. Om undervisningen skal være konstruktiv må de pedagogiske rammene styrkes, hvis ikke er det bedre å bare lese selvstendig.

Mer undervisning, mer innleveringer, mer kontakt med faglærere. Mer sosialt

Det må gjøres noe for å minske karakterpresset studentene opplever.

Pensum i metode og etikk holder ikke mål. Læreboken er 17 år gammel, det er ikke et universitet verdig å sette opp en så gammel lærebok på pensumlisten. Det har kommet en del relevante HR-dommer på 17 år. Situasjonen har vært uholdbar i mange semestre nå.

I flere fag så er kursundervisningen som tilbys av ulike kursholdere svært ulik. Det burde sørges for at undervisningen studentene får på kurs i samme fag er så lik som mulig.

Kvaliteten på kurslærer er skremmende ujevn. Kurs hos flinke kurslærer fylles opp til randen, mens dårlige kursholdere ender opp med tomme klasserom. Løsningen er ikke å gjøre det vanskelig for studenter å følge gode kurs, en må heller heve nivået til de kurslærerene som har lavt oppmøte. En god kurslærer vil alltid ha fullt oppmøte og vel så det. En dårlig kurslærer vil raskt få dårlig oppmøte, og da må denne kurslæreren enten byttes ut, eller foreta noen tiltak for å heve nivået.

Flere eksamener som dekker ulike emner over semesterene, isteden for f.eks en eksamen per semester som skal dekke masse stoff . Slik er det på jussen nå og det er ikke et bra system .

Mye bedre undervisningsopplegg. Utfyllende PP eller i det minste interessant varierende forelesning slik at det er lettere å følge med. Flere forelesningstimer hvor man går gjennom fagstoffet grundigere og ikke bare fullfører 1 fag/bok på 5 dager. Det blir så vidt en introduksjon av faget før man hopper over til neste. Bruk heller mer tid på forelesningen og kanskje flere

timer gruppearbeid (hvor man gjennomgår og diskuterer oppgaver). - Altså innfør mye mer praksis i studiet enn bare teori. Flere muligheter til å få rettet eller vist oppgaver til noen som kan gi tilbakemelding. Innfør oppgaveskriving/eksamensrettet undervisning i større grad.

Det er veldig mange flinke forelesere ved fakultetet, men jeg har opplevd ved et par anledninger at enkelte forelesere underviser lite pedagogisk... Det er fint om det følges opp at de som er ansatt som forelesere og kursholdere har en viss pedagogisk fremgangsmåte. Særlig ved kursholderne er det viktig at kursholderne har god struktur når de gjennomgår kursoppgaver, slik at studentene faktisk får utbytte av oppgavegjennomgangen. Ved et par anledninger har jeg opplevd kursholdere som har fremstått som noe usikker og de har rett og slett ikke hatt en god oppgaveteknikk... De er nok veldig flinke i faget sitt, men det er noe med måten de underviser på når de går gjennom oppgaver. Jeg har imidlertid bare opplevd dette med tre kursholdere på mine 2 år på studiet, men det er likevel viktig at dette kontrolleres og følges opp. Selv om det bare har skjedd tre ganger, har det resultert i at innenfor de tre forskjellige emnene har jeg følt meg mye mer usikker på oppgaveteknikk enn jeg har gjort innenfor alle de andre emnene hvor jeg har hatt strukturerte kursholdere.

Det faglige og særlig sosiale miljøet på internasjonale studier, UiO, består ofte av en "kjerne"gruppe, samme mennesker som organiserer og deltar på det meste. Lite variasjon i type opplegg, for eksempel blir det ofte lagt opp til fest og særlig alkoholkonsum. Det faglige miljøet er bedre på fakultetsnivå eller for hele UiO (type tverrfaglige studentorganisasjoner o.l.).

Kommunikasjon mellom studentrepresentanter og institusjon virker god utenfra, men hva som blir oppnådd er usikkert. Særlig for jus-fordypningen har det vært mye prøving og feiling, og uklare beskjeder, utydelig samarbeid mellom fakultetene. Studentene faller litt mellom to stoler. Likevel, flott at denne fordypningen tilbys og bra at fakultetene tilsynelatende forsøker å samarbeide for et godt faglig opplegg for studentene (selv om det tar tid å etablere).

Flere muligheter for å levere oppgaver til retting. Flere obligatoriske innleveringer. Mulighet til å følge undervisningen og levere oppgaver i fag man tar opp igjen. **PODCAST AV FORELESNINGER.**

Noe mindre kursoppgaver som skal forberedes til hvert kurs er jeg overbevist om at vil føre til at de aller fleste vil komme mye bedre forberedt til kurs. Min erfaring hittil er at de færreste er godt forberedt, fordi det ofte krever flere timers arbeid å sette seg så godt inn i kursopplegget at man får til god faglig diskusjon blant studentene. Ofte kjøres undervisningen i de ulike fagene delvis overlappende og det kan derfor være vanskelig å lese pensum, forberede kurs og forelesinger på samme tid.

Jeg ønsker mye mer pedagogisk læring. Pr dagdato har vi så lite klasseromslæring at det og faktisk lære det vi MÅ lese må skje med 90% eget initiativ. Jus er vanskelig og det å diskutere er det viktigste. Studiet er nå lagt opp slik at det forventes at du leser masse på egenhånd så får du litt kursmuligheter hvor vi går igjennom noen oppgaver.

På dette området mener jeg at Oslo kan lære av Bergen. Der er læringen mer fokusert på tilbakemeldinger, veiledninger og aktiv læring.

Positivt: det er enkelt å kombinere utdanning og jobb

Men da mener jeg man må finne en mellom løsning.

Ved søknad til nytt fag burde man kunne krysse av for et alternativ som innebar mer obligatorisk eller flere kurs, også danne et bredere tilbud for mennesker som ønsker å lære ved diskusjon og profesjonell lærer, fremfor å slave timevis med en tekstbok på lesesalen.

Bedre oppfølging av studentene, mer obligatorisk undervisning og innleveringer. Podcast av alle forelesninger (som gis ut raskt etter opptak). Flere lesesaler som er åpne også i eksamenstiden.

Synes det bør være mer undervisning, tilbakemelding. Færre forelesninger og flere kurs om man må prioritere. GODE kursholdere. Mer innsats for å senke terskelen for å be om hjelp.

Undervisning:

Jeg og mange andre studenter ved juridisk fakultet opplever dessverre at mange undervisere og dels kursholdere både mangler engasjement til å undervise og dessuten formidlingsevne.

En særlig grunn er nok at professorer og andre ansatte ved fakultetet, ikke har noe stort ønske om å undervise. En viktig årsak til dette er sannsynligvis at god undervisning ikke gir noen personlig uttelling, hverken i form av penger eller anerkjennelse. Dette burde endres!

En flink og engasjert foreleser vil bidra sterkt til å heve det faglige nivået og forståelsen til flere hundre og over tid flere tusen studenter - kommende jurister. En dårlig foreleser (og det er ikke det samme som at vedkommende ikke er faglig sterk) vil på den annen side kaste bort timer både av egen og ikke minst studentenes tid. Samtidig vil hele den positive innflytelsen en god foreleser kunne hatt på uttalige studenter gå tapt. Dette må være mer enn god nok grunn til å sterkt prioritere gode undervisere.

Et annet viktig grep vil være å styrke formidlingsevnen til forelesere og kursholdere. Det har dessverre fint liten betydning at man er verdens mest faglig sterke jurist, dersom formidlingsevnen er svak. Hvorvidt fakultetets undervisere kurses eller på annen måte stimuleres til å bli flinke formidlere vites ikke, men jeg kan forsikre at det store flertallet av dem har svært mye å gå på. Det er veldig synd, særlig for studentene, at den faglige kunnskapen underviserne besitter i altfor liten grad formidles på en pedagogisk måte.

Jeg håper virkelig dette kan bidra til å øke fokuset på god undervisning på fakultetet. Effekten vil bli svært stor for veldig mange.

Mer undervisning samt mer arbeid studentene kan bli vurdert på, mer enn noen få fakultetsoppgaver og eksamener. Det vil også bidra til å bedre miljøet mellom akademisk personale og studentene (som jeg opplever at nesten er fraværende i dag).

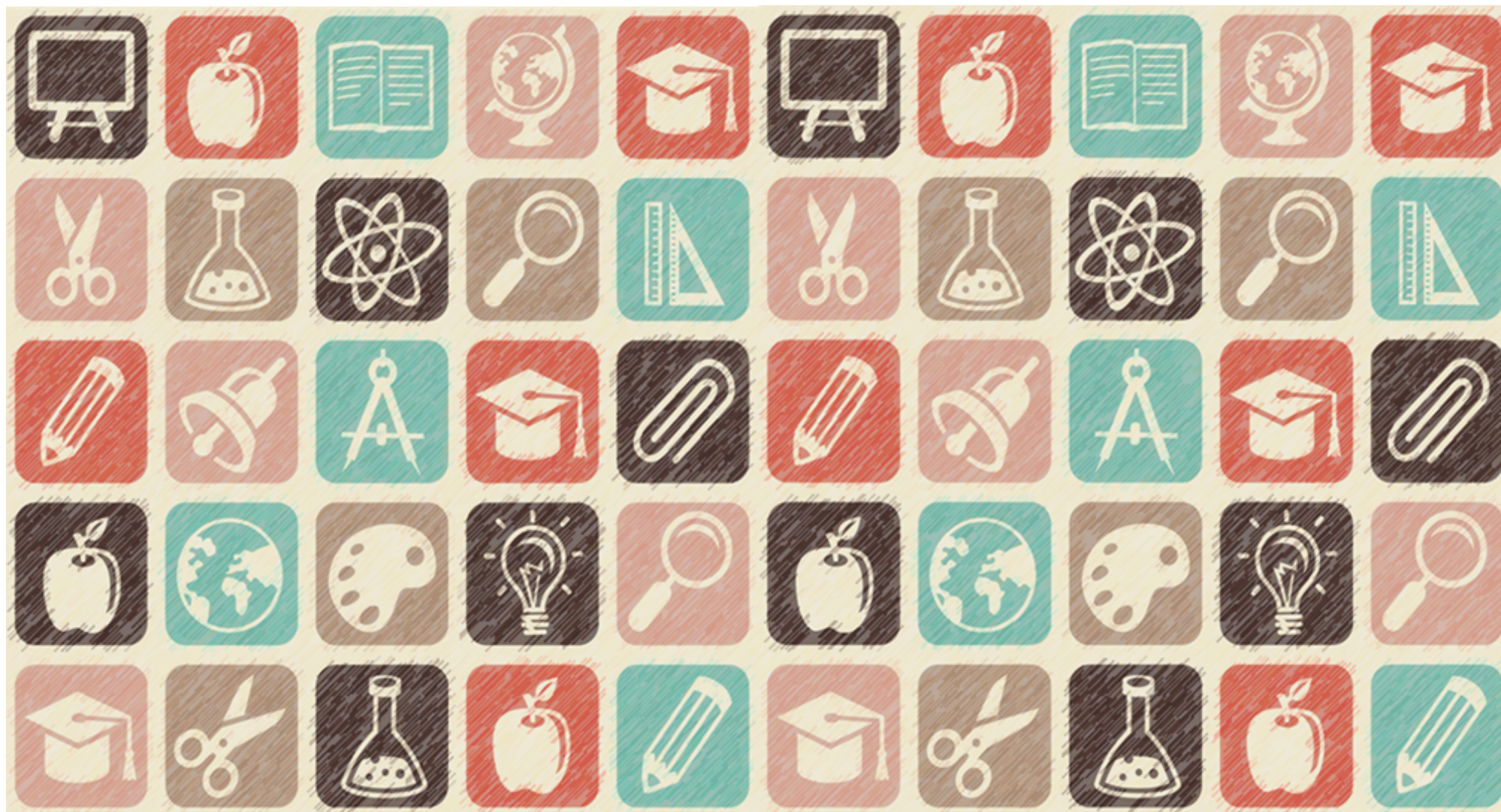
Universitetet i Oslo
Det juridiske fakultet

The Theory and Practice of Human Rights

53

Antall besvarelser: 8
Svarprosent: 38%

STUDIEBAROMETERET 2017

Studiebarometeret

NOKUT gjennomfører den nasjonale spørreundersøkelsen om studentenes opplevde studiekvalitet på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Resultatene presenteres på studiebarometeret.no.

Om rapporten

Rapporten er laget for å hjelpe institusjonene i kvalitetsarbeidet. Institusjonene får i tillegg anonymiserte rådata. Det utarbeides ikke rapporter eller vises data for program/enheter med færre enn 6 svarende. Noen få spørsmål er ikke inkludert i rapporten, for eksempel noen av spørsmålene om internasjonalisering. Praksisspørsmålene finnes bare i programrapportene. Data på alle spørsmålene vil finnes i rådataene. Tallene i rapporten kan i noen tilfeller avvike noe fra tallene i nettportalen. Dette skyldes at tallene i rapporten kun baserer seg på 2017-data, mens vi slår sammen data for de to siste årene for små programmer i nettportalen. Indeksverdier for tidligere år beregnes ut i fra hvilke spørsmål som inngår i indeksen i inneværende år, i de tilfellene der dette ikke er likt for alle årene. For 2017 gjelder dette følgende indekser: Læringsmiljø.

Hvem inngår?

Undersøkelsen ble gjennomført for femte gang høsten 2017, og gikk ut til ca. 64 000 studenter. Alle studenter i andre studieår på bachelor- og masterprogram, samt studenter i sitt femte studieår på integrerte masterprogram og lange profesjonsutdanninger, ble invitert til å svare på skjema.

Om svarprosenten

Svarprosenten som vises i denne rapporten baserer seg på alle respondenter som har startet å besvare undersøkelsen. Frafallet i skjemautfyllingen blant disse, frem til spørsmålet om overordnet tilfredshet, er på ca. 10 prosent. De aller fleste respondentene fyller ut hele eller nesten hele skjemaet.

Tema for undersøkelsen

Undersøkelsen tar for seg ulike sider av studiekvalitet. I tillegg finnes flere spørsmål om engasjement, motivasjon og tidsbruk. Spørreskjemaet er rettet mot studieprogramnivå. I utgangspunktet får alle studentene de samme spørsmålene, uavhengig av type studieprogram. Det er imidlertid noen spørsmål som ikke alle får. Spørsmålene om praksis stilles bare til studenter som har hatt erfaring med praksis. I tillegg har institusjonene kunnet velge mellom (maks to av) fire ulike valgbare spørsmålsbatterier. I årets undersøkelse er det flere spørsmål om internasjonalisering. Noen av disse spørsmålene stilles kun til internasjonale studenter, eller studenter som har erfaring fra ulike typer studieopphold i utlandet. Skjemaet baserer seg på erfaringer fra norske og utenlandske spørreskjema, og er kommet til som et resultat av et samarbeid mellom NOKUT og sektoren. Vi bruker primært en 5-delt Likert-skala, der 5 er mest fornøyd / mest enig.

Studiebarometeret.no

I nettportalen er det mulig å sammenligne studieprogram. Portalen er et verktøy for høyskoler, universitet og andre som ønsker å finne informasjon om studentenes oppfatninger av kvaliteten. 2017-tallene blir publisert på nettportalen i starten av februar 2018. Portalen inneholder tidsserier og detaljerte data (standardavvik, svarfordeling m.m.) per spørsmål per studieprogram (klikk på «> Detaljert informasjon» til høyre under søylediagrammene).

Mer informasjon: <http://studiebarometeret.no/no/artikkel/2>

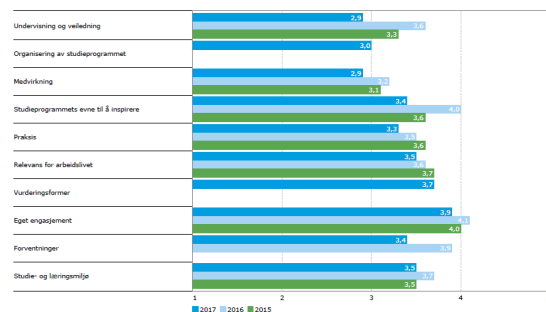

I denne rapporten presenteres resultatene fra Studiebarometeret 2017. Øverst til venstre står navn på studieprogram og institusjon denne rapporten gjelder for. Resultatene presenteres tematisk, slik det fremgår av overskriften øverst på hver side. Informasjon om antall respondenter i undersøkelsen og svarprosent finnes på forsiden av rapporten.

HOVEDOMRÅDER

Rapporten oppsummerer resultatene av undersøkelsens hovedområder. Indikatorene er beregnet ved å legge sammen vurderingen av alle enkeltspørsmålene innenfor hvert tema og er gjennomsnittsverdier for studieprogrammet.

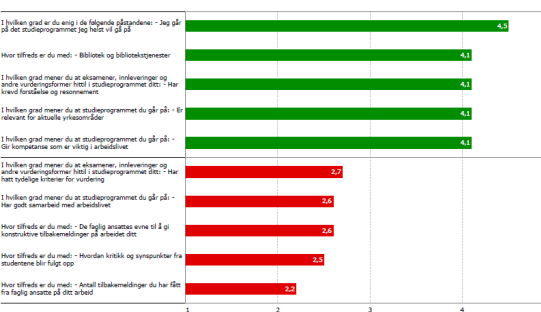
Resultatene er gruppert etter hovedområde, og viser sammenligninger mot tilsvarende tall fra 2015 og 2016.

TOPP OG BUNN

På side 4 vises de fem spørsmålene som skårer høyest og lavest i undersøkelsen. Grønt indikerer de mest positive resultatene, mens rødt indikerer de mest negative.

På side 5 vises de fem spørsmålene som avviker mest fra det nasjonale gjennomsnittet, mens side 6 viser de største avvikene sammenlignet med 2016.

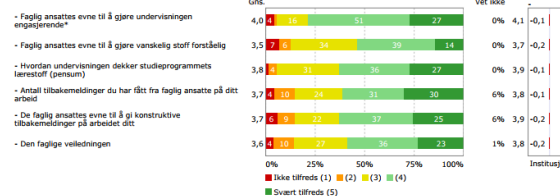

RESULTATOVERSIKT

Hoveddelen av rapporten består av resultater på enkeltspørsmål. Øverst på hver side vises hvilket hoved-område spørsmålene tilhører. Resultatene blir presentert grafisk som frekvenser (dvs. svarfordeling).

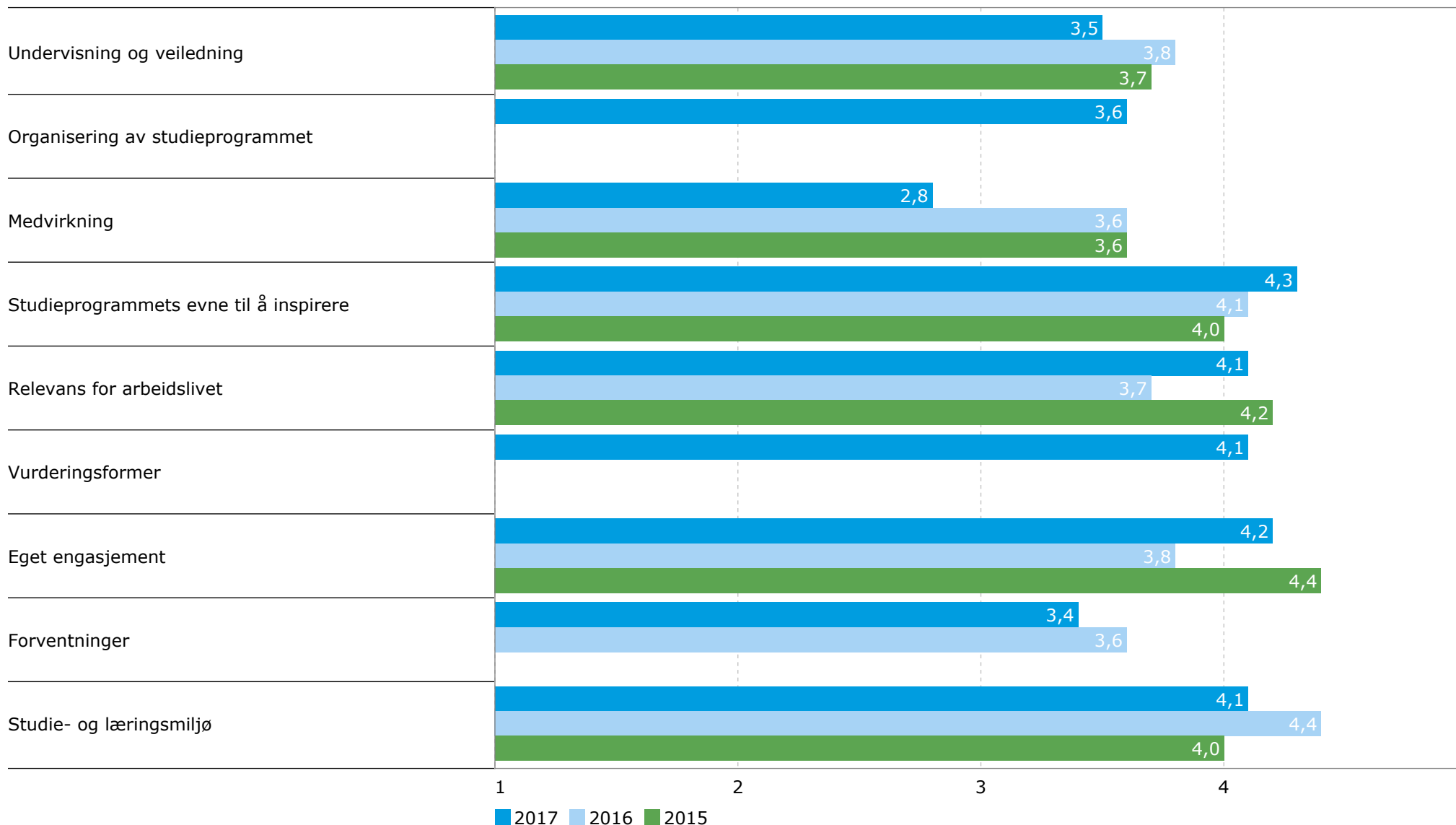
Positive svar er markert med grønne farger, mens svar i lavere kategorier markert med gule/oransje/røde farger. Svaralternativet "Vet ikke" er ikke inkludert i svarfordelingen, men denne andelen vises til høyre for figuren. Lengst til høyre for figuren sammenlignes studieprogrammet med resultatet fra 2015, 2016 og institusjonen. Til venstre for figuren vises gjennomsnitt for spørsmålet.

Hvor tilfreds er du med:

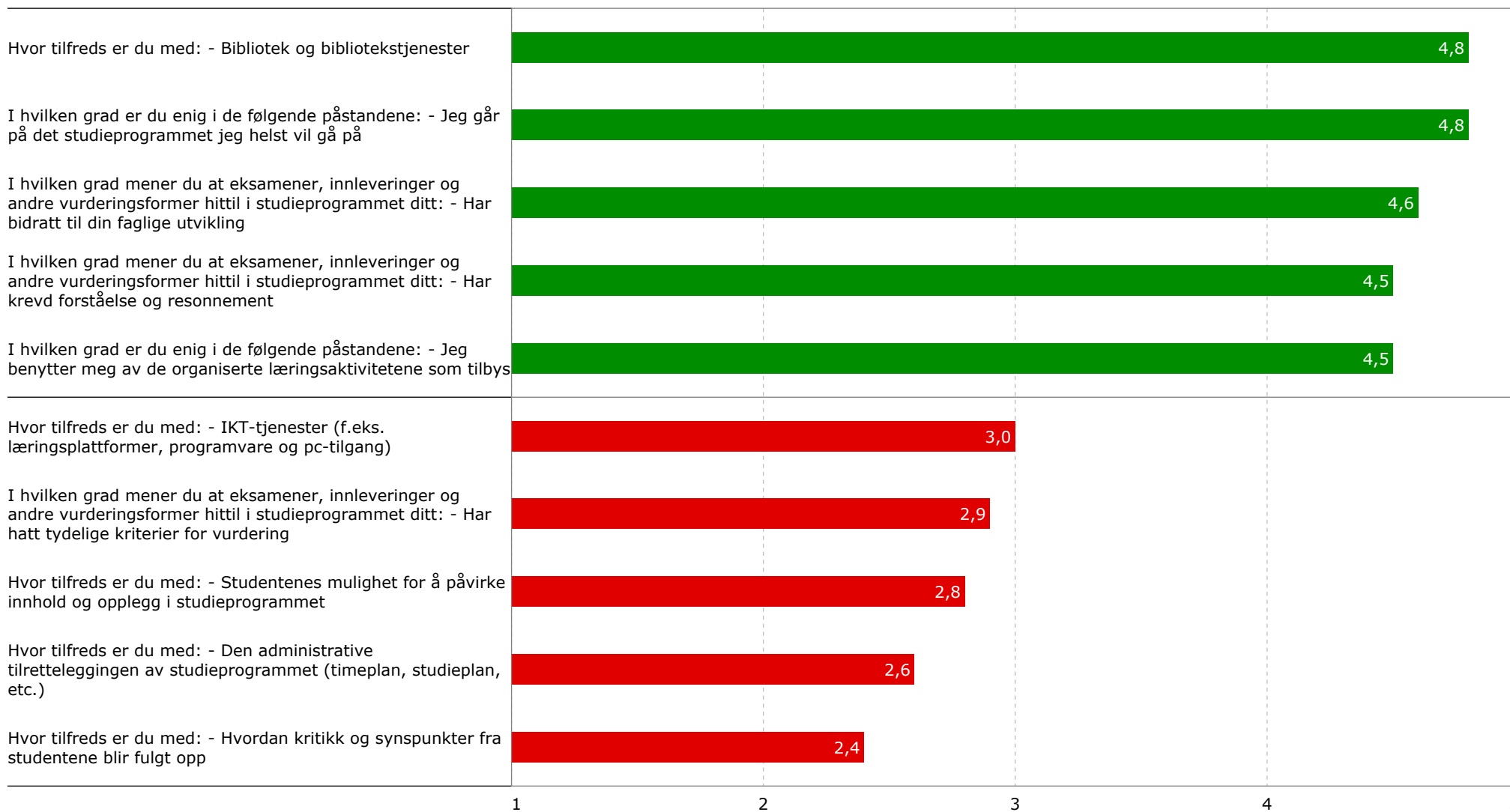

Enkelt spørsmålene i undersøkelsen er gruppert i hovedområder. Hvert hovedområde består av flere enkeltspørsmål innenfor et overordnet tema.

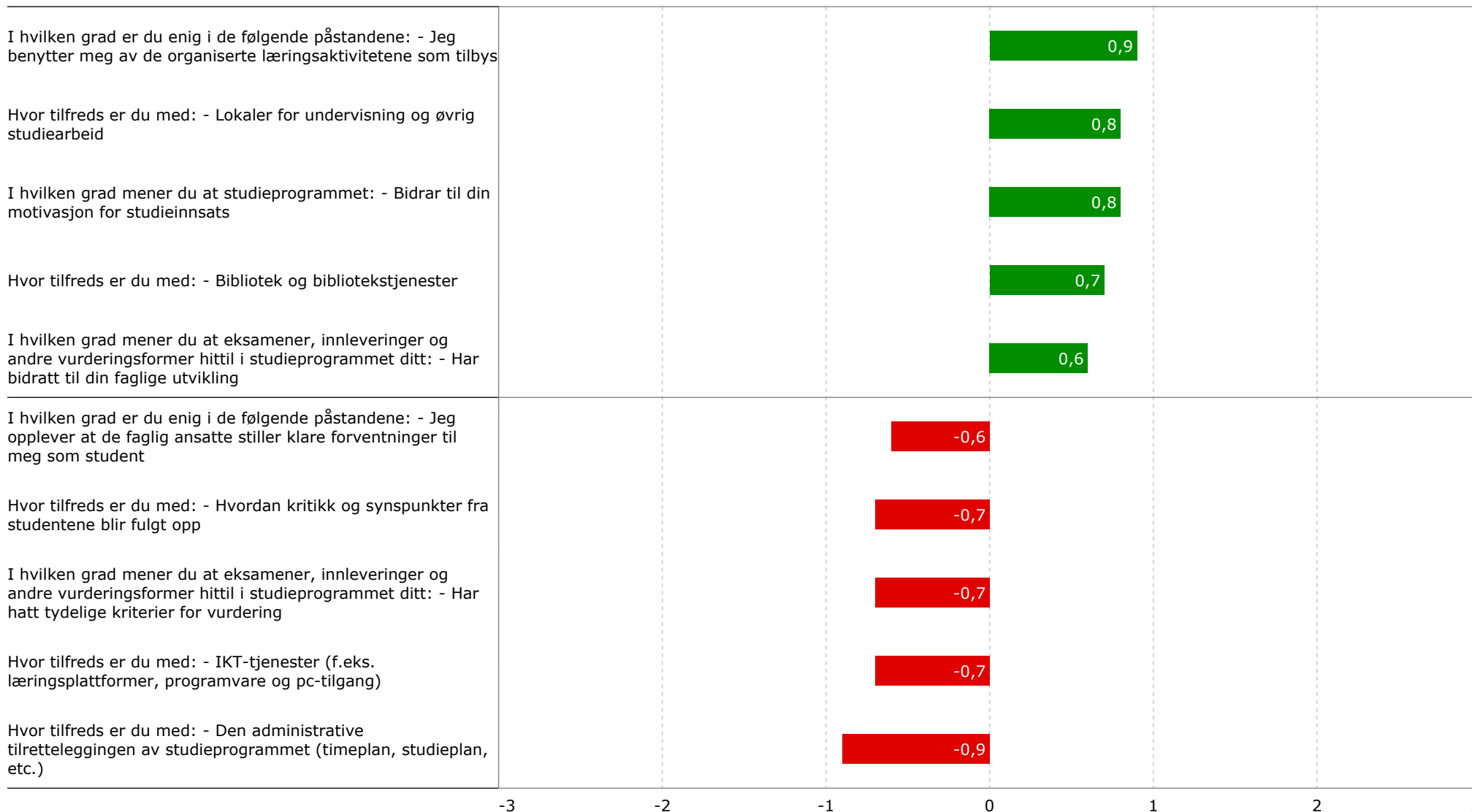

Nedenfor vises de fem enkeltpørsmålene som blir vurdert høyest og lavest av studentene. Spørsmålene kan være en indikasjon på styrker og utfordringer.

Nedenfor vises de fem enkeltspørsmålene som avviker mest positivt og mest negativt sammenlignet med det nasjonale gjennomsnittet.

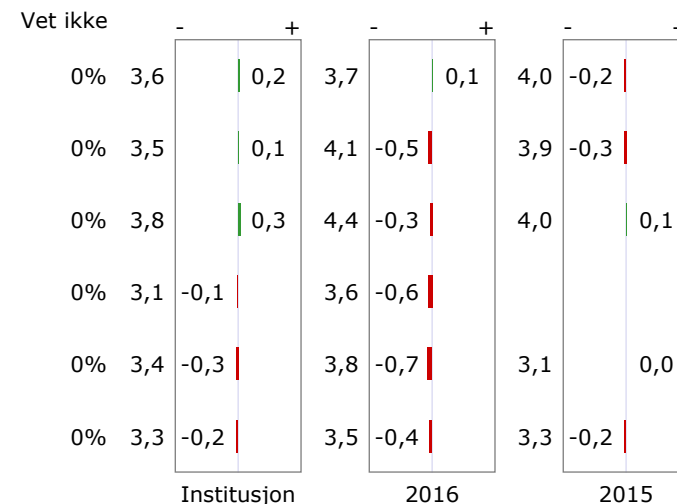
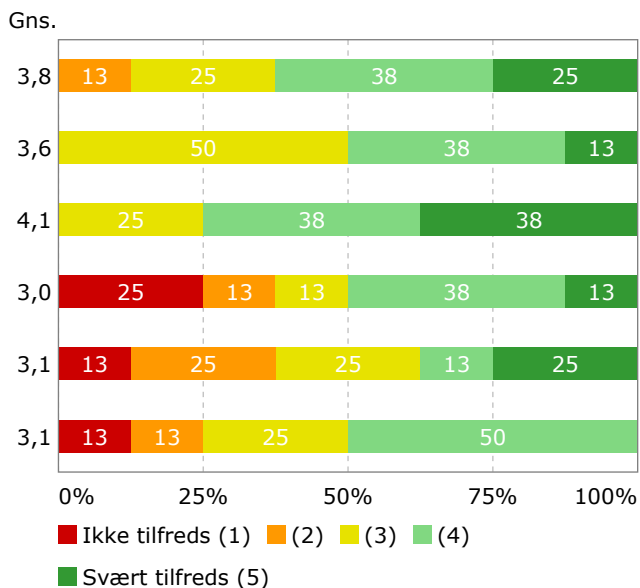
Nedenfor vises de fem enkeltspørsmålene som avviker mest positivt og mest negativt sammenlignet med resultatet fra 2016.

Hvor tilfreds er du med:

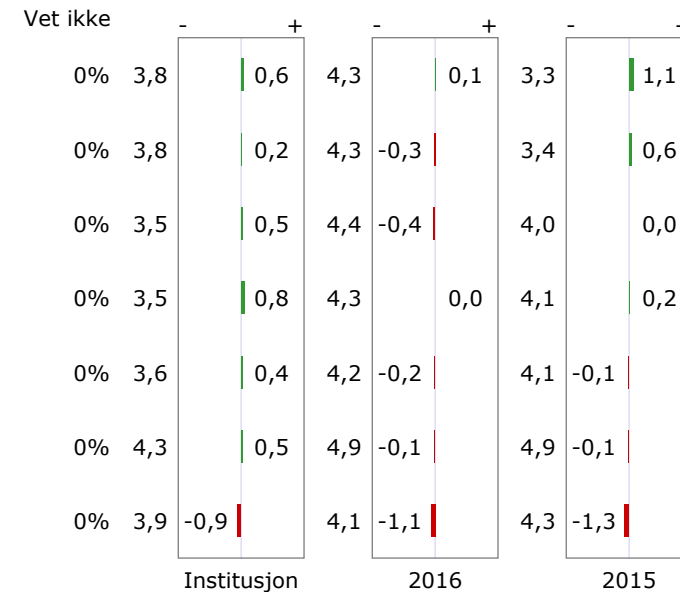
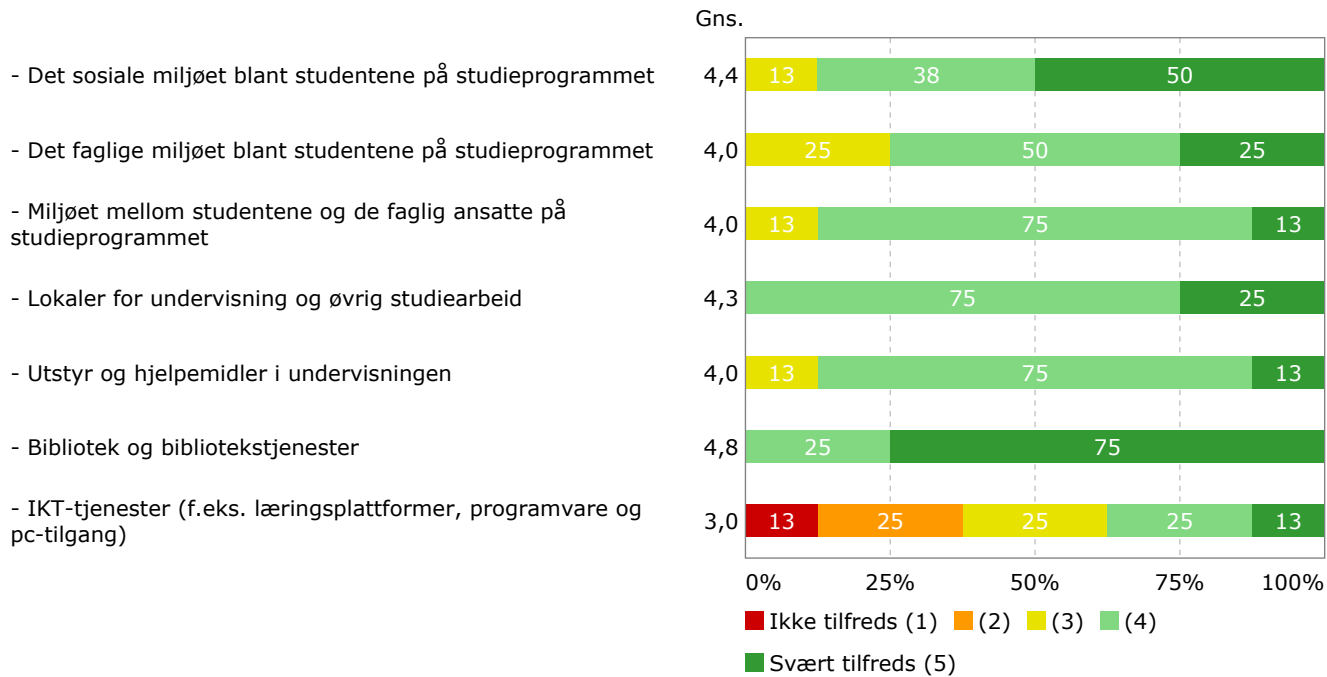
- Faglig ansattes evne til å gjøre undervisningen engasjerende*
- Faglig ansattes evne til å gjøre vanskelig stoff forståelig
- Hvordan undervisningen dekker studieprogrammets lærestoff (pensum)
- Antall tilbakemeldinger du har fått fra faglig ansatte på ditt arbeid
- De faglig ansattes evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet ditt
- Den faglige veiledningen

* Med faglig ansatte mener vi faglærere, studentassistenter, laboratorieassistenter og andre faglig ansatte som bidrar i undervisningen.

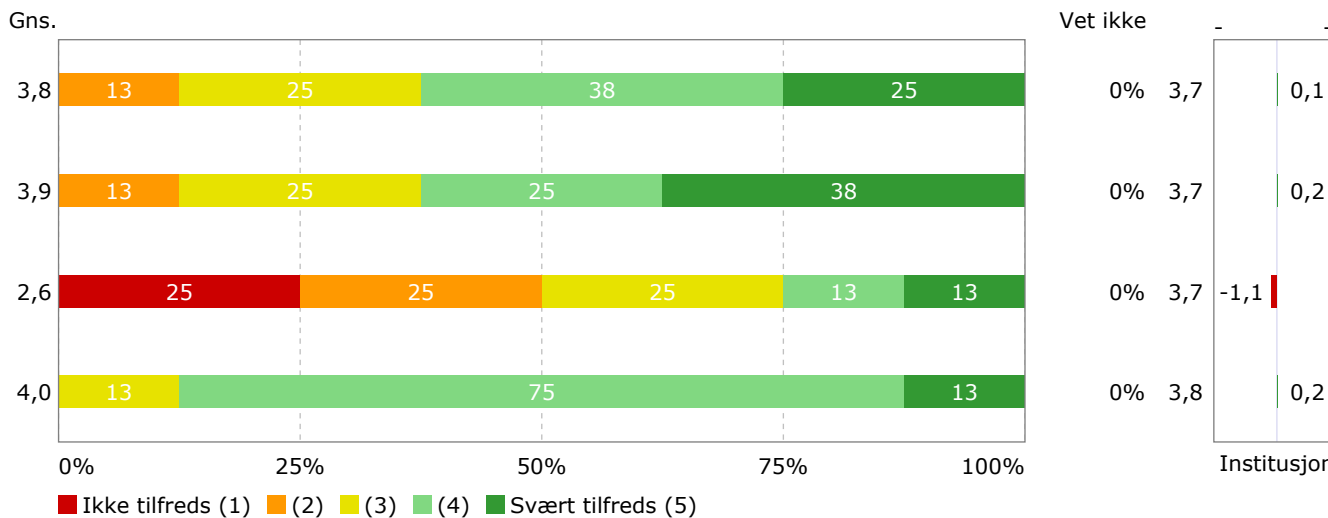
Hvor tilfreds er du med:

Hvor tilfreds er du med:

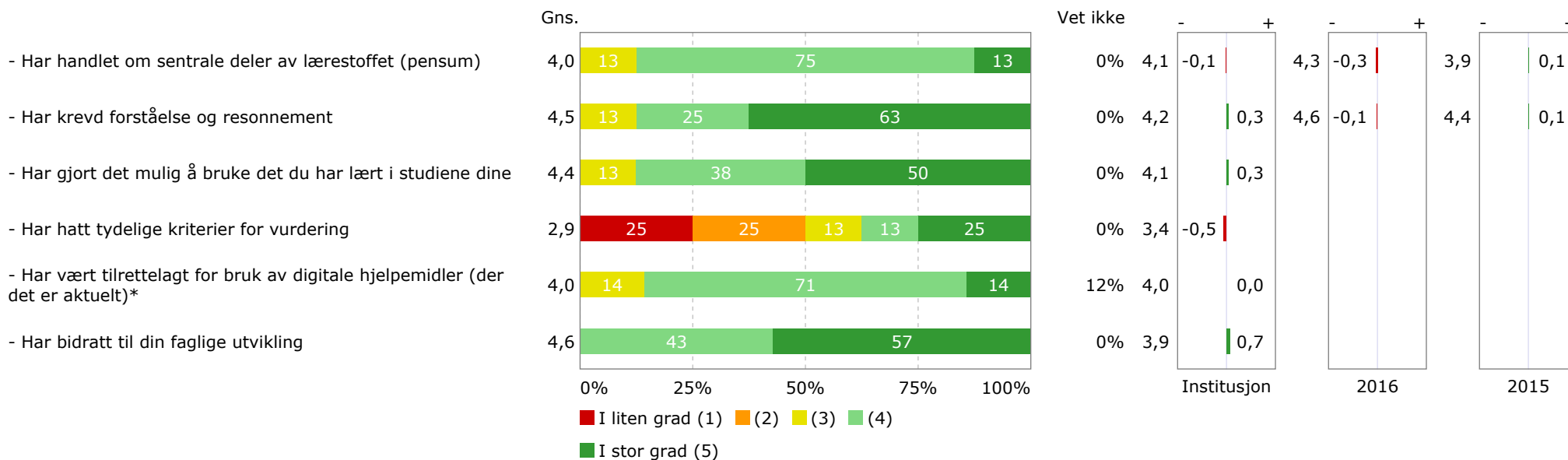
- Tilgjengeligheten på informasjon om studieprogrammet du går på
- Kvaliteten på informasjonen om studieprogrammet du går på
- Den administrative tilretteleggingen av studieprogrammet (timeplan, studieplan, etc.)
- Den faglige sammenhengen mellom emnene i studieprogrammet

Dette spørsmålsbatteriet er nytt i 2017.

I hvilken grad mener du at eksamener, innleveringer og andre vurderingsformer hittil i studieprogrammet ditt:

* Med digitale hjelpemidler mener vi bruk av PC og andre digitale verktøy til eksamen og innleveringer.

Dette spørsmålsbatteriet gjennomgikk store endringer i 2017.

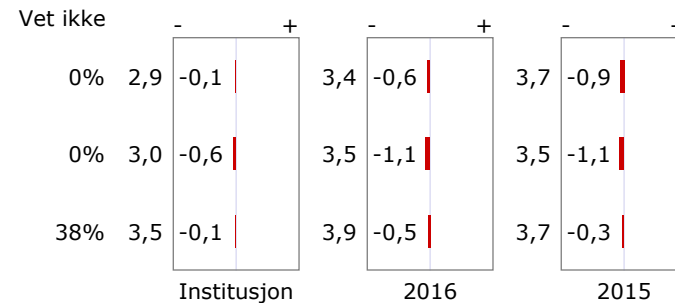
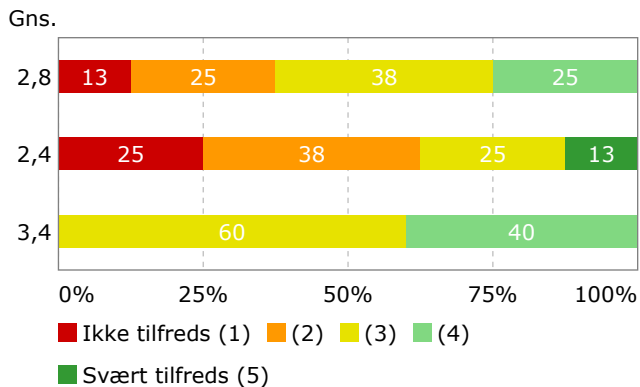

Hvor tilfreds er du med:

- Studentenes mulighet for å påvirke innhold og opplegg i studieprogrammet

- Hvordan kritikk og synspunkter fra studentene blir fulgt opp

- Det lokale studentdemokratiet (fagutvalg, tillitsvalgte, studentparlament o.l.)*

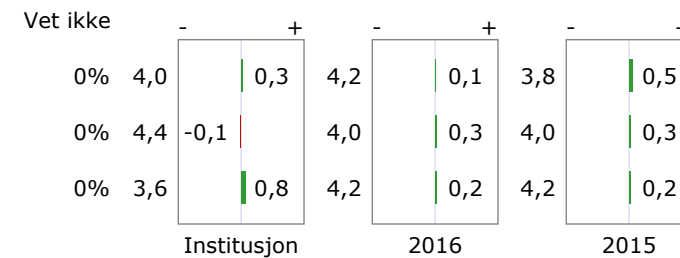
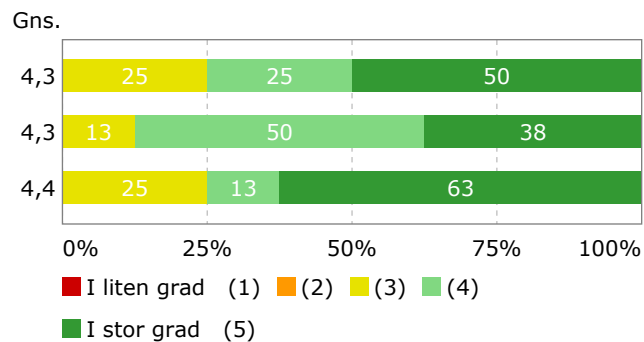

* Med studentdemokratiet mener vi fagutvalg, tillitsvalgte, studentparlament og andre studentorganisasjoner som kan påvirke studieprogrammet ditt.

I hvilken grad mener du at studieprogrammet:

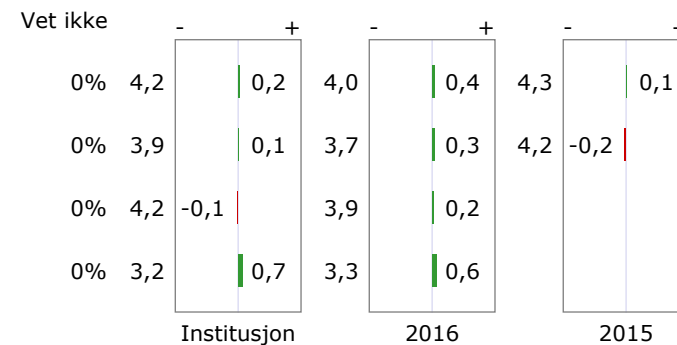
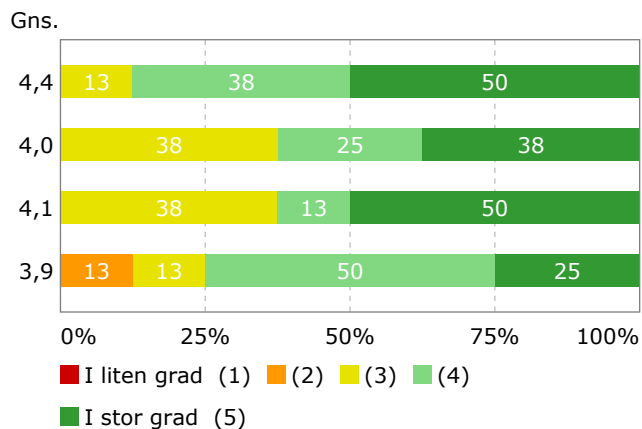
- Er stimulerende
- Er faglig utfordrende
- Bidrar til din motivasjon for studieinnsats

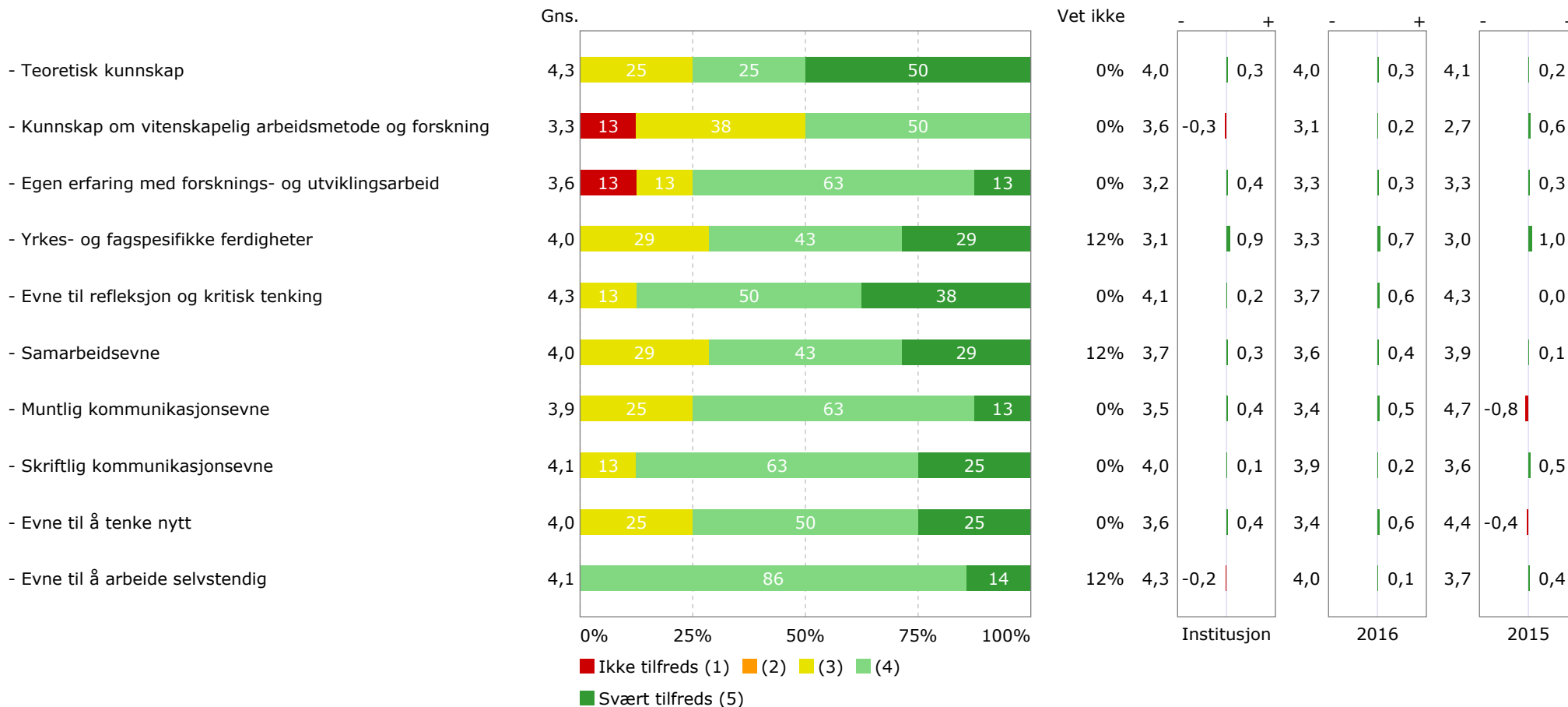
I hvilken grad mener du at studieprogrammet:

- Er relevant for aktuelle yrkesområder
- Gir gode jobbmuligheter
- Gir kompetanse som er viktig i arbeidslivet
- Har godt samarbeid med arbeidslivet

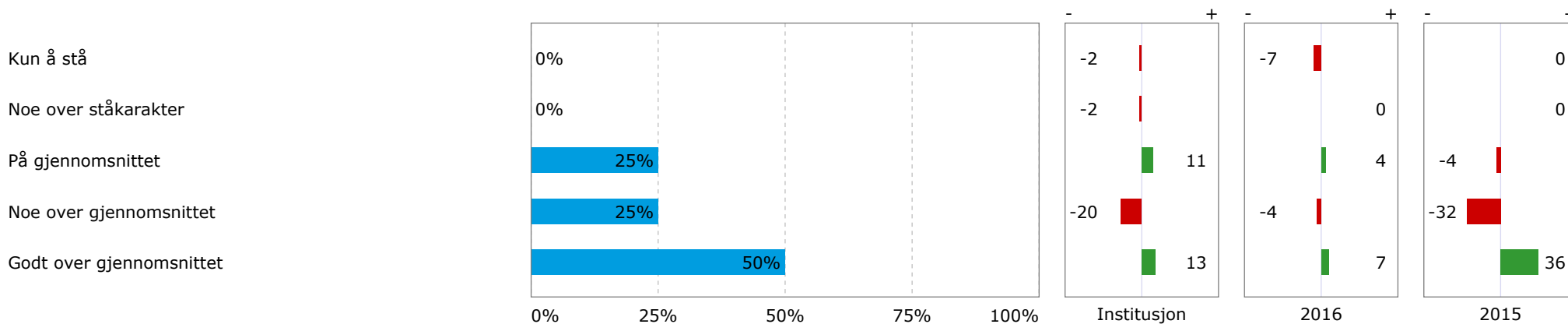

Hvor tilfreds er du med eget læringsutbytte hittil i studiet, når det gjelder:

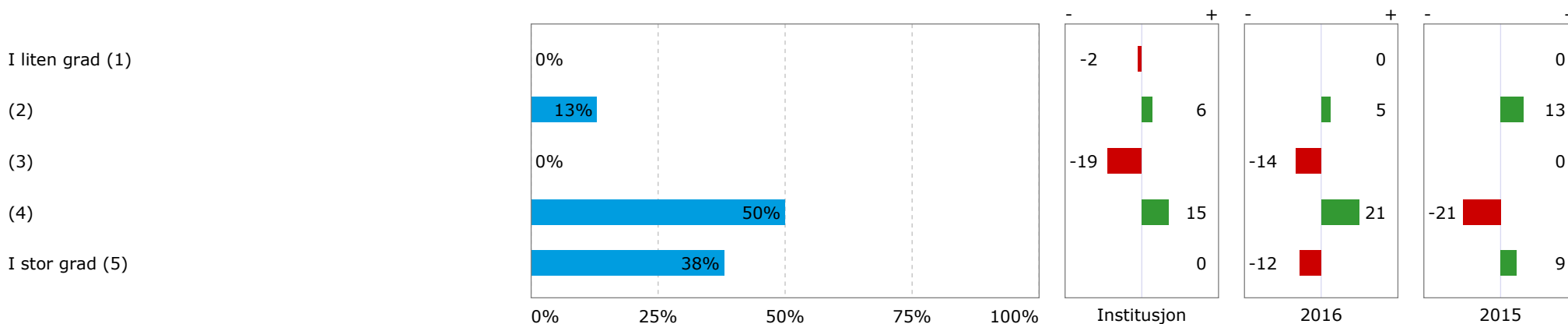

Hvilket mål har du til dine karakterer?

Det er krevende å nå karaktermålene mine:

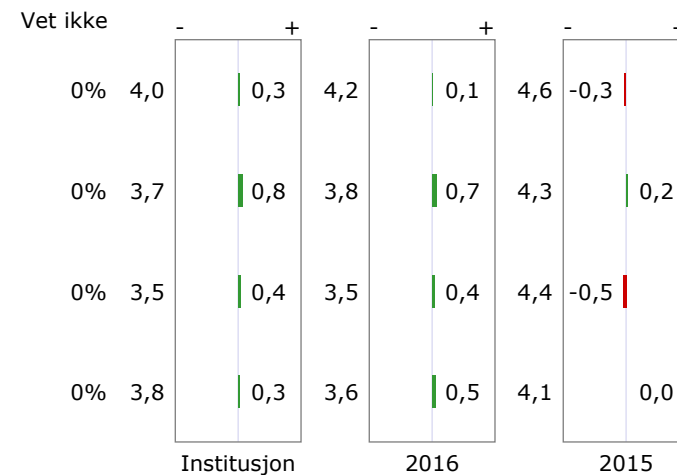
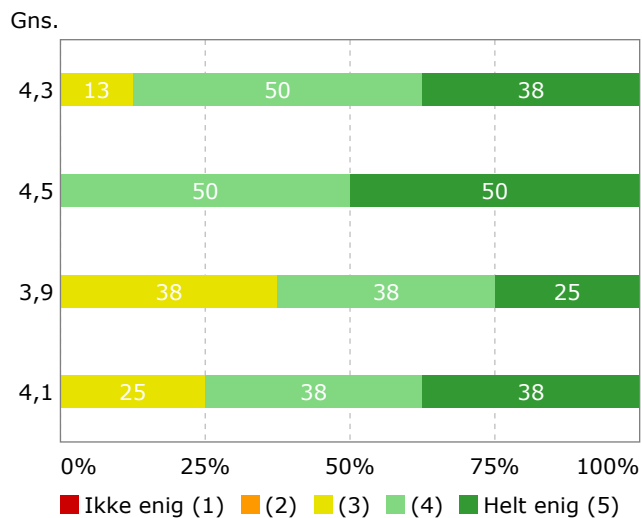
I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene:

- Jeg er motivert for studieinnsats

- Jeg benytter meg av de organiserte læringsaktivitetene som tilbys

- Jeg møter godt forberedt til undervisningen

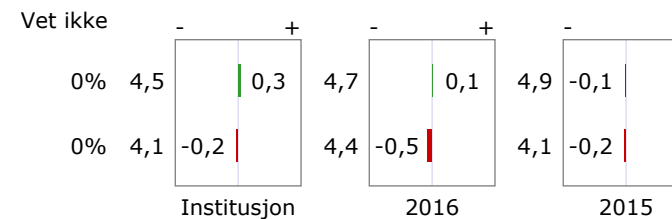
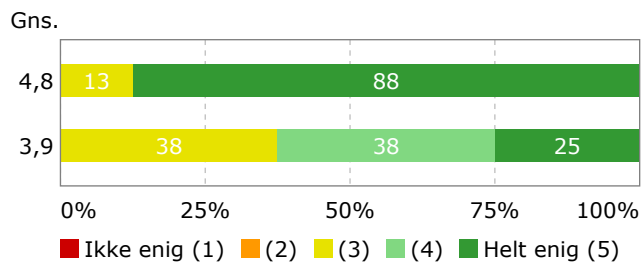
- Jeg opplever at studieinnsatsen min er høy

I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene:

- Jeg går på det studieprogrammet jeg helst vil gå på
- Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på

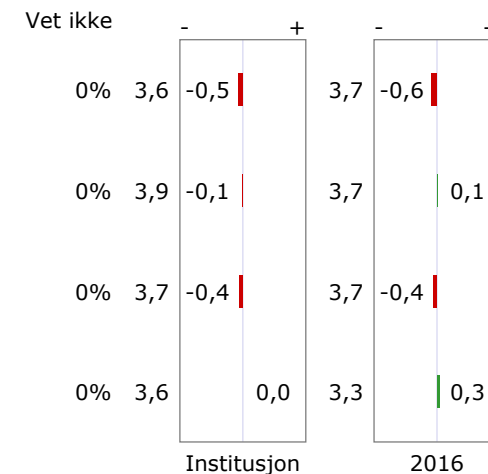
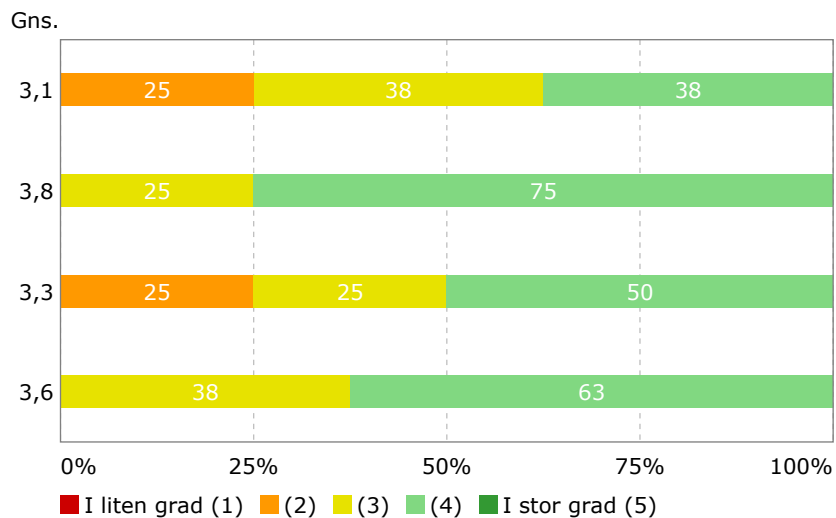
I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene:

- Jeg opplever at de faglig ansatte stiller klare forventninger til meg som student

- De faglig ansatte forventer at jeg stiller forberedt til organiserte læringsaktiviteter

- De faglig ansatte forventer at jeg deltar aktivt i organiserte læringsaktiviteter

- De faglig ansatte har høye faglige ambisjoner på vegne av meg som student

Dette spørsmålsbatteriet var nytt i 2016.

I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene:

- Jeg får tilbakemeldinger fra mine medstudenter på arbeid/oppgaver ved bruk av digitale hjelpemidler

- De faglig ansatte bruker digitale hjelpemidler for å aktivt involvere studentene i undervisningen (quiz, meningsmålinger, etc.)

- Jeg deltar mer aktivt i undervisningen når de faglig ansatte bruker digitale hjelpemidler

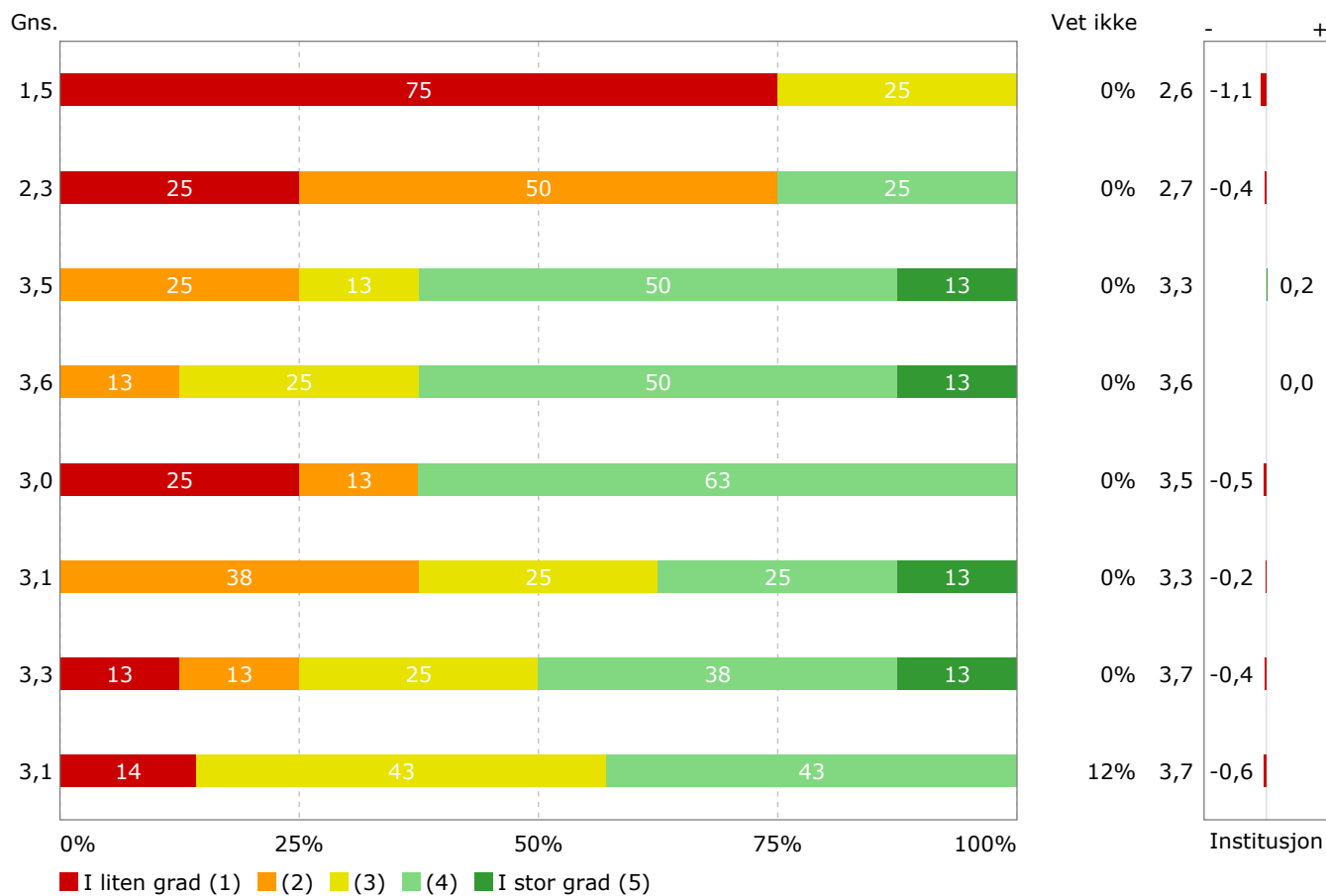
- Undervisningslokalene er tilpasset bruk av digitale hjelpemidler

- Jeg får tilbakemeldinger fra de faglig ansatte på arbeid/oppgaver ved bruk av digitale plattformer

- De faglig ansatte legger til rette for at jeg skal bruke digitale hjelpemidler utenom undervisningen

- De digitale hjelpemidlene som brukes i studieprogrammet er brukervennlige

- Digitale hjelpemidler brukes på en hensiktsmessig måte på studieprogrammet

Dette spørsmålsbatteriet er nytt i 2017.

Studiebarometeret 2017

Det juridiske fakultet

The Theory and Practice of Human Rights

73

MULIGHETER FOR UTVEKSLING

20

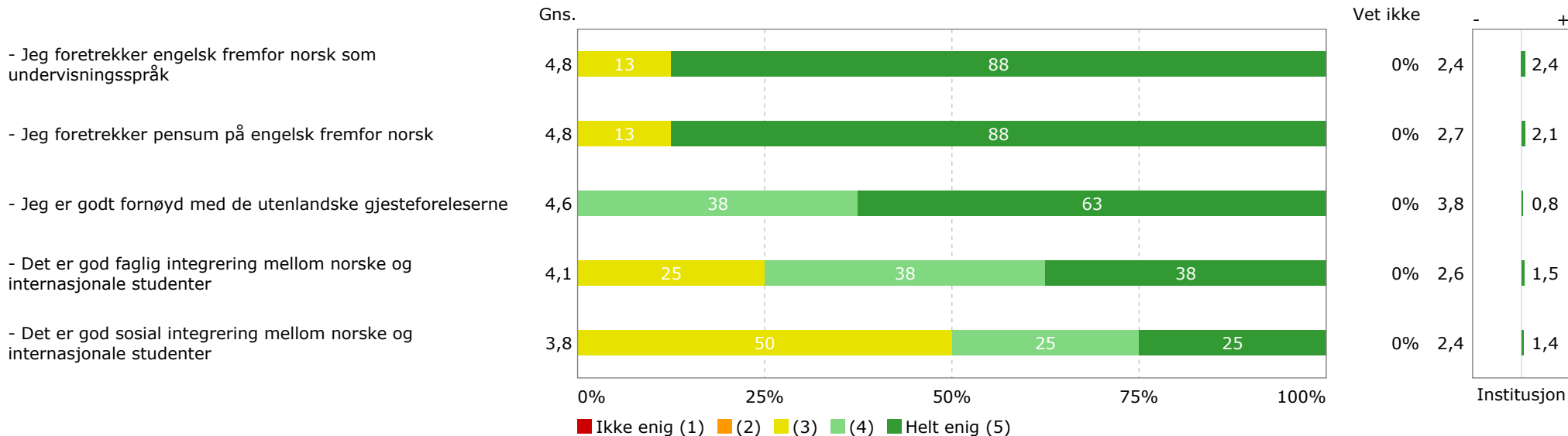
NOKUT

I hvilken grad er du enig i følgende påstander om utveksling utenfor Norge:

Dette spørsmålsbatteriet er nytt i 2017.

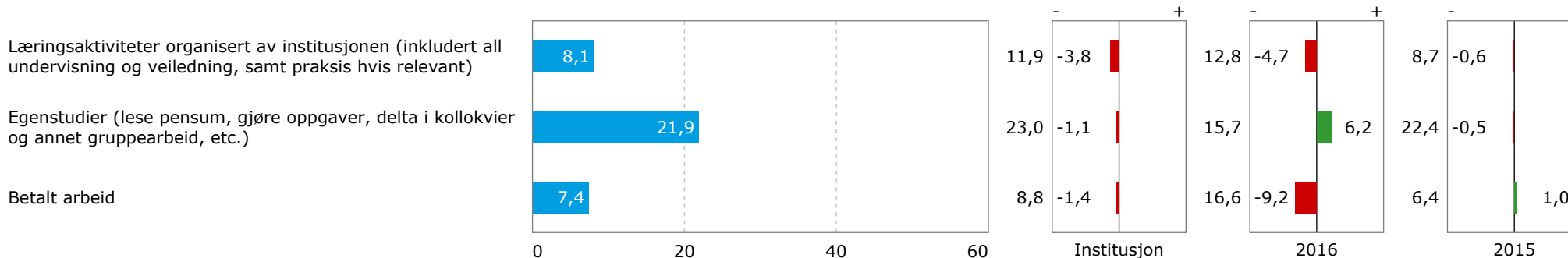
I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene:

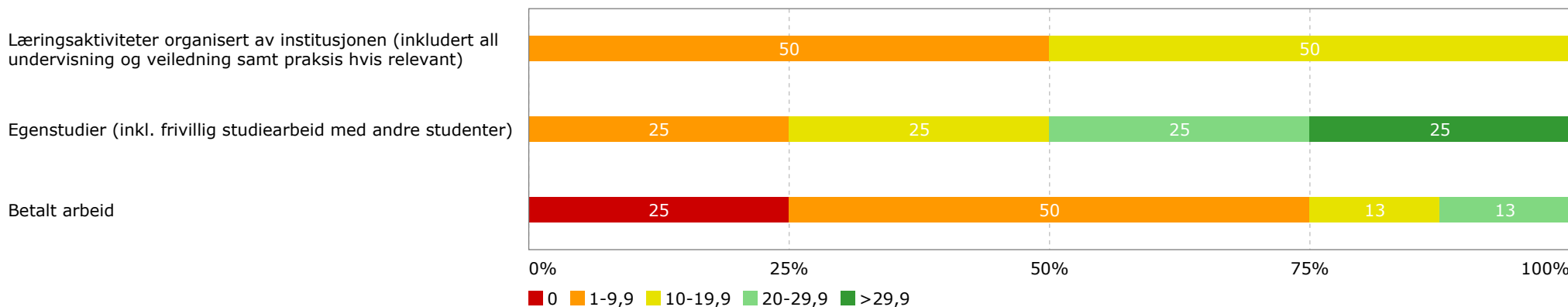
Dette spørsmålsbatteriet er nytt i 2017.

Her ba vi studentene fordele sin totale studieinnsats. De ble bedt om å anslå hvor mange timer per uke, de i gjennomsnitt på studiet (ikke medregnet ferier), brukte på:

Gjennomsnittverdiene på tidsbruk angis over. Tallene er gruppert i figuren under. I spørreskjemaet var det ikke mulig for studentene å skrive inn verdier større enn 80 for faglige aktiviteter eller verdier større enn 50 for betalt arbeid.

Til: PMR

Dato:
06.03.20178
Deres ref.:
Vår ref.:
2018/1541

Tiltak for å øke gjennomstrømming på Masterstudiet i rettsvitenskap

Fakultetsstyret ble i desember 2017 fremlagt budsjett for 2018 og langtidsbudsjett for 2018-2020. I saken ble styret presentert med et forslag om å endre reglene for gjentak av eksamen for å redusere kostnadene og øke inntektene gjennom økt gjennomstrømming.

Finansieringsmodellen for universitetet er endret med virkning fra og med 2018, antall oppnådde kandidater er innført som nytt kriterium. Dette er finansiert ved en omfordeling av midler fra studiepoengsproduksjon, og satsene for studiepoeng er redusert med ca. 15 %. Den nye modellen gir et potensiale for økt inntekt ved forbedret gjennomføring, men det er også økt risiko for reduserte inntekter. Det blir viktigere enn tidligere å få studentene gjennom på normert tid.

Punktet knyttet til gjentakreglene er et av flere mulige tiltak som kan å øke gjennomstrømmingen på studiet, men styret reiste spørsmål om det var hensiktsmessig og formelt riktig at fakultetsstyret skulle beslutte slike endringer. Dette punktet ble derfor endret til:

"Reduksjon av eksamenskostnader og økt inntekt gjennom bedre gjennomstrømming. Målet er en kostnadseffekt på ca. 400.000 fra 2019 og en mulig inntektseffekt på rundt 600 000 kr årlig på lengre sikt."

Se V-sak 2 i protokoll fra styremøte 17. desember 2017:

<http://www.jus.uio.no/om/organisasjon/styret/moter/2017/171211/protokoll.html>

Fakultetet ønsker å se på flere tiltak for å øke gjennomstrømmingen på masterstudiet i rettsvitenskap, dette er knyttet til årsplanarbeidet for 2018. PMR og andre organer har allerede vedtatt flere tiltak vi mener vil ha en positiv effekt på gjennomstrømming:

- Faste grupper gjennom semesteret, økt satsning på muntlig og skriftlig ferdighetstrening
- Målrettet satsing på studiestartprogrammet

Eksamensseksjonen

Postadr.: Postboks 6706 St. Olavs plass,
0130 Oslo
Kontoradr.: Urbygningen, Karl Johans gate
47, 0162 Oslo

Telefon: 22 85 95 00
Telefaks: 22 85 96 58
postmottak@jus.uio.no
www.jus.uio.no
Org.nr.: 971 035 854

Gjennomføringsgrad for masterstudiet i rettsvitenskap

Gjennomføringsgraden for masterstudiet i rettsvitenskap (MiR) er svært lav, følgende tabell med tall hentet fra Tableau studiedata følger kullene som startet på MiR våren 2011-høst 2012 og undersøker hvor stor andel av kullet som har oppnådd grad til normert tid:

	Andel fullførte til normert tid	Andel fullførte 5,5 år	Andel fullførte 6 år	Andel fullførte 6,5 år	Andel fullførte 7 år
Kull start 2011 vår	14 %	29 %	42 %	51 %	51 %
Kull start 2011 høst	17 %	34 %	47 %	47 %	
Kull start 2012 vår	21 %	39 %			
Kull start 2012 høst	20 %				

Det er først når man har en gjennomføringstid som legger til 1,5 semestre på normert tid at ca. halvparten av studentene på kullet har fullført graden master i rettsvitenskap. Ved undersøkelsen av kullene før dette finner vi at full gjennomføringsgrad for kullene på rettsstudiet ikke blir høyere enn 60-65 %, frafallet ligger jevnt over på opp mot 30 %, de resterende på kullet er studenter med svært lav studieprogresjon.

Til sammenligning er gjennomføringsgrad til normert tid på alle 2-årige masterprogrammer ved fakultetet på mellom 51-60 %. På de 1,5-årige engelskspråklige mastergradene varierer tallene, men de ligger på mellom 30-60 % gjennomførte kandidater til normert tid.

En viktig forskjell mellom de 1,5-årige og 2-årige masterprogrammene og vårt 5-årige masterprogram er at studentene som gis opptak til førstnevnte er eldre, har studieerfaring og er trolig mer sikre på studievalget de har tatt. Studenter som får opptak til vårt 5-årige masterprogram kan sammenlignes med andre bachelorstudenter, da de kommer gjerne rett fra videregående, og trolig noe mer usikre på hva de faktisk ønsker å studere. Frafallet er aller høyest mellom 1. og 2. semester, og man ser at det er flere av de som får tilbud på høsten som takker nei, enn de som får tilbud på våren, som nok har sammenheng med at det er flere andre studietilbud på høsten som de heller ønsker å starte på.

I 2013 gjennomførte fakultetet en frafallsundersøkelse, denne tok utgangspunkt i de studentene som fikk opptak høsten 2005, og hadde følgende funn:

- Det største frafallet skjer etter 1. og 3. studieår.
- SV og HF er hovedsakelig de fakultetene som tar imot våre studenter som faller i fra.
- Mange studenter på Masterstudiet i rettsvitenskap produserer mange studiepoeng, men uten å fullføre en grad.
- Ved Masterstudiet i rettsvitenskap er gjentak av eksamen svært høyt.
- Halvparten av studentene ved Masterstudiet i rettsvitenskap bruker lengre tid enn normert.
- 40 % av studenten som tas opp til Masterstudiet i rettsvitenskap slutter eller flytter før fullført grad.
- Eldre studenter bruker lengre tid på studiet og fullfører i mindre grad enn yngre studenter.
- Det er små forskjeller i fullføringsgraden mellom menn og kvinner.
- UiO har noe dårligere fullføringsgrad enn UiB, men noe bedre enn UiT.

Det er viktig å redusere frafallet, samtidig kan man ikke fjerne frafall helt, særlig da rettsvitenskap er et studium som tar opp studenter rett fra videregående. Gjennomstrømmingen på studiet vil forbedres ved å redusere frafallet, men den vil også forbedres dersom en større andel av studentene fullfører til normert tid, eller etter 5,5 år (ett semesters forsinkelse).

Lav gjennomstrømming på master i rettsvitenskap vil få større økonomiske konsekvenser i den nye finansieringsmodellen, videre kun 20 % gjennomført etter normert tid så lavt at det uavhengig av økonomi bør gjøres tiltak for å bedre dette.

Gjentak av eksamen

En viktig grunn for at studentene på MiR bruker lengre tid enn normert er gjentak av eksamen. Mellom 40-50 % av alle gjentak på UiO gjennomføres på juridisk fakultet, videre er ca. 85 % av alle gjentak på fakultetet gjentak gjennomført på masterstudiet i rettsvitenskap. Dette er til tross for at det er det eneste studieprogrammet ved UiO som har en kvote på frivillige gjentak av eksamen.

Kostnader forbundet med gjentak er i første omgang økte sensurkostnader, gjentak av en bestått eksamen har ingen inntektsside, kun en kostnadsside. Videre får fakultetet reduserte inntekter grunnet lavere gjennomstrømming på programmet.

PMR bes diskutere følgende mulige tiltak for å redusere antall gjentak:

1. Gjeninnføring av emnesperren

På 2004-studieordningen var det reduserende tiltaket på gjentak av eksamen en emnesperre. Emnesperren fungerte slik at du ikke kunne gjenta en avdelingseksamen dersom du hadde avlagt eksamen i avdelingen over. Emnesperren var både faglig og økonomisk begrunnet, gjennom emnesperren sørget man for at studentene tok eksamen med andre som var på samme nivå.

Emnesperren ble opphevet 29. mars 2011 etter gjennomgang av reglene for gjentak av eksamen i PMR. JSU argumenterte for at kombinasjonen av emnesperren og kvote på frivillige gjentak gjorde

det svært vanskelig for studentene og ønsket å øke antall forsøk i kvoten, PMR vedtok imidlertid å beholde antall forsøk i kvoten men fjerne emnesperren.

Da emnesperren er opphevet er det mange studenter som velger å vente med å bruke gjentakene sine, også bruker hele kvoten på slutten av studiet. Hvert semester er det ca. 40-50 studenter som har oppnådd grad, men som ikke ønsker å få graden utstedt da de vil bruke ett semester eller to på å gjenta emner. Studenter som har kommet svært langt på studiet, eller er ferdige jurister kan således gjenta emner på de første studieårene og blir sammenlignet med studenter som trolig ikke har utviklet like god juridisk metode.

For noen studenter vil en eventuell emnesperre forsinke noe av progresjonen, dersom de er usikre på om de vil gjenta et emne, vil de kanskje avvente å avlegge neste emne. Men vi legger til grunn at det i sum vil virke reduserende på antall gjentak, vi antar også at det vil ha en reduserende effekt på antallet som utsetter å få utstedt grad. Videre har tiltaket en faglig side med at en emnesperre vil sørge for at studentene tar eksamen med andre som er på forholdsvis samme nivå.

En eventuell gjeninnføring av emnesperren må utredes utover hva som er fremlagt her, med tanke på kombinasjon med kvote på gjentak, overgangsregler m.m. Antall forsøk på eksamen og eventuelle begrensninger av antall forsøk er hjemlet i Forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Oslo § 5.6, et forslag om emnesperre på MiR vil således måtte vedtas av Universitetsstyret.

2. Reduksjon av kvoten fra 4 til enten 3 eller 2 frivillige gjentak.

Fakultetsstyret ble fremlagt et forslag om å redusere kvoten på frivillige gjentak av eksamen. Dette er et tiltak som vil få umiddelbar økonomisk effekt, da reduksjon av kvoten vil redusere antall gjentak også således kostandene fakultetet har med gjentak av eksamen.

Imidlertid kan tiltaket for noen studenter forsinke progresjonen da de kan velge å utsette å avlegge eksamen dersom de ikke føler seg tilstrekkelig forberedt og vet det er vanskelig å gjenta emnet.

En eventuell reduksjon i kvoten må utredes utover hva som er fremlagt her. Antall forsøk på eksamen og eventuelle begrensninger av antall forsøk er hjemlet i Forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Oslo § 5.6, et forslag om reduksjon av kvoten vil således måtte vedtas av Universitetsstyret.

3. Reduksjon av kvoten for studenter som har innpassing av emner

Det er stadig flere av de som får opptak til masterstudiet i rettsvitenskap som får innpasset emner fra UiB, UiTø eller fra høyskolene som tilbyr bachelorgrader i juss. Per i dag har studenter som starter på 4. studieår med en innpasset bachelorgrad i juss like mange gjentakforsøk som de som starter på 1. studieår, noe som gir dem en fordel. Flere velger å avlegge eksamen i emner som de allerede har fått innpasset, noe som krever mye administrative ressurser, både knyttet til

veiledning av studentene, selve innpassingsvedtaket må gjentas og det kompliserer arbeidet med utstedelse av grad.

UiB har valgt å redusere kvoten for de som har fått innpasset emner og administrasjonen vil anbefale at vi gjør det samme her. Dersom PMR er positiv til dette vil administrasjonen utarbeidet et forslag til vedtak om slik justering av kvoten for studenter som har innpasset emner. Antall forsøk på eksamen og eventuelle begrensninger av antall forsøk er hjemlet i Forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Oslo § 5.6, et forslag om reduksjon av kvoten for studenter med innpassing vil således måtte vedtas av Universitetsstyret.

4. Splitte opp emner

Ved undersøkelse av hvilke emner som har høyest gjentakspersent er det særlig JUS3111 og JUS4211 som peker seg ut som emner med svært høy andel gjentak. Det er flere faglige grunner til at dette er emner som studentene ønsker å forbedre resultat på, men begge er også store 30 stp emner.

Tabell som viser studiepoengsproduksjon i 60 stp enheter på gjentak fra DBH:

Studiepoengsproduksjon i 60 stp enheter gjentak						
Emnenavn	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Examen facultatum, rettsvitenskapelig variant	1,67	1,5	2,67	1,67	3,17	3,33
Formuerett I	30,5	42,5	31	40,5	45	48,5
Formuerett II	6	13,67	17,33	21,33	15,33	
Formuerett II					0	5,6
Forvaltningsrett	1	5	9	15	26	47
Metode og etikk	7,33	16,33	12	8,67	11,5	12,83
Privatrett I	1,67	2,67	7	10,33	17,67	22,33
Privatrett II	0	4	4	10,5	21	18,5
Prosess og strafferett	17,5	58,5	62,5	52,5	45,5	64,5
Retts historie					0	0,67
Statsforfatning og internasjonal rett	5,33	3,67	7,33	9,67	13	11,67

Å splitte opp emner er et tiltak som kan redusere gjentak, men emner skal ikke splittes opp med mindre det er en faglig grunn for det. Videre vil oppsplitting av emner øke eksamenskostnadene knyttet til ordinær eksamen.

Oppsplitting av emner er en større faglig prosess som vil kreve faglig og administrativ utredning dersom det er ønskelig å gå videre med dette tiltaket.

5. Gå fra karakterskala til bestått/ikke bestått på noen emner

Å gå fra karakterskala til bestått/ikke bestått (B/IB) på noen emner vil ha en umiddelbar reduserende effekt på antall gjentak, imidlertid er dette et viktig faglig spørsmål.

B/IB har blitt diskutert som tiltak i forbindelse med læringsmiljø og karakterpresset på studiet. Imidlertid kan overgang til B/IB på noen emner føre til økt karakterpress på de emnene som har karakterskala.

B/IB ble også tatt opp som forslag fra salen under sensorkonferansen ved fakultetet høsten 2017.

Overgang til B/IB er et faglig spørsmål som vil kreve faglig og administrativ utredning dersom det er ønskelig å gå videre med dette tiltaket.

Regelverk knyttet til permisjon fra studiet

I forbindelse med vurdering av tiltak for å bedre gjennomstrømningen ved fakultetet har administrasjonen sett nærmere på regelverket rundt permisjoner; *Forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Oslo §§ 7.2(2), (5) og (8) og Nærmere regler for Det juridiske fakultet § 1-3.*

Etter Nærmere regler for Det juridiske fakultet § 1-3(1) må en student være registrert et semester for å kunne søke om permisjon. Etter § 1-3(2) kan det innvilges permisjon i to semestre uten at særskilt grunn gis (ugrunnet/udokumentert permisjon), og ytterligere permisjon kan kun gis der studenten har bestått 120 studiepoeng i studieprogrammet. Unntak gis i særskilte dokumenterte tilfeller, som sykdom og fødsel/adopsjon.

Studenter søker gjerne om permisjon ved opptak til andre studieprogram ved UiO eller eksterne læresteder, opphold i utlandet, arbeid/engasjement ved ambassade, arbeid eller toppidrett. Ofte oppgir ikke studenten noen grunn til behovet for permisjon i sin søknad. Permisjon innvilges ikke i mer enn to semestre, og ytterligere permisjon gis ikke før studenten har bestått 120 nye studiepoeng i studieprogrammet. Unntak gis i særskilte tilfeller som blant annet sykdom, fødsel, omsorg for barn og militærtjeneste.

Dersom en student blir syk eller er gravid i første semester i studieprogrammet, oppfordres vedkommende til å søke om utsatt studiestart. Vanligvis innvilges utsatt studiestart i to semestre, til neste ordinære opptak. I tilfeller som sykdom/graviditet/adopsjon kan fakultetet innvilge utsatt studiestart i ett semester.

Til sammenligning med de andre masterstudiene i rettsvitenskap, gis det vanligvis ikke permisjon på ugrunnet/udokumentert grunnlag i mer enn to år i løpet av studietiden ved UiT, og ved UiB gis det kun permisjon i inntil ett år i løpet av studietiden. Som nevnt må man ved UiO bestå 120 studiepoeng i studieprogrammet før ytterligere permisjon utover ett år kan gis på ugrunnet/udokumentert grunnlag. Både ved UiT og UiO er det tilstrekkelig at man har vært student i ett semester før man kan søke om permisjon. Ved UiB må man i tillegg ha produsert 40 studiepoeng før man kan søke om ubegrunnet/udokumentert permisjon. Spørsmålet er om fakultetet bør stramme inn reglene, slik at det i disse tilfellene kun innvilges permisjon i inntil to semestre **en gang** i løpet av studietiden. Videre bør det vurderes om det bør være et krav om at man må ha bestått et bestemt antall studiepoeng for å kunne søke om permisjon på

ugrunnet/udokumentert grunnlag. Unntak bør foreligge ved sykdom, fødsel/adopsjon eller militærtjeneste, samt andre særskilte tilfeller.

Er det ønskelig at administrasjonen ser nærmere på følgende mulige endringer:

- Man kan ha permisjon i inntil to semestre **en gang** i studietiden. Unntak i særskilte tilfeller som sykdom, fødsel/adopsjon m.m. Det bør spesifiseres at dette er uavhengig av at man har fått nytt opptak
- I tillegg til å være registrert student ett semester, må studenten også ha avlagt og bestått 30 studiepoeng før man kan søke om permisjon. Unntak i særskilte tilfeller.
- Permisjon kan ikke innvilges dersom dette vil innebære at studenten får et studieløp som blir lengre enn ti år. Unntak i særskilte tilfeller.

I tillegg til permisjoner, innvilges det også i særskilte tilfeller utvidet studieprogresjon. Etter *Forskrift om studier og eksamener ved UiO § 7.2 (3)* kan en programstudent, etter fastsatt måte og frister, søke utvidet studieprogresjon ved forsinkelse i studiegjennomføringen. Dette er videre behandlet i *Nærmere regler for Det juridiske fakultet § 1-4*, hvor det fremgår at utvidet studieprogresjon kun innvilges for studenter som har særskilte behov og at slike søknader kun innvilges i særskilte tilfeller. Søknad om utvidet studieprogresjon innvilges ikke dersom det særskilte behovet ikke er dokumentert.

Både permisjoner og utvidet studieprogresjon kan påvirke gjennomstrømmingen i studieprogrammene. Imidlertid er det ikke en så stor del av studentmassen dette gjelder, slik at administrasjonen kan vanskelig se hvordan reglene kan innskrenkes mer enn de som er foreslått til vurdering over i regelverket om permisjon.

Andre tiltak for å øke gjennomstrømmingen

Det er ønskelig å vurdere andre tiltak for å øke gjennomstrømmingen på MiR, og PMR bes komme med forslag til mulige tiltak.

Fakultetet ønsker våren 2018 å undersøke om det er mulig å proaktivt kontakte studenter på programmet som er forsinket, tilby studieveiledning og tilpasset studieplan for å innhente forsinkelse. Dette er et tiltak som vil kreve økte administrative ressurser. Fakultetet har kun to studieveiledere som jobber 50 % av stillingen opp mot studieveiledning/studentsaker på MiR, det er til enhver tid 2 500 aktive studenter på MiR.

Videre prosess

På bakgrunn av vedtak i Fakultetsstyret bes PMR gi sine innspill til de ulike tiltakene for å redusere gjentak av eksamen, om det er ønskelig å stramme inn på reglene knyttet til permisjon på studiet og eventuelle andre tiltak for å øke gjennomstrømmingen på studiet. På bakgrunn av PMRs tilbakemeldinger utarbeider administrasjonen forslag om vedtak som vil bli fremlagt PMR igjen i løpet av våren 2018.

Med hilsen

Erling Hjelmeng

Prodekan for studier

Saksbehandler:

Kristin Steen Slåttå

22 85 98 61, k.s.slatta@jus.uio.no

Til: PMR og dekanatet

Dato:
12.03.2018
Deres ref.:
Vår ref.:
2018/1541

Dekanvedtak –JF- 2018/9 Justering av innfasingsplan for Digitale hjelpemidler

Det vises til innstilling fra arbeidsgruppen for digitale hjelpemidler til eksamen/revisjon av hjelpemiddelreglementet levert i juni 2017, behandling i PMR den 6. juni 2017 og etterfølgende behandling i dekanatet 14. juni 2017. Det ble besluttet av dekanen å gå videre med de anbefalinger fra arbeidsgruppen og med det ble flertallets innfasingsplan for digitale hjelpemidler lagt til grunn for det videre arbeidet:

- Våren 2018: JUS1111 (pilot)
- Høsten 2018: 1. studieår (JUS1111 + JUS1211), JUS2111 og alle valgemenner
- Våren 2019: JUS2211 og 3. studieår (JUS3111+JUS3212)
- Høsten 2019: 4. studieår (JUS4111, JUS4211, JUS4121, JUS4122 og JUS4123)

Innfasingsplanen er lagt til grunn i kommunikasjon med Silurveien og med Lovdata Pro.

PMR har diskutert digitale hjelpemidler i møte 14. desember 2017 og 8. februar 2018. Det er konkludert med at det nedsettes en arbeidsgruppe som skal foreta en evaluering av eksamensgjennomføringen vår 2018 samt vurderer stillingen til papirbaserte hjelpemidler i lys av innfasing av digitale hjelpemidler og de praktiske rammene i Silurveien. Studiedekanen utformer mandat for arbeidet.

Studieårsansvarlig for 5. studieår har i PMR-møtet 8. februar meldt at det er viktig at behovene til de innreisende utvekslingsstudentene blir ivaretatt, samtidig er det poengtert at kildematerialet på valgemenner kan ha noen særlige problemstillinger knyttet til seg. Det er nødvendig med god dialog med de ansvarlige faglærerne i god tid før det implementeres, og det er ikke usannsynlig at vi kan støte på noe problematikk knyttet til at aktuelle kilder til norske og engelske valgemenner ikke er tilgjengelig digitalt.

Eksamensseksjonen

Postadr.: Postboks 6706 St. Olavs plass,
0130 Oslo
Kontoradr.: Urbygningen, Karl Johans gate
47, 0162 Oslo

Telefon: 22 85 95 00
Telefaks: 22 85 96 58
postmottak@jus.uio.no
www.jus.uio.no
Org.nr.: 971 035 854

Valgemnene skiller seg fra de andre studieårene med et mye mer fragmentert kildetilfang, samtidig er det mange ulike studentgrupper som avlegger emner. Fakultetet vil ha en gjennomgang av alle valgemner i løpet av 2018 og en ny valgemneportefølje har oppstart høsten 2019, det kan av denne grunn være grunn å utsette implementering helt til høsten 2019. Imidlertid vil det føre til at studenter på 3. studieår, som skal avlegge ett valgemne på bachelornivå, må forholde seg til to systemer for hjelpemidler våren 2019, da emnene på 3. studieår 2. semester innfases da. Det er ønskelig at innfasing av digitale hjelpemidler på valgemner utsettes til enten våren 2019 eller høsten 2019 på bakgrunn av diskusjon i evalueringsgruppen.

Videre ser vi at emnet Ex.fac tidligere ikke var fastsatt i innfasingsplanen, det anbefales at digitale hjelpemidler innfases på dette emnet høsten 2018 da studenter på JUS2111 skal avlegge emnet samme semester.

Forslag til vedtak:

Det tidligere innfasingsplanen for digitale hjelpemidler justeres ved at innfasing på valgemner utsettes til våren 2019.

Med forbehold for evaluering av eksamensavvikling på JUS1111 våren 2018 skal følgende innfasingsplan legges til grunn i det videre samarbeidet med Lovdata og Silurveien:

- Våren 2018: JUS1111 (pilot)
- Høsten 2018: 1. studieår (JUS1111 + JUS1211), JUS2111 og JFEXFAC04
- Våren 2019: JUS2211 og 3. studieår (JUS3111+JUS3212)
- Høsten 2019: 4. studieår (JUS4111, JUS4211, JUS4121, JUS4122 og JUS4123)
- Valgemner utsettes til enten våren eller høsten 2019 på bakgrunn av diskusjon i evalueringsgruppen.

Med hilsen

Dag Michalsen

Dekan

Saksbehandler:

Kristin Steen Slåttå

22 85 98 61, k.s.slatta@jus.uio.no

Fra: Arbeidsgruppen for sensorveiledninger

Til: Prorektor Gro Bjørnerud Mo

Dato: 15. januar 2018

Sensorveiledninger ved Universitetet i Oslo

Bakgrunn

Arbeidsgruppen for sensorveiledninger er oppnevnt av prorektor Gro Bjørnerud Mo og er del av rektoratets satsing på utdanning ved UiO. Arbeidet har sitt utspring både i universitetets interne kvalitetsarbeid og i det kommende påbudet i universitets- og høyskoleloven (uh-loven) om sensorveiledninger for alle eksamener.

Kvalitetsmeldingenⁱ slår fast at regjeringen vil stille krav om sensorveiledning til alle eksamener. Sensorveiledninger ses på som et virkemiddel for å ivareta studentenes rettssikkerhet, og det legges til grunn at de vil bidra til bedre kvalitetssikring av det fastsatte læringsutbyttet og til å redusere ulikhet i sensur mellom sensorer. Det forventes også større samsvar mellom førstegangssensur og klagesensur. Regjeringens initiativ oppsummeres slik:

«[D]et er viktig at det finnes sensorveiledninger for hver enkelt eksamen. Sensorveiledningene skal utfylle studieplanen og være til hjelp i sensors vurderingsarbeid. De sikrer at ulike sensorer legger de samme retningslinjene til grunn for vurderingen, og at vurderingen gjøres opp mot det fastsatte læringsutbyttet for emnet og studieprogrammet. Regjeringen vil derfor stille krav om at det innen ett år utarbeides sensorveiledning til alle eksamener.» (side 58-59)

Kunnskapsdepartementet følger opp dette i høringen om endring av uh-loven høsten 2017ⁱⁱ:

«Gode ordninger for sensur er nødvendig for en uhildet og rettferdig karaktersetting og dermed for studentenes rettssikkerhet. Sensuren må organiseres på en måte som bidrar til å sikre utdanningskvaliteten og som inngir tillit både hos studentene og mottakerne av kandidatene. Det er også viktig med åpenhet og innsyn rundt sensurordningen.»

Høy tillit til sensurprosessen er vesentlig for kvaliteten i UiOs utdanninger og kandidatenes kompetanse. Sensorveiledninger på alle eksamener kan bidra til å forbedre UiOs vurderingssystem og dermed utvikle kvaliteten i UiOs studieprogram og emner.

Mandat og sammensetning

Arbeidsgruppen har fått følgende mandat:

1. Lage veileder/retningslinjer for utforming av sensorveiledninger ved UiO.
2. Vurdere mulighetene for mer systematiske/generelle ordninger for automatisk begrunnelse.
3. Se på løsninger både for digital slutteksamen og innleveringer underveis i semesteret.

Arbeidet skal lede fram mot sak til universitetsstyret 6. februar 2018 om prinsippvedtak og videre tidsplan. Utdanningskomiteen og dekangruppen holdes orientert om arbeidet.

Arbeidsgruppens kartlegging av fakultetene sensorveiledning viser at de utformes ulikt. Det er fagenes egenart som legger de avgjørende premissene for oppgaver og sensorveiledninger. Arbeidsgruppen mener derfor at de konkrete faglige vurderingene må gjøres på fakultets- og instituttnivå. De prinsipper som arbeidsgruppen anbefaler gir rammene for dette arbeidet.

Arbeidsgruppen vil i neste fase drøfte mulighetene for vurdering underveis i studiene og videreutvikling av digital eksamen, samt mulige ordninger for automatisk begrunnelse, jf. punkt 2 og 3 i mandatet. Dette arbeidet fortsetter våren 2018 og legges fram for universitetsstyret i mai.

Arbeidsgruppens sammensetning har vært slik:

- Sten Ludvigsen, dekan ved UV (leder)
- Jan Frich, prosjektleder ved MED/HEL SAM (deltok fram til november 2017)
- Jarle Breivik, professor ved MED/IMB (deltar fra desember 2017)
- Anne-Lise Lande, seksjonsleder system/eksamen i AF
- Ragnhild Runde, utdanningsleder ved MN/IFI
- Randi Saunes, seksjonsleder eksamen ved JUS
- Tora Skodvin, undervisningsleder ved SV/ISV
- Susann Andora Biseth-Michelsen, Studentparlamentet
- Henrik Paulsen Mandelid, Studentparlamentet

Avdeling for fagstøtte ved Jonny Roar Sundnes har vært sekretær for arbeidsgruppen.

Prosess

Arbeidsgruppen har så langt hatt tre møter i hhv. november, desember og januar 2017-2018. Det første møtet ble brukt til å introdusere temaet og bringe fram problemstillinger som det er behov for å drøfte nærmere. I tillegg ble det besluttet at vi i første fase skulle avgrense oss til mandatets punkt 1 om sensorveiledninger. Det andre møtet var et halvdags arbeidsmøte hvor arbeidsgruppen diskuterte sentrale problemstillinger om sensorveiledninger. I det tredje møtet ble forslagene som gjelder sensorveiledninger klargjort for overlevering til universitetsledelsen (dette dokumentet).

Arbeidsgruppen har gjennomført en kartlegging ved alle fakultetene som viser at sensorveiledninger allerede er godt innarbeidet ved svært mange eksamener på UiO, men at de ikke blir systematisk brukt ved alle fakulteter og institutter.

Formålet med sensorveiledninger

For å kunne beskrive utformingen av sensorveiledninger mer konkret, trengs det en forståelse for formålet med sensorveiledninger. Arbeidsgruppen ser at de vil bidra til økt kvalitet på flere måter:

- Skape sammenheng mellom program/emne, eksamensoppgaver og sensur.
- Kvalitetssikre sensuren og nivået mellom sensorer samt mellom ordinær sensur og klagesensur.
- Gi informasjon til kandidatene om sensuren og vurderingskriteriene.

Sensorveiledningene skal blant annet bidra til økt sammenheng og samsvar (*alignment*) mellom læringsutbyttet, eksamensoppgavene og vurderingskriteriene i et emne. Læringsutbyttet må styre hvilken vurderingsform som brukes og hvilke kriterier studentenes prestasjoner vurderes på grunnlag av, og sensorveiledningen må angi hvordan elementene i læringsutbyttet vektlegges.

UiOs veiledning for bruk av kvalifikasjonsrammeverket skal gjøre arbeidet med rammeverket enklere og mer enhetlig på tvers av UiO, og veiledningen drøfter blant annet hvordan man formulerer den kompetansen studentene skal tilegne seg (kunnskap, ferdigheter, generell kompetanse) og hvilket nivå den skal være på (bachelor, master, ph.d.).ⁱⁱⁱ Problemstillingene er sentrale også når det skal formuleres vurderingskriterier, og veiledningen vil derfor være et godt hjelpemiddel også i arbeidet med sensorveiledninger.

En av de fremste hensiktene med rammeverket er å bidra til tydeligere formidling av hva studentene skal lære, men beskrivelsene av forventet læringsutbytte må tillempes de fagene der det skal benyttes. I formuleringer av studiers læringsutbytte, må en ta hensyn til fagets epistemologi og faglig gyldige måter å uttrykke seg på. Samtidig er det viktig å formulere seg slik at også studenter som ennå ikke behersker fagspråket, kan finne målformuleringene meningsfulle.^{iv} Utformingen av sensorveiledninger vil på tilsvarende måte avhenge av fagenes egenart.

For å redusere risikoen for og opplevelsen av vilkårlighet mellom sensorer og kommisjoner, må sammenhengen mellom læringsutbytte, eksamensoppgaver og vurderingskriterier være klar og omforent mellom sensorene som vurderer studentenes eksamensbesvarelser.

Sensorveiledninger for ulike eksamenstyper

Arbeidsgruppen vil fremheve at sensorveiledning ikke er et ensbetydende begrep, og man behøver et utvidet begrepsapparat for å definere ulike former for sensorveiledning. Disse er igjen knyttet til ulike typer eksamener, deriblant skriftlige, muntlige, praktiske og kliniske. Hva en sensorveiledning er vil dermed avhenge av kontekst:

- Sensorveiledninger kan være generelle, generiske beskrivelser uavhengig av bestemte eksamener og semestre, eller de kan være en fagspesifikk beskrivelse som er tilpasset én enkelt eksamen.
- Sensorveiledninger kan ta utgangspunkt i emnebeskrivelsen og være et ledd i forberedelsen av eksamensoppgavene, de kan utarbeides i parallell med eksamensoppgavene som ledd i kvalitetssikringen av disse, eller de kan utarbeides først etter at oppgavene er klare.

Noen sentrale forskjeller ved utformingen av sensorveiledninger kan skisseres slik:

<i>Generiske sensorveiledninger (Vurderingskriterier)</i>	<i>Kombinasjon av generiske og spesifikke sensorveiledninger</i>	<i>Spesifikke sensorveiledninger (Fasit/løsningsforslag)</i>
For eksempel masteroppgaver, større semesteroppgaver mm.	For eksempel tekstoppgaver, langvaroppgaver mm.	For eksempel eksamener med konkrete svaralternativ.
Utarbeides i forkant, tar utgangspunkt i emnebeskrivelsen.	Utarbeides i forkant, underveis eller i etterkant avhengig av eksamensform og -oppgaver.	Utarbeides underveis eller i etterkant, tar utgangspunkt i eksamensoppgavene.
Generelle retningslinjer for vurdering av besvarelsene.	Kan inneholde både generelle retningslinjer for vurdering av besvarelsene og konkrete momenter på enkeltoppgaver.	Fasit/rettenøkkel med angivelser av riktige svar og hvordan alternative/delvis riktige svar skal vurderes.
Stabile over tid, gjenbrukes i flere semestre.	Vesentlige elementer er stabile over tid, men tilpasses den enkelte eksamen.	Utarbeides for hver eksamen og tilpasses oppgavene.
Kan være tilgjengelige for kandidatene før eksamen.	Offentliggjøres normalt for kandidatene etter eksamen.	Offentliggjøres for kandidatene først etter eksamen.

Tabellen skal ikke begrense mulighetene for utforming av sensorveiledninger, men snarere gi en illustrasjon av hvilke problemstillinger fagmiljøene bør drøfte og ta stilling til. Vurderingsformen i det enkelte emne og fagmiljøets tradisjoner for gjennomføring av sensur vil avgjøre hvilken variant man velger.

Sensorveiledningene må også leses sammen med karakterbeskrivelsene, enten de generelle beskrivelsene som er felles for alle eller eventuelle fagspesifikke beskrivelser. Ved utformingen av sensorveiledninger bør man etterstrebe at sensorene får tilstrekkelig hjelp til å skille mellom de ulike karaktertrinnene på hele karakterskalaen, ikke bare ytterpunktene. Hva må til for å få en A på denne eksamenen? Hvor går grensen mellom B og C? Selv på operative eksamener vil imidlertid dette være vanskelig, og det vil ofte handle om å etablere felles rammer for skjønnsutøvelsen. Disse rammene vil bli klargjort i anvendelsen av sensorveiledninger.

Muntlige og praktiske eksamener kan ha krav til sensorveiledninger som skiller dem fra skriftlige eksamener. I disse tilfellene vil en sensorveiledning like gjerne fungere som en «sjekkliste» som eksaminator/sensor bruker underveis i eksamenen, i tillegg til at den gjør rede for vurderingskriteriene. Dersom den muntlige eksamenen er justerende^v, er det mulig å ha en felles sensorveiledning for det skriftlige arbeidet og den muntlige eksamenen, avhengig av hvordan vurderingsformen og sensurarbeidet er lagt opp.

Sensorveiledningene må være så konsise og tydelige som mulig. De må omtale alle kriteriene som tillegges vekt i vurderingen av besvarelsene, inkludert eventuelle formalkrav. Dersom det ved en semesteroppgave er angitt omfang, hvordan skal sensorene forholde seg til besvarelser som bryter med dette? Dersom kandidater ved muntlig eksamen framstår tydelig stresset eller går tom for tid, hvordan skal dette håndteres? Her vil emnets læringsutbytte og vurderingsform være avgjørende for hva som skal tillegges vekt.

Utforming av sensorveiledninger

Arbeidsgruppen går ikke nærmere inn på hvilke prosesser som bør ligge til grunn for utformingen av sensorveiledninger, dette må fagmiljøene utforme løsninger for og ta beslutninger om. Fakultetene vil få et hovedansvar for å koordinere det videre arbeidet, og det vil være avgjørende å sikre faglig eierskap til arbeidet. Fakultetene bør sørge for at det utarbeides prosedyrer for utforming av sensorveiledninger og at dette nedfelles i en implementeringsplan.

Arbeidsgruppen ber fakultetene og LINK – Senter for læring og utdanning vurdere om det er behov for mer konkrete veiledninger eller forslag til prosedyrer for utforming av sensorveiledninger, eller om denne typen problemstillinger løses best gjennom senterets ordinære konsultasjonsvirksomhet.

Arbeidsgruppen slår fast at sensorveiledninger må utformes i tråd med fagenes egenart, men vil også oppfordre fakultetene og instituttene til å søke inspirasjon fra fagmiljøer som allerede har funnet gode løsninger for arbeidet med sensorveiledninger. Her vil LINK kunne få en sentral rolle både i innføringsfasen og i det videre arbeidet med deling av erfaringer og god praksis.

Offentliggjøring av sensorveiledninger

Uh-loven slår fast at sensorveiledninger skal gjøres tilgjengelig for kandidatene etter at eksamen er gjennomført. Offentliggjøring kan også skje tidligere dersom sensorveiledningens innretning tilsier at dette er mulig. Lovens bestemmelser er utgangspunktet for spørsmål om offentliggjøring, og dette må kobles med en vurdering av hva som er hensiktsmessig på den enkelte eksamen og i fagmiljøet.

Arbeidsgruppen ser fire hovedalternativer, avhengig av hvilken type sensorveiledning det er snakk om:

1. Sensorveiledninger som i stor grad inneholder generelle vurderingskriterier, kan gjøres tilgjengelig når som helst.
2. Sensorveiledninger som er spesifikke for den enkelte eksamen, kan gjøres tilgjengelig umiddelbart etter eksamen eller samtidig med at sensuren kunngjøres.
3. Sensorveiledninger for eksamener fagmiljøet ønsker å begrense tilgangen til, kan gjøres tilgjengelig bare for kandidatene som har avlagt eksamen.
4. For enkelte eksamener kan det gjøres ytterligere avgrensninger i innsynet, jf. nedenfor.

Arbeidsgruppen legger til grunn at sensorveiledninger som den klare hovedregel bør gjøres tilgjengelig for alle, og at dette bør skje på en måte som gjør det lett for studentene å finne fram til og sette seg inn i dem. Dette innebærer at fagmiljøet i størst mulig grad bør velge alternativ 1 eller 2 fra listen ovenfor. Hvorvidt sensorveiledninger publiseres på emne- eller semestersidene eller på andre måter, avgjøres på fakultets- og instituttnivå.

I den grad fakultetets praksis ikke innebærer at alle kan gjøre seg kjent med sensorveiledningen, må eventuelle øvrige krav om å få se den håndteres som innsynsbegjæringer. Hovedregelen for innsyn i offentlig sektor tilsier at dokumenter er offentlige så sant det ikke finnes en hjemmel og en begrunnelse for å unnta dem fra offentlighet. Det er umiddelbart vanskelig å se at lovens unntaksbestemmelser kan være aktuelle for sensorveiledninger, men et eventuelt ønske om unntak fra innsyn må begrunnes og vurderes konkret.

Et allerede etablert unntak stammer fra diskusjonen mellom de medisinske fakultetene og Kunnskapsdepartementet om stasjonseksamener i medisinstudiet.^{vi} Dette har vært videreformidlet også til andre fakulteter, og blant annet SV har laget en ordning for innsyn i eksamensoppgaver og -løsninger basert på dette. Dette unntaket gjelder imidlertid bare for tilfeller hvor det er aktuelt å bygge opp en stor spørsmålsbank, og det har begrenset overføringsverdi til andre eksamensformer.

Begrunnelser

Sensorveiledningene har sensorkollegiet som primærmålgruppe og må først og fremst utformes slik at de svarer på sensorenes behov for å ivareta prinsippet om lik vurdering av alle besvarelsene. Sensorveiledningene vil imidlertid også kunne tjene som informasjonsdokument for studentene om vurderingen av deres egne besvarelser. De kan gi studentene et bedre grunnlag for å vurdere om de ønsker å klage på karakteren sin, og de kan lette sensorenes arbeid med begrunnelser og klager.

Arbeidsgruppen vil se nærmere på begrunnelser og tilbakemeldinger i neste fase, jf. drøftingen av mandatet ovenfor. Her nøyer gruppen seg med å konstatere at også sensorveiledninger vil være et godt steg videre mot bedre tilbakemeldinger til studentene om eksamensprestasjonene deres. Alle kandidatene har rett til å gjøre seg kjent med sensorveiledningen i etterkant av eksamen, men fagmiljøene bør vurdere hvordan arbeidet med sensorveiledninger bør innrettes slik at det også får en pedagogisk merverdi.

Økonomiske konsekvenser

Arbeidsgruppen er spurt om å bidra til en kostnadsvurdering av de ordningene som foreslås i samarbeid med Enhet for lederstøtte. Kartleggingen av bruk av sensurveiledninger ved fakultetene viste at flere av fakultetene har kommet langt i arbeidet, men de fleste må lage en strategi for å sikre en faglig forsvarlig implementering. Dette reiser spørsmål om hvor mye ressurser som må settes inn våren og høsten 2018.

Arbeidet med sensorveiledninger vil kreve nye former for kollegialt samarbeid internt og med eksterne fagpersoner. I tillegg er det viktig å fremheve at fakultetene må vurdere kapasitet når det gjelder juridiske forhold ved eksamen (for eksempel håndtering av innsynsforespørsler og klager).

Innføring av sensorveiledning på alle eksamener vil være et omfattende tiltak for UiO og medfører for de fleste fakultetene økte ressurser til eksamen både i oppstartfasen og senere når sensorveiledninger er i ordinær bruk. Fakultetene har ulike måter å gi uttelling for løpende eksamens- og sensurarbeid i timeregnskap og tilsvarende, og arbeidet med sensorveiledninger må finne sin plass i denne typen beregningsmåter og timeregnskap.

Erfaringsdeling på tvers av program og emner der det er mulig vil kunne bidra til økt kvalitet. Økt digitalisering vil kunne øke gjenbruk av prinsipper og formater i arbeidet med sensorveiledninger. Fakultetene må vurdere ressursinnsatsen i forhold til økt kvalitet i sensorarbeid og mer generelt i arbeidet med studiekvaliteten.

Anbefalinger:

Sensorveiledninger skal bidra til økt kvalitet i UiOs arbeid med eksamen og sensur, og arbeidet vil innebære et stort løft for universitetet. Det vil være avgjørende å sikre faglig eierskap også i de fagmiljøene som ikke har brukt dette tidligere. I takt med at sensorveiledninger innføres for alle eksamener, bør det legges til rette for deling av erfaringer og god praksis.

På dette grunnlaget vil arbeidsgruppen foreslå følgende felles, generelle retningslinjer for arbeidet med sensorveiledninger:

1. Kravet om sensorveiledninger gjelder for alle eksamener, både skriftlige, muntlige, praktiske og kliniske.

2. Sensorveiledninger utarbeides i tråd med fagenes egenart. De tar utgangspunkt i både programmenes og emnenes læringsutbytte og fagmiljøenes tradisjoner for gjennomføring av eksamen og sensur.
3. Fakultetene skal beskrive sensuropplegget sitt, slik at dette framstår klart og transparent også for studentene og sikrer samsvar mellom læringsutbytte, oppgaver og karakteren som gis.
4. Som hovedregel bør sensorveiledninger foreligge før eller samtidig med eksamensoppgavene. Tidspunkt og metode for offentliggjøring avgjøres på fakultets- eller instituttnivå.
5. Fakultetene får ansvaret for innføring av sensorveiledninger på alle eksamener. Fakultetene bør etablere prosedyrer for utforming av sensorveiledninger og lage en implementeringsplan for arbeidet.

ⁱ Meld. St. 16 (2016-2017) Kultur for kvalitet i høyere utdanning (Kvalitetsmeldingen).

ⁱⁱ Jf. brev til institusjonene 26. september 2017 om forslag til endringer i universitets- og høyskoleloven.

ⁱⁱⁱ [Veiledning for UiOs bruk av nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk](#) ble utarbeidet av Gunnar Handal og Arne Skodvin ved Institutt for pedagogikk. Arbeidet skjedde i en arbeidsgruppe nedsatt av studiekomiteen (nå utdanningskomiteen) og ble ledet av daværende prorektor Inga Bostad.

^{iv} Jf. veiledningen for UiOs bruk av nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. I veiledningen brukes både «læringsmål» og «læringsutbytte», men i dette dokumentet brukes bare «læringsutbytte».

^v En justerende muntlig eksamen henger nøye sammen med en tidligere eksamen som vanligvis er skriftlig. Det skriftlige arbeidet får en separat karakter, først, men det er karakteren etter muntlig eksamen som blir den endelige karakteren. Hele karakterskalaen kan i prinsippet tas i bruk ved justerende muntlig, men normalt sett vil kandidaten bli stående, eller eventuelt gå én karakter opp eller ned. Denne typen eksamener har egne klageregler.

^{vi} Jf. Kunnskapsdepartementets brev 28. mars 2014 til Universitetet i Bergen om innsyn i eksamensoppgaver.

Til: Dekanus

Dato:
12.02.2018
Deres ref.:
Vår
ref.:2018/1541

Dekanvedtak – JF – 2018/6: Oppnevning av vara for administrativ representant i PMR

Tidligere vara for administrativ representant i PMR jobber ikke lenger med fakultetet, administrasjonen foreslår seniorkonsulent Morten Slind Olsen ved studieseksjonen til å gå inn i vervet.

Sittende PMR er oppnevnt for valgperioden 1.1.2016-31.12.2019, Olsens oppnevning vil følge denne perioden.

Forslag til vedtak

Morten Slind Olsen oppnevnes som vara for administrativ representant i PMR fom. 12.02.2018-31.12.2019.

Behandlet dato: 6. mars 2018	Behandlet av (ansvarlig linjeleder): Erling Hjelmeng, studiedekan	Utarbeidet av: Gry Anita Hemsing
Beslutning: Eksamensgjennomføringen våren 2018 skal evalueres som beskrevet i dette mandat.		
Bemanning: Leder av evalueringsarbeidet: Erling Hjelmeng, studiedekan Sekretær: Gry Anita Hemsing		Arbeidet ferdigstilles innen: 31.06.2018
Signatur ved godkjenning: Dag Michalsen, dekan		

MANDAT for:**Evalueringsgruppe for eksamensgjennomføring vår 2018 inkl. hjelpemidler**

På bakgrunn av diskusjon i instituttleder møtet 31. januar 2018 og PMR den 8. februar 2018 samt dekanvedtak –JF- 2018/11, opprettes en arbeidsgruppe som skal evaluere eksamensgjennomføringen i Silurveien og sentrum samt vurdere stillingen til papirbaserte hjelpemidler i lys av innfasing av digitale hjelpemidler og de praktiske rammene i Silurveien.

Arbeidet til arbeidsgruppen er todelt:

1. Evaluere eksamensgjennomføringen våren 2018:
 - a) Fastsette kriterier for god eksamensgjennomføring i Silurveien.
 - b) Basert på overnevnte kriterier, evaluere eksamensgjennomføringen i Silurveien for alle juridiske emner.
 - c) Evaluere særskilt eksamensgjennomføringen av JUS1111 med digitale hjelpemidler og blank lovsamling.
 - d) Evaluere eksamensgjennomføringen som gjennomføres i sentrum med eksamensvakter og IT-støtte fra Silurveien.
2. Vurdere stillingen til papirbaserte hjelpemidler i lys av innfasing av digitale hjelpemidler:
 - a) Vurdere eventuelt behov for papirbaserte hjelpemidler i lys av innføringen av digitale hjelpemidler.
 - b) Vurdere om det kan tillates papirbaserte hjelpemidler uten bokkontroll i kombinasjon med digitale hjelpemidler.
 - c) Gjøre en vurdering av ordningen med «blank lovsamling». Bør denne ordningen videreføres? Hvis anbefalingen er ja, bør arbeidsgruppen også gi en anbefaling om dette skal løses ved å ha lovsamling til utlån for alle studenter eller om dette er et hjelpemiddel studentene selv medbringer til eksamen.
 - d) Er det papirbaserte hjelpemidler som ikke er tilgjengelig digitalt? Hva gjør vi med disse?
 - e) Vurdere hvordan dagens hjelpemiddelreglement må endres når digitale hjelpemidler innføres.

Tidsplan og prosess

Arbeidsgruppen opprettes umiddelbart. Instituttlederne, PMR og dekanatet vil bli holdt løpende orientert om arbeidet. En grov tidsplan er som følger:

Godkjenning av mandat	Mars
Første møte arbeidsgruppen: <ul style="list-style-type: none"> Nedsette kriterier for god eksamensgjennomføring Enighet om hvilket materiale gruppen skal evaluere ut fra 	Mars
Første eksamensdag i Silurveien	16. mars
Andre møte arbeidsgruppen: <ul style="list-style-type: none"> Enighet om evalueringsmetoder og spørsmål 	April
Møte(r) arbeidsgruppen: Hjelpemidler	April/mai
Start for eksamensperioden i Silurveien	18. april
Første eksamensdag i sentrum	5. mai
Eksamen JUS1111 med digitale hjelpemidler	7. juni
Siste eksamensdag våren 2018	8. juni
Gjennomføre evalueringer, systematisere relevant materiale, lage utkast til rapport fra gruppen	April – Juni
Siste møte arbeidsgruppen: Ferdigstille rapport	Juni
Arbeidsgruppens anbefaling leveres til dekanatet	23. juni

Organisering:

- Leder: Erling Johan Hjelmeng, studiedekan
- Henrik Bjørnebye, professor
- Christoffer Conrad Eriksen, professor
- Ingunn Ikdahl, professor
- Eirik Østerud, førsteamanuensis
- Fredrik Bøckman Finstad, ekstern sensor
- Aleksander Lorentzen, Fagstøtte
- Randi Saunes, Eksamensseksjonen
- Christine Ødegaard Sten, Studieseksjonen
- Maria Conradi, studentrepresentant JSU
- Gry Anita Hemsing, sekretær

Til: PMR

Dato:
06.03.2018
Deres ref.:
Vår ref.:
2018/1541

Dekanvedtak –JF- 2018/9 Innfasing av eksamensavvikling for emner ved Det juridiske fakultet i Silurveien

Det vises til vedtak i Universitetsstyret den 20. juni 2017 om at Det juridiske fakultet skal avvikle eksamen i Silurveien (S2) og delfinansiere kostnadene knyttet til S2. Det vises videre til informasjon og vedtak knyttet til årsplan, hovedprioriteringer, budsjett og langtidsbudsjett den 17. oktober 2016, 12. juni 2017 og 16. oktober 2017 i Fakultetsstyret, hvor det ble lagt frem noen detaljer og endret eksamensbudsjett knyttet til overflyttingen. Det vises til slutt til vedtak i dekanatet mai 2017 om avvikling av eksamenssystemet DIGEKSUIO.

Disse vedtakene er detaljert gjengitt i [notat lagt frem for Instituttlederne 31. januar 2018 og PMR den 8. februar 2018.](#)

Instituttlederne uttrykte under diskusjonen entydig at fakultetet ikke burde trekke seg ut av S2 eller å gå vekk fra Inspera, med den forutsetning av at det må arbeides for å skape tilfredsstillende forhold for våre studenter i S2. Dette betyr også at det må defineres krav til hvordan eksamen skal gjennomføres og at det må stilles tilstrekkelig med ressurser til rådighet, bl.a. gjennom inspektører og studentrepresentanter med kompetanse på juridiske eksamener.

PMR ble spurt om medlemmene ønsket å uttrykke at det var ønskelig at fakultetet trakk seg ut av S2, her var det kun studentrepresentantene som mente dette. Flere av medlemmene hadde deltatt på en orienteringsrunde i S2 før møtet og rapporterte om at de fysiske forholdene var fullt ut tilfredsstillende. Det ble understreket hvor viktig det var at endringene som har blitt gjort rundt oppmøte og bokkontroll blir videreført. Videre var det ønskelig å nedsette en hurtigarbeidende arbeidsgruppe som skal evaluere eksamensgjennomføringen våren 2018, særskilt JUS1111 som gjennomføres i S2 med digitale hjelpemidler, men også alle andre emner. Med dette som forutsetninger stilte PMRs medlemmer, med unntak av JSU, seg bak den vedtatte overflyttingen til Silurveien.

Eksamensseksjonen

Postadr.: Postboks 6706 St. Olavs plass,
0130 Oslo
Kontoradr.: Urbygningen, Karl Johans gate
47, 0162 Oslo

Telefon: 22 85 95 00
Telefaks: 22 85 96 58
postmottak@jus.uio.no
www.jus.uio.no
Org.nr.: 971 035 854

Fra og med våren 2018 har UiO sentralt overtatt ansvaret for eksamensavvikling for fakultetet. Eventuelle emner som avvikles lokalt i sentrum blir planlagt med eksamensvakter og IT-støtte fra S2, dette er vesentlig mer ressurskrevende for UiO sentralt, og for den lokale eksamensadministrasjonen ved fakultetet.

Studieårsemner overflyttes til S2 i henhold til planen for innfasing av digitale hjelpemidler, med overflytting til S2 muliggjøres digitale hjelpemidler til eksamen i henhold til egen innfasingsplan for dette.

Detaljert plan for innfasing av eksamen i S2:

- Våren 2017: Språkemner, 4-timers skoleeksamen innenfor alle disse emnegruppene: DRI-, RINF-, HUMR-, RSOS-, KRIM-emner.
- Høsten 2017: Valgemner, alle 4-timers skoleeksamen innenfor alle disse emnegruppene: FINF-, DRI-, RINF-, HUMR-, RSOS-, KRIM-emner.
- Våren 2018: JUS1111, valgemner, språkemner, alle 4-timers skoleeksamen innenfor alle disse emnegruppene: FINF-, DRI-, RINF-, HUMR-, RSOS-, KRIM-emner.
- Høsten 2018: Hele 1. studieår, JUS2111, JFECFACo4, valgemner, alle 4-timers skoleeksamen innenfor alle disse emnegruppene: FINF-, DRI-, RINF-, HUMR-, RSOS-, KRIM-emner.
- Våren 2019: Hele 1., 2., og 3. studieår, JFEXFACo4, valgemner, språkemner, alle eksamener uavhengig av eksamenslengde med unntak av studieårsemner på 4. studieår.
- Høsten 2019: Hele 1., 2., 3. og 4. studieår, JFEXFACo4, valgemner, språkemner, alle eksamener uavhengig av eksamenslengde. Dvs. alle emner ved Det juridiske fakultet overflyttet til S2.

Vedtak

Det juridiske fakultet vil avvikle skoleeksamen i S2 i henhold til overnevnte innfasingsplan. Fra og med høsten 2019 vil alle skoleeksamener arrangeres i S2.

Med hilsen

Dag Michalsen

Dekan

Saksbehandler:

Kristin Steen Slåttå

22 85 98 61, k.s.slatta@jus.uio.no

Til: Dekanus

Dato:
06.03.2018
Deres ref.:
Vår
ref.:2018/1541

Dekanvedtak – JF – 2018/10: Oppnevninger: Studieårsansvarlig for 1. studieår, Programleder for masterprogrammet Public International Law og representant for engelskspråklige masterprogrammer i PMR

Nåværende valgperiode for verv ved fakultetet er 1.8.2016-1.1.2020. Følgende verv må erstattes på grunn av avvikling av forskningstermin.

Studieårsansvarlig 1. studieår: Nåværende studieårsansvarlig for 1. studieår Henrik Bjørnebye skal ha forskningstermin høsten 2018 og våren 2019. Det foreslås at Førsteamanuensis Eirik Østerud overtar vervet for denne perioden.

Programleder for masterprogrammet Public International Law (PIL): Programleder for PIL-programmet Cecilia Marcela Bailliet skal ha forskningstermin høsten 2018 og våren 2019. Det foreslås at Førstelektor Stian Øby Johansen overtar vervet for denne perioden.

Representant for engelskspråklige masterprogrammer i PMR: Nåværende representant Cecilia Marcela Bailliet skal ha forskningstermin høsten 2018 og våren 2019. Det foreslås at Professor Gentian Zyberi som er programleder for det engelskspråklige masterprogrammet i Theory and Practice of Human Rights overtar vervet i denne perioden.

Forslag til vedtak

- Erik Østerud oppnevnes som studieårsansvarlig for 1. studieår for perioden fom høsten 2018 tom våren 2019
- Stian Øby Johansen oppnevnes som programleder for masterprogrammet Public International Law for perioden fom høsten 2018 tom våren 2019

- Gentian Zyberi oppnevnes som representant for engelskspråklige masterprogrammer i PMR for perioden fom høsten 2018 tom våren 2019